

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadói felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Buday Barna.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőségnek küldi vissza.</p>
--	--	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

- 1908 nov. 4. d. u. 4 órákor. Egyesületi tanács ülése.
" " 5. d. u. 4 órákor. Földmivelési és növénytermesztési szakoszt. ülése.
" " 6. d. u. 4 órákor. Műszaki bizottság ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” földmivelési és növénytermesztési szakosztályának 1908. évi november hó 5-én (csütörtökön) d. u. 4 órákor a Köztelken tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Szakosztály megalakulása.
2. Hegyi Dezső, a magyaróvári növényélet és kórbonczatani állomás első asszisztensének előadása: A burgonya levélfodrosodása és egyéb veszélyes betegségeiről.

Cserhádi Sándor s. k.,
bizotts. elnök.

Adóügyi értesítés.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét arra, hogy a folyó évi IV-re eső adók folyó év október hó 1-én váltak esedékessé s folyó évi november hó 15-ig, illetve miután az vasárnapra esik, november hó 16-ig bezárólag kamatmentesen fizethetők. Posta útfaján feladott adóösszegekre szintén ez a határnap bír érvénnyel.

Ez alkalommal ismételt felhívjuk a t. gazdaközönség figyelmét arra, hogy egyesületünk üzemi szakosztályának adóügyi osztálya csekély díjazás mellett az adókönyvek szakszerű felül-

vizsgálatát elvállalja. A felülvizsgálatot adóügyi osztályunk a legnagyobb részletességgel teljesíti s nemcsak az adókönyvet, hanem a kataszteri birtokivék adatait is felülvizsgálja s a felülvizsgálat alkalmával azokat is bekéri. Ez annyival is inkább szükséges, mert a közlegő adóreform életbeléptetése esetén minden gazdának amugy is be kell szereznie a kataszteri birtokivéket, mert csak így jut azon helyzetbe, hogy kellően védekezhessen azon sérelmes megállapításokkal szemben, melyek a mivelési ágak és újabb értékfokokozatok felállítása alkalmával esetleg felmerülnek. *Igazgató.*

Országos tenyészállatkiállítás és vásár Budapesten, 1909. június havában.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Darányi Ignác dr. földmivelésügyi m. kir. miniszter felkérésére és támogatásával országos jellegű tenyészállatkiállítást és vásárt rendez a jövő év június havában az ugyanakkor megtartandó nemzetközi tejgazdasági kongresszus alkalmával, azon célzattal, hogy a világ minden tájáról a kongresszusra összeseregülő nagyszámú külföldi gazdának Magyarország állattenyésztésének fejlettségéről hű képet nyújtson. A rendező-bizottság gondoskodni fog arról, hogy a keleti szomszédállamok gazdaközönségének figyelmé e kiállításra jó eleve felhívassék. Újabb időben különösen romániai gazdák sűrűn keresik fel országunkat nemes fajállatok beszerzése végett s így előrelátható, hogy azok örömmel fogják felhasználni ezt az alkalmat, hogy legkiválóbb tenyésztőink kiállított anyagát egy helyütt megismerhessék és a legjobb beszerzési források felől tájékozódjanak.

Az OMGE. által minden év tavaszán rendeztetni szokott tenyészállatvásárt ezúttal az országos állatkiállítással kapcsolatban fogjuk megtartani.

A kiállítás és vásár díjazási céljaira a földmivelési miniszter 17,000 koronát helyezett ki-

látásba. Az ezen összegből alakítandó állami díjakon kívül magánosok által adományozandó értékes díjak kitűzéséről is történik gondoskodás.

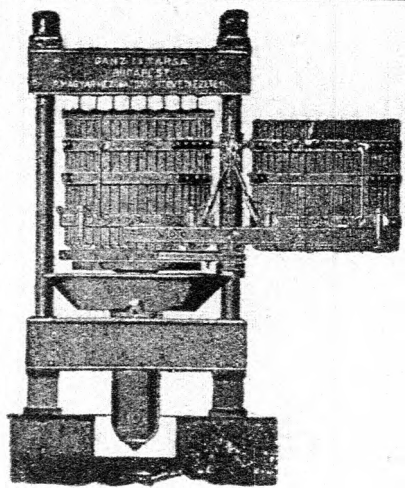
A kiállításban való részvétel tehát több irányban is előnyösnek ígérkezik s ezért t. Gazdátársaink figyelmét az országos állatkiállításra már jó előre is felhívjuk, hogy idejük legyen a kiállításra szánt állatokat kiválasztani és előkészíteni.

A kiállítás tervezetét, mihielyt azt a rendező-bizottság véglegesen megállapította, szét fogjuk küldeni s kérjük az érdeklődőket, hogy részvételi szándékukat már lehetőleg most a kiállítás rendező-bizottságával közölni sziveskedjenek, annál inkább, mert a kiállítható állatok száma korlátozva van, amennyiben 600 drb szarvasmarha, 500 drb juh és 500 drb sertés számára épülnek csak istállók.

Jeszenszky Pál s. k.,
az országos állatkiállítás főtitkára.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.

A magyar mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom első nagyobb arányú szervezete: a Magyar Mezőgazdák Szöv. okt. 29-én tartotta meg XVI-ik évi rendes közgyűlését. Azon másfél évtized, amióta a Szövetkezet fennáll. évről-évre a gyarapodásnak és az erőszaporodásnak olyan kétségtelenül biztató jeleit mutatja fel, amelyek magukban véve igazolják azt, hogy a Szövetkezetnek alapítói helyes nyomon jártak, amidőn a Szövetkezet megalapításakor célul tűzték ki a magyar közép-birtokososztály segítségét azáltal, hogy a gazdasági életben minden nap szükségelt anyagoknak beszerzését szövetkezeti uton olcsóbbá és megbízhatóbbá tegyék, ugyanakkor pedig a gazdaságokban termelt mezőgazdasági termények eladásának nagyobb és biztosabb

Ajánljuk legújabb, javított szerkezetű, **2 kosaras „Toldi” viznyomásu**, továbbá a legnagyobb munkaképességű „Kinizsi” amerikai rendszerű **különbözőki folytonosan működő emeltyűs orsós borsajtóinkat**. Valamint egyéb szerkezetű **borsajtókat, szőlőzuzókat, borszivattyukat** és minden egyéb szőlőgazdasági gépeket és cikkeket a legmegbízhatóbb minőségben. Most megjelent nagy szüreti árjegyzékünket kívánatra bérmentve ingyen küldjük.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

eredményét, a közvetítő kereskedelem lehető kirekesztése mellett, a tagok érdekeit elsősorban szem előtt tartó szövetségekre öhajtották bízni. Magábanvéve az a körülmény, hogy a Szövetkezet ezidőszerint 1500-nál több taggal bír, akiknek javarésze a közép- és nagykirtokosokból telik ki s hogy a Szövetkezet alapítókéje 803,200 K.-ra rug és az eddigi nyereségekből félretett tartalékalap a 250,000 koronát meghaladja, fényes bizonyítékát képezik annak, hogy a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete másfél évtizedet meghaladó működése alatt a magyar gazdaközönségnek nehezen megnyerhető bizalmát nagy mértékben képes volt meghódítani, dacára mindazoknak a támadásoknak, amelyeket a szövetséget ellenségeitől és versenytársaitól napról-napra elszenvedni kénytelen.

A Szövetkezet 1907/908. évi XVI-ik közgyűlése elé terjesztett jelentésének minden lapja érdekes tanulságot szolgáltat arról, hogy a Szövetkezet a gazdaközönség egykedvűségével, a versenytársak furfangjával, a szövetségi eszme ellenségeinek rosszakaratával és gáncsvetéseivel állandóan küzködve, lépésről-lépésre miképpen hódított lassanként teret mindenütt ott, ahol a gazdaközönségnek üzleti érdekeit szolgálhatja. És a jelentés fényes bizonyítékát nyújtja annak is, hogy dacára minden kedvezőtlen áramlatnak, a Szövetkezet lépésről-lépésre miképpen nyeri el a gazdaközönség bizalmát azoknak az eredményeknek a felmutatásával, amelyeket működése közben a gazdaközönség javára elérnie sikerült.

Kétségtelenül a Szövetkezetnek legnehezebb feladatát és működése körében legkevésbé észrevehető eredményeit alkotják azok a küzdelmek, amelyeket a gazdaközönség nemtörődősége egyrészt, másrészt pedig a versenytársak és a szövetségi eszme ellenségeinek láthatatlan működése állít a Szövetkezet pályájának útjába. A gazdának át kell hatva lennie attól a tudattól, hogy a Szövetkezet az ő legjobb barátja, amelynek támogatása közvetve a gazdaközönség előnyére szolgál és hogy a gazdasági életvitel a mai nehézségek közepette csak akkor képes igazán jövedelmezővé alakulni, ha a gazda a maga összes erejét gazdasági vezetésének szentelheti és ha az ő gazdasági működése közben egy olyan állandó intézmény segítségét veheti igénybe, amely hivatásánál fogva a mezőgazdasággal kapcsolatos minden gazdasági ágra kiterjedő, a szövetségi szellemről áthatott, kellő készségű munkatársakkal van felszerelve, akik a kereskedelmi ügyletek változatosságából leszűrődött

tapasztalataikat önzetlenül bocsájtsák a gazda rendelkezésére. A gazdaközönségnek ez a mondhatni üzleti érdekképviselője kétségtelenül a leg-erősebb ellenzést és támadásokat váltja ki azokból az üzleti versenytársiból a Szövetkezetnek, amelyek elől a könnyű kizsákmányolás és gyors vagyonszerzés tárgyát képező gazdát a maga üzletével együtt a Szövetkezet elvonja. És ha a gazdaközönség a maga érdekét fel nem ismerve, a Szövetkezet ellen irányított ezen versenytársak áskálódó támadásainak hitelt ad, úgy kétségtelenül csak maga alatt vágja a fát, gyengítvén annak a szervezetnek helyzetét, amely szervezet mindenkor és minden körülmények között elsősorban a termelő gazdák érdekeit nemcsak hivatva van képviselni, hanem azt lelkiismeretesen teljesíti is.

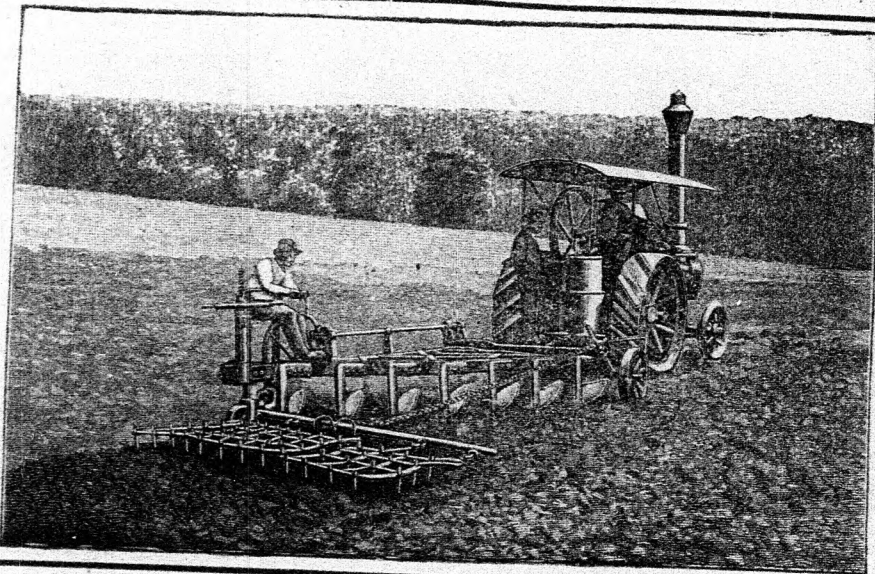
A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének szóbanforgó jelentése igen érdekes képet nyújt arról a sokoldalú tevékenységről, amelyet a Szövetkezet a gazdák érdekeinek érvényesítésére a legutóbbi évben is kifejtett. Erdemesnek tartjuk a jelentés adatai nyomán a Szövetkezet működését röviden a következőkben ismertetni.

Mindenekelőtt ki kell emelnünk a Szövetkezetnek azt a dicsérendő működését, amelyet a Szövetkezet a gazdasági szakértelem fejlesztésére szellemi téren kifejt. A Szövetkezet — nagyon helyesen — a maga feladatát nem látja teljesen kimerítettnek, ha csak tisztán a kereskedelmi üzleti téren mozog, hanem ezzel kapcsolatosan igyekszik hatást gyakorolni abban az irányban is, hogy a gazdaközönség szakértelme fejlesztésük és ezáltal a gazdálkodás színvonala emeltessék. A Szövetkezet ezért nemcsak a maga havonként megjelenő „Mezőgazdák” című szaklapját adja ki és emellett egyes gyakorlati kérdésekről ismertető füzeteket is bocsajt tagjainak rendelkezésére, hanem dicsérendő törekvéssel előmozdítja a gazdátársadalmi szervezeteknek mindama kezdeményezését, amelyek mint a kiállítások, gépbemutatók, gazdasági versenyek és más hasonlók a gazdaközönség látókörének kiterjesztésére, szakértelmének fejlesztésére alkalmasak.

Az üzleti téren a Szövetkezet működése két főirányban ágazik el. Az egyik a termények értékesítése és ebben a tekintetben bátran el lehet mondani azt, hogy a Szövetkezet a közgazdasági életnek számottevő tényezője, amelynek éppen annál fogva, hogy tagjai részéről nagymennyiségű termények értékesítését eszközözi, az értékesítő piacon megfelelő befolyása van már ma is. Mennyivel volna növelhető ez a befolyás még akkor, ha a gazdaközönség

saját érdekét felismerve, még nagyobb mértékben venné igénybe a Szövetkezetnek ebbeli tevékenységét? azt kiszámítani nem, csak sejtteni lehet. A terményértékesítésnek egyik igen jelentékeny ágát a hadseregellátás képezi. Örömmel konstatálhatjuk, hogy a Szövetkezetnek egy évtizeden keresztül ebben az irányban kifejtett üzleti tevékenysége a hadsereg vezető köreit arra a meggyőződésre juttatta, hogy a hadsereg ellátása a Szövetkezet útján nemcsak biztosított, hanem egyuttal a hadsereg nézve a legelőnyösebb is és ennek folytán a hadsereg vezetősége a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét a hadsereg mezőgazdasági terményekkel való ellátására évről-évre növekedő mértékben veszi igénybe. Ugyancsak örvendetes eredményeket mutat fel a Szövetkezetnek néhány év előtti kezdeményezése, amelynek révén ma már a Szövetkezet kőbányái hízalótelepein állandóan 8—10 ezer darab sertést hizlal fel, miáltal a sertéstenyésztő gazdák nemcsak a hízalással járó teendők és nagy költségek előlegezésétől vannak felmentve, hanem egyuttal az eladás igen fontos kérdésében sincsenek kitéve azoknak az árhullámzásoknak, amelyek az egyes gazdát okvetlenül érintik és amelyek minden hízalás eredményét elsősorban kedvezőtlenül befolyásolhatják.

Igen jelentékeny szolgálatokat tesz továbbá a Szövetkezet az ő működésének másik főágazatával, amelylyel a mezőgazdaságban szükséges anyagok és cikkeknek szövetségi uton való beszerzését eszközözi a gazdák számára. Hiszen bizonyos az, hogy a gazdák, különösen a nagybirtokosok, sokszor egymagukban talán nagyobb eredménnyel, illetve olcsóbban képesek egyes gazdasági cikkek beszerzésére, mint az a Szövetkezet útján történik; azonban kétségtelen másrészt az is, hogy a gyárak és a kereskedők ezen olcsóbb beszerzési árakat jelentékenyen tudják ellensúlyozni azáltal, hogy a kiszolgáltattott cikkek minősége nem megfelelő a követelt árak. S ennek folytán a gazda a látszólagos olcsó beszerzés mellett mégis rosszabbul jár, mintha a Szövetkezet útján fedezné szükségleteit, amely mint a gazdai érdekek képviselője a kellő szakértelemmel és üzleti tapasztalattal bír arra nézve, hogy mindenkor ellenőrizni tudja, hogy vajjon a beszerzett áruk minősége az érte fizetett árral arányban áll-e? Így különösen a gazda nem nélkülözheti ezt a szakértő utbaigazítást és ellenőrzést a különféle gazdasági gépeknél, a vetőmagvaknál, a vegyi anyagoknál és általában véve semminemű gazdasági cikknél, amelyeknek elqállítására és gyártására ma széles körben lévő elterjedve, egymásnak

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ!

(egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

 Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

is igen
fegyver
csönység
az áru s
A Szö
daczára
a magy
óriási ar
nagyon
mert a
vezeténé
tagjainak
radságot
kezetet ö
az ezrei
a Szövetk
től való
ran felke
gazdasági
séges vol
tétémenye
nagyobb
Mezőgazd
hogy azo
nagyobb
sorban a
egyétértöl
önálló vid
szik, hogy
közönség
ezen új ké
szélesebb
együttműk
A Szöv
gazdának
mert nem
új erőhöz
ben kiterje
ség a mag
ben lesz k
bet nem v
a Szövetke
egy részét
terítést ki
a folyó év
rugott, má
képezhet a
zés és szöv
tétémenyét
gyobb mért
együttműk
teni a gazd
nehezebbé v
tencziája i
Ezért minde
vetkezetnek
kezetnek tár
maga erejét

is igen nagy versenyt okoznak és versenyzési fegyverüknek legerősebbike éppen az árak alacsonyága, amely mögött azonban mindenkor az áru silánysága rejtőzik.

A Szövetkezet mindezen működése azonban, dacára a szövetkezeti tagok nagy számának, a magyar gazdaközönség nagy számához és óriási arányú szükségleteihez mérten még mindig nagyon csekély. És különösen csekély azért, mert a Szövetkezet mai központosított szervezeténél fogva tulajdonképpen csak azon tagjainak tesz szolgálatokat, akik elegendő fáradságot vesznek maguknak arra, hogy a Szövetkezetet önmaguk felkeressék. A gazdáknak azok az ezrei azonban, akik eddig vagy nem ismerik a Szövetkezetet és működését, vagy a központtól való távolságuk miatt nem tudják oly gyakran felkeresni a központot, mint amennyire gazdasági szükségleteik kielégítésére az szükséges volna, a szövetkezet működéséből és jótéteményeiből ki vannak zárva. Ezért a legnagyobb mértékben kell helyeselnünk a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének azt a törekvését, hogy azokon a vidékeken, hol már amúgy is nagyobb számban vannak egyéni tagjai, elsősorban a létező vidéki gazdasági egyesületekkel egyetértőleg és amennyiben ez nem lehetséges, önálló vidéki fiókszervezetek létesítésére törekszik, hogy ezáltal működésének szálait a gazdaközönség legszélesebb rétegei közé bocsassa és ezen új kapcsolat révén a gazdaközönség legszélesebb rétegeit legyen képes a szövetkezeti együttműködés áldásaiban részesíteni.

A Szövetkezet ezirányú működése minden gazdának kell hogy rokonszenvét megnyerje, mert nemcsak maga a Szövetkezet fog ezáltal új erőhöz jutni és működését nagyobb mértékben kiterjeszteni, hanem egyúttal a gazdaközönség a maga érdekeit is még nagyobb mértékben lesz képes érvényesíteni. Hiszen ha egyebet nem veszünk, mint azt a körülményt, hogy a Szövetkezet az ő működése eredményének egy részét tagjai között mint vásárlási visszatérítést kiosztja, amely vásárlási visszatérítés a a folyó évben kerekében 60,000 koronára rugott, már magában véve elegendő indító okot képezhet arra nézve, hogy az együttes beszerzés és szövetkezeti együttműködésnek azt a jótéteményét minden gazda magának minél nagyobb mértékben biztosítani siessen. Ha ezt az együttműködést és egyetértést nagygyá fejleszteni a gazdaközönség képes lesz, akkor a mind nehezebbé váló viszonyok között a gazda egzisztenciája is biztosabb alapokra helyeződik. Ezért mindenki, aki tárgyilagosan tekinti a Szövetkezetnek a működését, kell hogy a szövetkezetnek támogatói közé álljon és kell hogy a maga erejét egyesítse gazdatisárai erejével, mert

az ily módon hatalmassá váló szervezet valóban képes lesz a gazdák érdekeit minden vonalon érvényesíteni. Hogy ez megtörténhessen, az magán a gazdaközönség akarátán mulik, amely immár lassankint nemcsak meggyőződését kész nyíltan bevallani, hanem meggyőződésének érvényesítésére a tettektől sem riad vissza.

Sz. Z.

TRÁGYÁZASTAN.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

A foszforsavas trágyafélék utóhatása.

Az régen ismert dolog, hogy a foszforsavas trágyaféléknek a trágyázást követő évben is van termésközlő hatásuk, ezt azonban a legtöbb gazda nem veszi figyelembe, vagy legfeljebb a Thomas-salaknál, melynek egyik előnyűl szokás felemlíteni, hogy hatása több évre terjed, de hogy egyéb foszforsavas trágyaféléknek, különösen a szuperfoszfátnak is van, ha nem is több, de legalább két évre hatása, azt a gazdák rendszerint nem veszik figyelembe a trágyázás jövedelmezőségének megállapításánál, pedig ezen utóhatás igen jelentékeny lehet, akárhányszor ez adja a trágyázás jövedelmezőségét.

Nem veszik pedig figyelembe azért, mert legtöbbször ezt már nem állapítják meg még a kísérleteknél se. Rendesen megelégszenek az első évi terméskülönbség meghatározásával és aszerint, amint ez kedvező vagy kedvezőtlen, értékeli a trágyát.

Az orsz. m. kir. növénytermesztési kísérleti állomás évente nagyobb számu műtrágyázási kísérleteket végez és a jelentések nagy része be is érkezik, de ha felkérjük a gazdákat, hogy a második évnek a terméskülönbségét is állapítsák meg, már nagyon kevesen vállalkoznak erre.

Ez az oka annak, hogy míg a műtrágya hatásáról az első évben igen sok adatunk van, az utóhatásról aránylag kevés adattal rendelkezünk.

Az orsz. m. kir. növénytermesztési kísérleti állomás folytonos törekvése, hogy a műtrágyák utóhatásának nagyságáról minél több adatot gyűjtsön.

A régebbi adatokat más helyütt*) közzétettük, az újabb adatokról az alábbiakban óhajtok beszámolni.

1907-ben burgonya alá az egyik parcellára 150 kg. szuperfoszfát és 70 kg. kénsavas ammóniák, a másik parcellára ugyanez és 80 kg. 40%-os káli adatott.

Poroszkán a burgonya termésközlő volt 1170, illetve 1020 kg. 1908-ban árpa került a parcellákra, a termésközlő a trágyázatlannal szemben 73, illetve 150 kg. volt. Az árpa q-ját csak 15 K.-val számítva, az utóhatás jövedelme 10'95, illetve 22'50 K.-t tett ki.

Prónayfalván, Pestmegyében, ugyanezen kísérletnél a burgonya termésközlő 850 és 1250

*) Mezőgazdasági Szemle 1908. 21. l.

kg. volt. A burgonya után rozst vetettek a trágyázott parcellákra, a rozs 2 és 3'5 keresztel termelt többet, a magtermésközlő pedig 76 és 132 kg. volt. A rozs q-ját 18 koronával számítva, az utóhatás 13'68 és 23'76 K.-val növelte a műtrágyázás jövedelmezőségét.

1907-ben az árpaműtrágyázási kísérletek egy részének az egyik parcellára 150 kg. szuperfoszfát, a másikra ugyanez és 50 kg. 40%-os káli adatott.

Őszdön az árpakísérlet tönkrement, az árpát követő rozs 118 és 243 kg.-mal termelt többet, mint a trágyázatlan, ami 21'24 és 43'74 korona értéket képvisel. A trágyázás költsége 13'22 és 19'47 korona volt. Eszerint az utóhatás nemcsak az összes trágyázási költségeket megtérítette, hanem még tiszta jövedelmet is adott és pedig az egyik parcellán 8'02, a másikon 24'27 koronát.

Az árpakísérletek egy részénél az egyik parcella 150 kg. szuperfoszfáttal és 50 kg. chilisáttal, a második ugyanezzel és 50 kg. 40%-os káli trágyával trágyázott meg. Kéménden a termésközlő 210 és 429 kg. volt. A trágyázás 6'24 és 32'84 kor. jövedelmet adott. Ezen parcellákon 1908-ban rozs termelt, a termés volt:

	Szem	Szalma
	kilogramm	
trágyázatlan	360	492
150 kg. sz. f. + 50 ch. s.	480	1060
ugyanaz + 50 kg. káli.	690	1430

A termésközlő eszerint 120 és 330 kg. szem, 578 és 938 kg. szalma. A szemtermés értéke 21'60 és 59'40 K., a két év jövedelme eszerint a szalmatermésközlőtől eltekintve 27'84 és 92'24 korona.

1907-ben ezukorrépával oly kísérlet végeztett egy kat. holdas parcellákon, hogy holdanként 200 kg. szuperfoszfát szórattat el és pedig az egyik parcellára az összes mennyiség az őszi mély szántás után, a másikra fele a szántás előtt, fele a szántás után. Azt akartuk megtudni, hogy nem fokozható-e a termés általa, hogy a szuperfoszfát egy része a mélyebb rétegbe kerül?

Peresztegen a két részben adott szuperfoszfát 560, az egyszerre adott 1590 kg.-mal termelt több ezukorrépat, mint a trágyázatlan kat. holdanként, a két parcella átlagában 1908-ban árpa természetelt az illető parcellákon. A terméseredmény volt:

	Szemtermés	I. oszt. II. oszt.
	kilogrammokban	
1. parcz. trágyázatlan	960	50
2. „ szuperfoszfát az őszi szántás előtt és után	1290	90
3. parcz. szuperfoszfát az őszi szántás után	1050	90
4. parcz. trágyázatlan	1080	60
5. „ szuperfoszfát az őszi szántás előtt és után	1200	90
6. parcz. szuperfoszfát az őszi szántás után	1120	90

A 2-2 parcella átlaga:

1. és 4-ik parcella	1020	55
2. és 5-ik „	1245	90
3. és 6-ik „	1085	90

WOHANKA FÉLE
NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK
és LOKOMOBILON.
NEM TŰZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!
LEGOLCSÓBB ÜZEM!
TELJES MALOMBERENDEZÉSEK
WOHANKA ÉS TÁRSA.
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!
 HELLER MÓR X.

A trágyázott parcellák terméstöbblete 225 és 65 kg., ami az árpa q-ját 15 K.-val számítva 33.75 és 9.75 K.-nak felel meg.

Magyaróvárott 1907. évben kisebb parcellákon több kísérletet állított be a különböző foszforsavtrágyák értékének megállapítása céljából. Ezen kísérletekről már a „Köztelek” ezidei 52-ik számában megemlékeztem, most pótlólag közlöm a terméseredményeket. A paszuly után vetett rozs és buza termése 3.5 árnagyságu parcellákon volt a két parcella átlagában:

Rozs:	Szem-termés kg.	A trágyázatlan parcella termését 100-nak véve
Trágyázatlan	32	100
Szuperfoszfát	50	156
Thomas-salak	48.5	151
Csontliszt	30.5	95

Árpa:

	Szem-termés kg.	A trágyázatlan parcella termését 100-nak véve
Trágyázatlan	49	100
Szuperfoszfát	71.5	145
Thomas-salak	59	120
Csontliszt	47	96

Zab:

	Szem-termés kg.	A trágyázatlan parcella termését 100-nak véve
Trágyázatlan	71	100
Szuperfoszfát	78	110
Thomas-salak	77	108
Csontliszt	69	97

A magyaróvári kísérletekből kitűnik az, hogy a szuperfoszfátnak és Thomas-salagnak a második évben is volt és pedig jelentékeny hatása. A szuperfoszfát utóhatása nagyobb volt, mint a Thomas-salagé. A csontliszt azonban vagy egyáltalában nem hatott, vagy csak csekély mértékben. A legnagyobb utóhatás mutatkozott a

mutatkozni fog, mert az akárhány esetben nagyon csekély lesz vagy el is marad, e tekintetben a talaj, időjárás stb. sokat határoz, de mert máskor meg nagyon számottevő mértékben fokozza az utóhatás a termést, a gazda csak saját érdekében cselekszik, ha az utóhatást is megállapítja, mert csak akkor nyer tiszta képet a műtrágyázás jövedelmezőségéről.

Cserhádi Sándor.

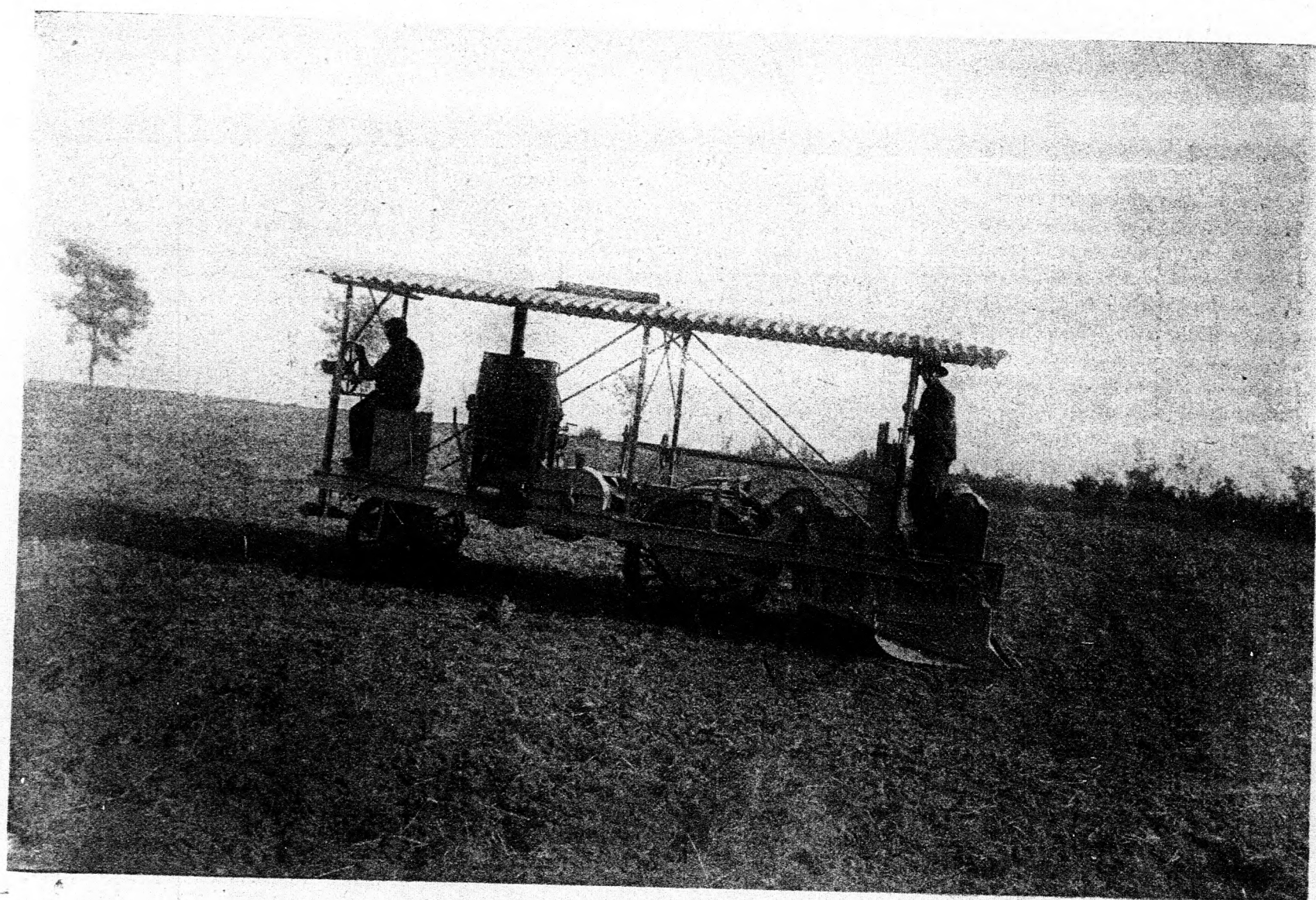
GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: ifj. Sporzon Pál.

A Kőszegi-féle motoros talajmivelő.

(Második beszámoló.)

A „Köztelek” szept. hó 2-ik (69) számában közölt első beszámolóban jeleztem, hogy a Kőszegi-féle motoros talajmivelőgéppel a kísérletek folytatódhatnak hullámos, dombos területen.

227. ábra. A Kőszegi-féle motoros talajmivelő gép munkára készen.

Buza:

Trágyázatlan	10.5	100
Szuperfoszfát	25	238
Thomas-salak	21	200
Csontliszt	12.5	119

Ugyanezen kísérlet 1907-ben burgonyával is végeztetett, mely kísérlet éppen oly kevésbé adott eredményt, mint a paszuly. Az idén az egyes parcellák felerészben árpával, felerészben zabbal vették be. A terméseredmény a két parcella átlagában volt:

roznánál, legkisebb a zabnál, ami az idei szárazsággal van összefüggésben. M. Óvárott az idén június 8-án volt az utolsó kiadó eső, azóta tart a szárazság, ezt a nedvességet a rozs még teljes mértékben kiaknázhatta. A zab — mint jóval később beérő növény — már jóval kisebb mértékben. Az összes közölt kísérletekből kitűnik az, hogy a foszforsavtrágyáknál utóhatás is várható és pedig nemcsak a Thomas-salagnál, hanem a szuperfoszfátnál is, mely esetleg igen jelentékeny lehet.

Nem mondom, hogy ez az utóhatás mindig

E kísérletek szeptember 28-án kezdődtek és október 6-án végeztek Hont-Kiskéren, Razgha Ernő gazdaságában s miként az alábbiak bizonyítják, az első beszámolóban nyilvánított kijelentéseket fedik.

Mielőtt a kísérletek munkaeredményeiről beszámolnék, ismertetni kell a viszonyokat, melyek között a kísérletek történtek.

Tudomásom szerint a kísérleti területen pünkösdtől óta — egy, a behordás közben keletkezett záporos esőn kívül — számba vehető csapadék nem volt. Hogy ez mit jelent a talajmegmun-

A legerősebb konkurencziának is ki kell térni
az 1908. évi új modellű Perfekt Separatoraink elől.
Egydarabból sajtolt Perfekt tejszállító-kannák.
 Teljes tejgazdasági berendezések. Tessék árjegyzéket kérni.

BURMEISTER ÉS WAIN

gép- és hajógyár részv.-társaság

Budapest, V., Kálmán-utca 3. sz.

kálhatásra
 bővebben m

A kísérlet
 gásvöröses
 agyagrétege
 szerint —
 mivelhetők
 teljesen haso
 foltokhoz, m
 nek is soksz

Hogy az
 vetőgép alá
 egyszerű meg
 értékelését

Hogy az
 földben 20—
 (10—12°-os)
 gezni mit je
 gam hivatott

Hogy 329
 termáza és
 önsúlyán kiv
 gel 25°/oo =
 hogy 104 q
 (8°-os) emelk
 kiindulni mi
 azt hiszem,
 gyarázni.

A Kőszegi-

kákat tényleg

A gép a k

kákat teljesít

1. Tarlóhá

átlagos mélys

jesen egyező

mint Baján.

A kísérleti

mely 20—25

némi nyomát

majdnem kök

talajelaprózás

2. Középmé

ben. Itt még

tökéletessége.

— akadtak k

félkölnél kise

aprózott talaj

hogy a műkö

erősebb szélr

gép menetutj

használt pász

ázott át s az

sággal megem

és annyira igé

bajai kísérlet

géppel — eh

Baján csak a

egy 3 cm. vas

talejrétegek n

igy a működő

kemény rétege

ban már puha

teljes 23 cm.

alaj állott vel

záraz kemény

ságták, feldő

vörgésszámba

d

kálhatásra nézve, azt feleslegesnek tartom itt bővebben magyarázni.

A kísérleti területek talaja erős, kötött, sárgászörszes agyag, helyenként teljesen tiszta agyagrétegekkel átszelve, melyek — értesülésem szerint — még normális viszonyok közt sem művelhetők meg teljesen jól. Nézetem szerint teljesen hasonlítanak viselkedésükben a vak-szik foltokhoz, melyek tudvalevőleg még a gőzeknek is sokszor keserves munkát adnak.

Hogy az ilyen talajon ideális földmunkát — vetőgép alá vagy őszi rögre, amint tetszik — egyszerű megmunkálással elérni mit jelent, annak értékelését megint a gazdára bízom.

Hogy az ilyen talajon s ilyen állapotban levő földben 20—25—30 cm. mélyen 18—21%-os (10—12%-os) emelkedésen ideális földmunkát végezni mit jelent, arra megint nem érzem magam hivatott becüsnek.

Hogy 329,6 q. (háromszázhuszonkilenc métermázsá és hatvan kilogramm) súlyt, a gép önsúlyán kívül, óránként 3,4 kilométer sebességgel 25%-os = 2,5%-os lejtőn vontatni mit jelent s hogy 104 q. vontatott súlyllyal egy 14%-os (8%-os) emelkedésen megállni és helyből újra kiindulni minő munkabírásról tesz tanúságot, azt hiszem, szintén felesleges bővebben magyarázni.

A Kőszegi-féle motoros talajművelő e munkákat tényleg elvégezte.

A gép a kísérletek folyamán következő munkákat teljesítette:

1. *Tarlóhántás*, illetve *sekélyszántás* 13 cm. átlagos mélységgel, a bajai eredményekkel teljesen egyező módon, ugyanolyan elaprózással, mint Baján.

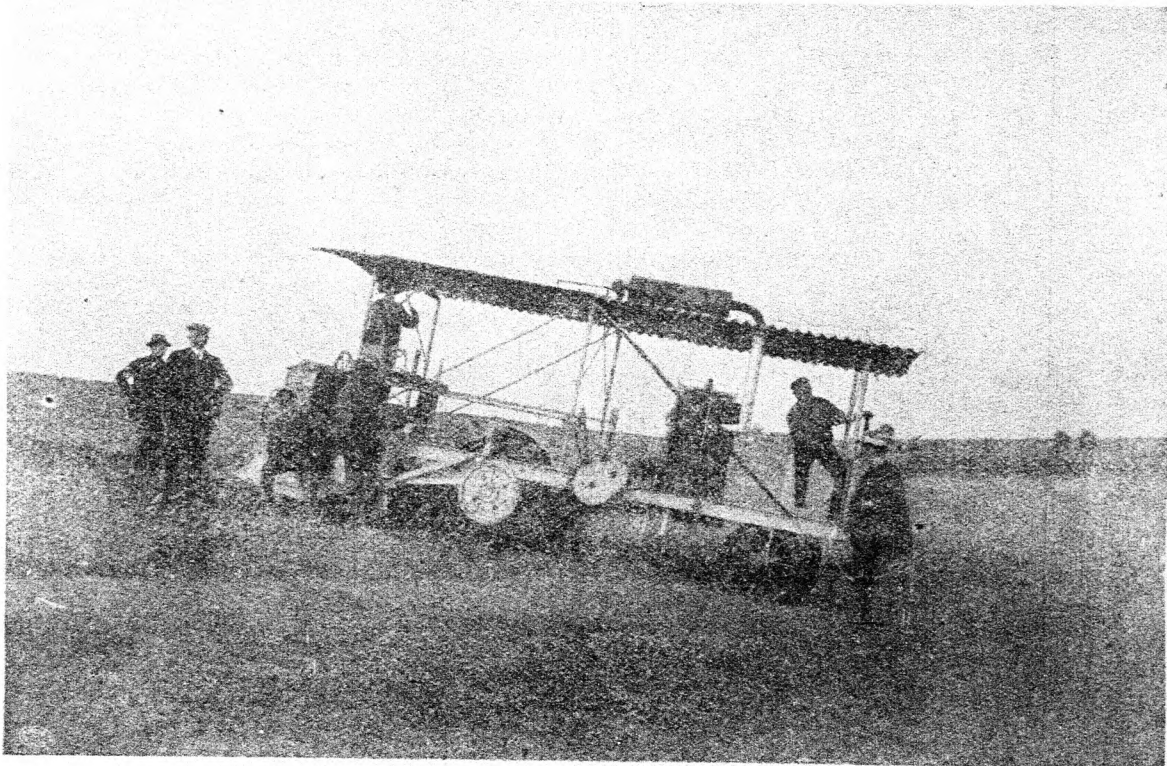
A kísérleti terület feltört buzafaró volt, mely 20—25 cm. mélységben a nedvességnek némi nyomát mutatta ugyan, de fejnagysága, majdnem kökemény rögökben bővekedett. A talajelaprózás ideálisan szép volt.

2. *Középmélysántás* 23 cm. átlagos mélységben. Itt még jobban kitűnt a gép munkájának tökéletessége. Az utba kerülő kemény rögöket — akadtak köztük alapos nagy példányok — félkölnél kisebb darabokra vágta szét. A felaprózott talaj oly porfelhőbe burkolta a gépet, hogy a működő kapaszerkezet csak egy-egy erősebb szélroham alkalmával volt látható. A gép menetutjába eső, a behordáskor utnak használt pászta, mely éppen a behordás alatt ázott át s azóta száradt kökeménynyé, valószínűleg megemelte a gépet, mikor azon áthaladt és annyira igénybe vette, hogy a legnehezebb bajai kísérlet — mikor utat dolgoztattam fel a géppel — ehhez képest játékszámba mehetett. Baján csak a lenyomott felsőréteg volt mintegy 3 cm. vastagságban kökemény, az alsóbb talajrétegek nedvesek, „szalonnásak” voltak s így a működő kapáknak csak 3 cm. vastag kemény réteget kellett átütniök, további útjukban már puha, nedves földben vágta. Most a teljes 23 cm. mélységben egyformán kemény talaj állott velük szemben, majdnem abszolút záraz kemény agyag. És a kapák keresztül-ágták, feldobták, elaprózták. Kisebbforma rögésszámba ment az a zaj, mikor a kapák

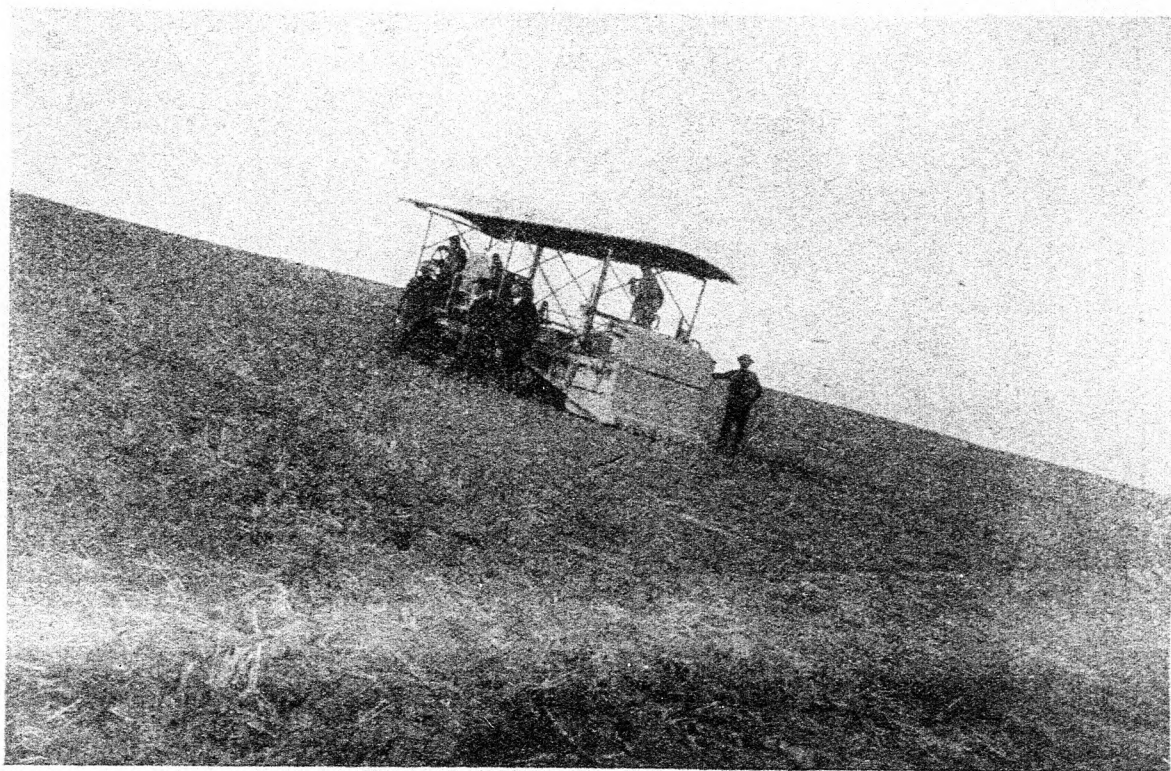
a kivágott fejnagysága rögöket nekilódították az ütköző vasfalnak. S azért a gép ment a maga útján és végezte dolgát.

3. *Mélyszántás* 30 cm. átlagos mélységben. Magam sem hittem, hogy ez a jelzett viszonyok

közt lehetséges lesz — és megtörtént, még pedig teljesen bedolgozott 1200 □-öln. Itt már a kapák nemcsak teljesen kiszáradt rögöket, de nyers, ekét eddig nem látott vad földet hoztak fel, mely — miként azt vizsgálatom

222. ábra. A Kőszegi-féle motoros talajművelő gép lejtőn lefelé állva. A gép elején látható a háromhengeres benzinmotor.

220. ábra. A Kőszegi-féle motoros talajművelő gép a 28%-os lejtőn.

CASE
gőzeke

Budapest mellett
üzemben látható.

„Kész”gép, nem kísérlet, több
mint tizezer dolgozik.

Gőzgép, nem benzinmotor.

Tessék megkérdezni,

ki mit garantál és ebből ítéljen

Vezér-
képviselő **HAHN ARTHUR** BUDAPEST, VIII.,
ÜLLŐI-UT 52/B.

bizonyítja — még 35 cm. mélységben sem birt szemmel vagy tapintással észlelhető nedveségtartalommal. Emélysántás alkalmával találtam 38 cm. mélyen megművelt helyeket.

Ez utóbbi próba már — legalább nézetem szerint — teljesen abnormis viszonyok közé kényszerített kísérlet volt, aminek gyakorlati értéket talajművelési szempontból a jelzett körülmények közt nem tulajdoníthatok. Ez inkább szilárdsági próbaszámba mehet s a magam részéről így is bírálok meg, teljes sikerrel értékelvén a próbát.

Hogy a munkaminőség úgy a 23, mint a 30 cm. mély művelésnél a lehetetlen viszonyok dacára is ideális volt, azt természetesen találtam az első próba után.

4. Trágyaalásántás, illetve alákapálás.

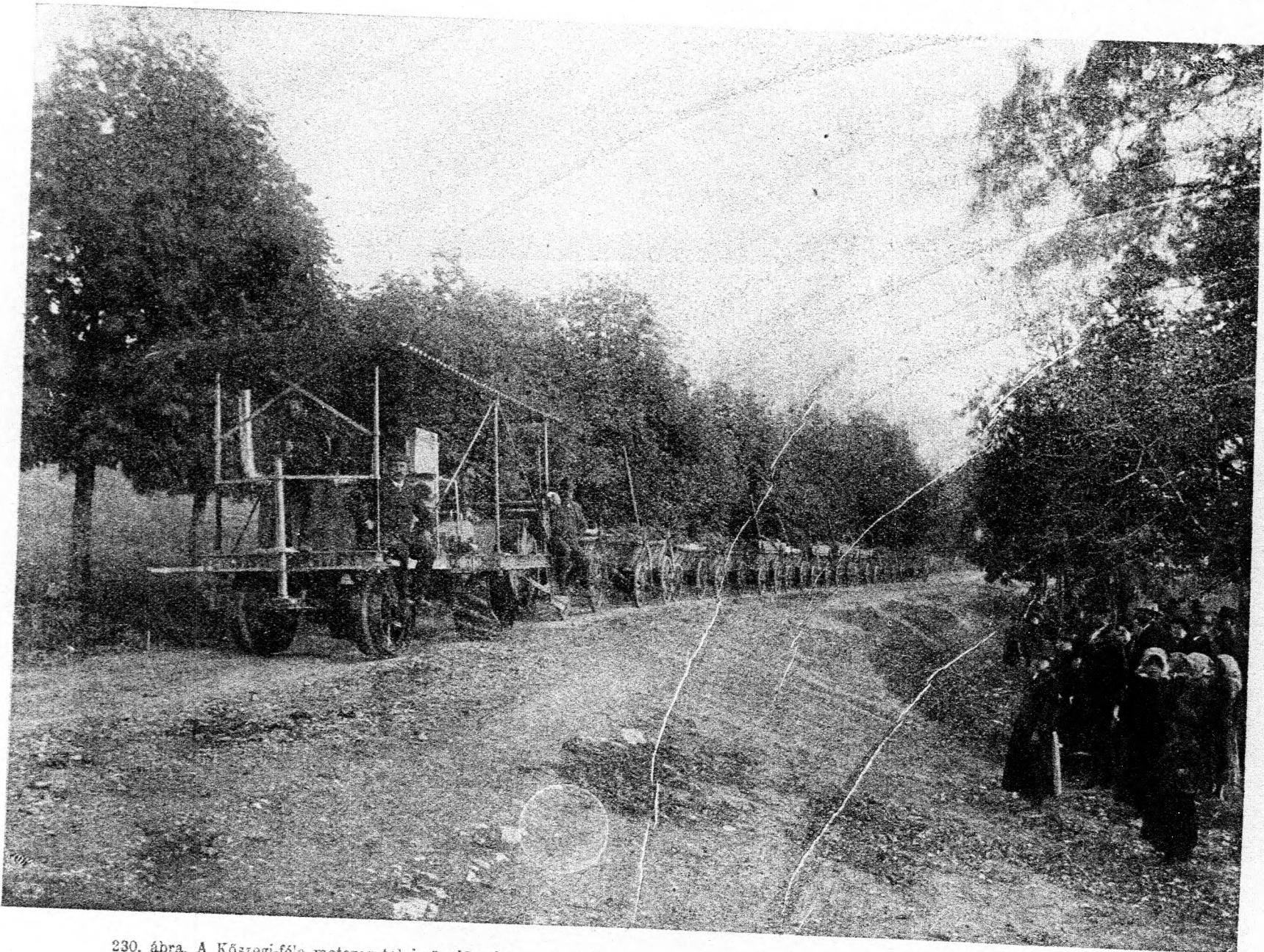
helyén valónak néhány gazdatárs megjegyzésére reflektálni, kik látták az érett istállótrágya beművelését és joggal kifogásolták a látottak alapján, hogy a gép nem keveri el teljesen a trágyát és fent sok marad alátakaratlanul. Ha az illető gazdatárs urak tovább maradhatnának volna a gépnél, meggyőződhetek volna arról, hogy a trágya fentmaradásának semmi más oka nem volt, minthogy a gép magház-húzója le volt eresztve s ez a már letakart trágyát újból kikaparta a földből. Ez mindenestre mulasztás volt részemről észre nem venni akkor, de délután már megvolt s akkor s azután is többé trágya a földszínen nem volt található.)

b) Szalmás, frissen az istállóból kihozott és vastagon elterített trágya alásántása.

eddig egyáltalában el nem érhető — tökéletes-séggel lett elvégezve. Tanu erre sok jelen volt gazdatárs.

Hogy példáját mutassam annak, mi az eke-vel és mi a Kőszegi-fele talajművelővel végzett munka közötti különbség, közvetlen a Kőszegi-gép utja mellett fogatos erővel kértem felszántani néhány barázdaszeles sávot a háromféle trágyával betertett területen.

Ezután barázda-keresztelvényeket hasítottam, úgy hogy a szelvény fele az eke, a másik fele a Kőszegi-gép művelte részbe esett. Itt „ad oculos” volt bemutatható, hogy pl. a trágyaalásántáskor — bármelyik trágyát néztük is — az eke a trágyát csomókban — a mészport is! — vagy harántsávokban hagyta maga után, míg a Kőszegi-gép azt mindenhol,

230. ábra. A Kőszegi-féle motoros talajművelő mint vontatógép, 3196 métermáza terhet (tizenkét megrakott szekeret) vontatva.

a) érett, vastagon terített istállótrágya alászántása.

A talaj teljes szárazsága miatt nem volt eléggé szemléltethetően bemutatható a trágya elkeverése, mert a megmozgatott föld jelentékeny része — éppen szárazsága miatt — porrá zúzódott, mely por — egyébként az összes kísérletek alatt legnagyobb ellenségünk — annyira beszálta s ellepte a nedves istállótrágyát, hogy az a barázda-keresztelvényekben alig volt megtalálható, illetve felismerhető. (Itt tartom

Ez éppen oly ideálisan történt, mint Baján. A 25—30 cm. mélység közt váltakozó szántásban fent, középen s alul egyformán meg volt található a „megszecskázott” belekevert szalmástrágya.

c) Mészlisztalásántás. Ez annyira ideálisan történt, hogy e munkát még talán a legpontosabb kézi munkával, mikor marékban vagy lapáttal keverik össze a földet a mészliszttel, akkor sem tudnák ennél jobban elvégezni.

Mindhárom trágyaalásántás a kívánható —

a művelési mélység bármely pontján egyenletesen elosztva takarta s keverte alá! Hogy e tényleg bemutatott és szemléltethetővé tett munkaminőség a trágya alkalmazása és kihasználása terén mit fog jelenteni, arról ma talán még a hozzáértőknek is nehéz lenne nyilatkozni.

5. Műtrágyaszórással kapcsolatos szántás, illetve művelés. Nyílt kérdés gyanánt áll fenn azon feltevés, vajjon miképpen lehet az elszórt műtrágyát jobban összekeverni a talajjal, az eddig divó eljárással-e, vagy a Kőszegi-fele géppel a

WEISER J. C.
GAZDASÁGI GÉPGYÁR ÉS
VASÖNTÖDE, MALOMÉPÍTÉSZET
NAGYKANIZSÁN.

Egytetemes aczélekék és ekeszerelvények. ::
Teljes takarmánykamraberendezések.
Szecska és répavágók, darálók.
Malmok minden nagyságban.
Elsőrangú hazai gyártmány. Tessék árjegyzéket kérni.

talajművelés
orsz. növény
örzésével —
holdnyi ter
magyar hold
egyidőben,
leteken veté
óriási porba
gépre szerel
már a lehol
keveredett
Hogy ennek
év termése v
szemmel ész
bele lett ojt
mélysége áll
szóró működ
egyáltalán ne

6. Talajm
letek számba
sikon végezte
bajai első ki
azon hozzáte
czára a sokk
hatlanul keve
főzőlője, hane
a gép dolgoz
elő állítottam

1. feladat.
gép 20 cm.
harántirányu
azután menj
végül jöjjön l
helyéről dere
gép utját mag
teres szakasz
zés adatai sze
szokat érte
(509'), a legn
volt a gép irá

Mikor a gé
ment s elérte
megállítottam.
9°/o (5° 9') em
ben pedig 28
ezen utjában
a lejtőn (össze
megmaradt, b
csak kapaszk
legmáredekbe
váltakozó lejt
dulva jöit le
immár megszo

2. Feladat.
a lejtő irányá
cm. mélységbe
magam jelölte
kaszkokban lejt
11°5' (6°), a le
átlagot 16°6'
találtam. A gép
a megjelent ga
végezte, pedig
tessel igénybe

7. Vontatási
1. feladat. A
tatott, önsúlyán
legkisebb emel
kaszonként lejt
nagyobb emelke

Felszólít
naponként baj
megelégedésünk
lettük. Kísérlet
malomban is t
köveket. Ezen
megvetelendő
tett ki száz ko

talajműveléssel egyidejűleg? E czélból — az orsz. növénytermesztési kísérleti állomás ellenőrzésével — párhuzamosan egy-egy magyar holdnyi terület a rendes igaerővel, egy-egy magyar hold pedig a Kőszegi-talajművelővel lett egyidőben, csak egy barázda-valasztotta területen vetés alá előkészítve. Amennyire az óriási porban megfigyelni lehetett, a Kőszegi-gépre szerelt műtrágyaszóró-gépből hulló anyag már a lehullás momentumában teljesen összekeveredett a felkapált s felaprózott földdel. Hogy ennek mi lesz az eredménye, azt a jövő év termése van hivatva megmutatni. Amennyire szemmel észlelhető volt, a műtrágya valósággal bele lett ojtva a fölaprózott földbe. A szántás mélysége átlagban 20 cm. volt s a műtrágyaszóró működtetése, valamint annak ellenőrzése egyáltalán nem okozott semmiféle külön munkát.

6. *Talajművelés a lejtőn.* Az eddig leírt kísérletek számba nem vehető lejtéssel bíró felsíkon végeztek oly eredményekkel, melyek a bajai első kísérlet eredményeit teljesen fedik, azon hozzátevésével, hogy *benzinfogyasztás*, dacára a sokkal nehezebb munkának, *hasznlatlanul kevesebb volt.* De nem ez volt a próba főczélja, hanem az, hogy a lejtőn miként tud a gép dolgozni? Ezt megtudandó, két feladat elé állítottam a gépet.

1. *feladat.* Meredek domboldalon menjen fel, a gép 20 cm. mely szántással a lejtő irányával harántirányú szög alatt bizonyos magasságig, azután menjen a lejtő irányával merőlegesen s végül jöjjön le egyenesen a lejtőn, a megállási helyéről derékszögben fordulva a völgybe. A gép utját magam jelöltem ki. Azt 4 (négy) méteres szakaszokban lejtéreztem, mely lejtérezés adatai szerint — mindig 4 méteres szakaszokat értve — a legkisebb emelkedés 9% (509'), a legnagyobb emelkedés 25% (14028') volt a gép irányában.

Mikor a gép a lejtő irányára merőlegesen ment s elérte a legmeredekebb pontot, a gépet megállítottam. Ekkor a gép menetirányában 9% (5° 9') emelkedésre kapaszkodott, keresztben pedig 28 7% (16°) al oldalt dült. A gép ezen utjában kezdett ugyan keveset farolni le a lejtőn (összes csuszás 5 cm.), de stabilitása megmaradt, bár a gépvezető és az ekevezető csak kapaszkodva tudtak helyükön maradni. E legmeredekebb helyzetéből a gép 9%—25%-os váltakozó lejtőn derékszögben állóhelyből fordulva jött le a lejtőn, teljes munkában, a tőle immár megszokott talajműveléssel.

2. *Feladat.* Meredek lejtőn dolgozzon a gép a lejtő irányában fel és le, felváltva 20—30 cm. mélységben, ott, ahol kívánom. A gép utját magam jelöltem ki s azt 4 (négy) méteres szakaszokban lejtérezve, a legkisebb emelkedést 11 5% (6°), a legnagyobbat 21 5% (12° 18'), az átlagot 16 6% emelkedésnek, illetve lejtőnek találtam. A gép munkáját nemcsak előltem, de a megjelent gazdatársak előtt is kifogástalanul végezte, pedig a motor nem is volt teljes töltéssel igénybe véve.

7. *Vontatási próba.*

1. *feladat.* A gép 104 métermázsas terhet vontatott, önsúlyán kívül, egy dűlduton, melynek legkisebb emelkedése — ismét 4 méteres szakaszonként lejtérezve — 6% (5° 31'), legnagyobb emelkedése 16% (9° 12'), nagy átlagban

9 1% volt. Vontatás közben a gép megállott egy 14 2% (8° 10') emelkedésű szakaszon és innen, *állóhelyből* indult tovább fel terhével 11 7%, 11 6%, 10 1%, 9 3%, 8 3%-os szakaszokon anélkül, hogy különösebb erőltetés észlelhető lett volna.

2. *feladat.* A gép 12 (tizenkettő) megrakott gazdasági igásszekeret összesen 329 6 (háromszázhuszonkilenc) métermázsas súlyban, önsúlyán kívül, egy jökárban tartott 25 0/0 (2 5%) lejtőn óránként 3 4 kilométer sebességgel vontatott a legkisebb magerőltetés látszata nélkül.

8. *Kormányozhatóság.* A gép mint magánjáró (automobil) 3 (három) méter sugaru körben könnyen megfordul, teljes szántás, illetve munkaközben 6 méter sugaru körben fordul. Ezt a differenciális kerékművének köszönheti.

Ezzel a szorosan vett beszámolóval, mely egyszerűen a megtörtént tények felsorolásából áll, be is fejeztem.

Ami a kísérletek folyamán nyert tapasztalatokat illeti, bizvást elmondhatom, hogy nem csalódtam, mikor abban reménykedtem, hogy az adatok kedvezőbbek lesznek, mint a bajaiak.

Hogy ismét nem közlök számszerű adatokat, annak egyszerű oka az, hogy a gépnek még egy próbát kell kiállani Bács megyében, a bácskai fekete földön. Tény az, hogy a bajai kísérletek több oly szerkezeti javítást eredményeztek, melyek a mostani próbánál már

Ma már még nyugodtabban állíthatom, hogy oly korszakot alkotó talajműveléssel állunk szemben, mely a talajművelés mai költségét az elképzelhető legkisebb minimumig le fogja szállítani, amely a talajművelés terén eddig fennállott nehézséget hihetetlenül meg fogja könnyíteni s oly növénytermesztési új és kusán jövedelmező eljárást fog lehetővé tenni, aminőről ma még a gép munkáját ismerőknek sem lehet megállapított nézetük.

A magyar gazdaközönség meg lehet nyugodva, ha *Cserháti Sándor* ellenőrzése és vezetése a att fognak a Kőszegi-fele talajművelőgép munkájának eredményei mérlegetelni.

A mellékelt fényképfelvételek a végzett próbák néhány mozzanatát mutatják.

A 227. sz. ábra mutatja a Kőszegi-gépet, amint munkára indul. Elül a gépvezető-kormányos a szerszámládán ülve, mögötte a vízhűtő által takart háromhengeres benzín-motor, mely a 228. ábrán jól látszik. A motor mögött a láncczos áttétel, a két nagy járókerék s ezek mögött a munkára leeresztett kapák s végül az ekevezető mögött a műtrágyaszóró. A 228. ábra mutatja a gépet lejtőn lefelé, a 229. ábra lejtőn felfelé állva. A 230. ábra mutatja a gépet, mikor a 12 megrakott szekeret vontatja, végül a 231. ábra mutatja azt a munkát, amit a gép Baján végzett, mikor a 2 5 m. magas tengerit leszántotta.

227. ábra. A Kőszegi-fele motoros talajművelő gép munkája 2 5 méter magas tengeritőlában. (Lásd szövegét a „Köztelek” szeptember 2-iki (69) számában.)

igen sokban emelték a gép értékét. Elég, ha annyit jelzek, hogy a benzinfogyasztás a bajai eredményeknél 20—50%-kal kevesebb volt. A jelenlegi próbák ismét szolgáltatnak néhány értékes javításra alkalmat, melyek már a bácskai próbák alkalmával érvényesülni fognak. S ha ez megtörtént, akkor kötelességemnek fogom tartani elsősorban a magyar gazdaközönségnek számadatokkal is beszámolni arról, mit tud a Kőszegi-talajművelő.

E néhány kép csak tájékoztató akar lenni a gép alakjáról s annak néhány munkamozzanatáról. Majd ha megtörtént a harmadik próba is oly sikerrel, mint az első kettő, a magyar gazdaközönség lesz az első, amely meg fogja ismerni a gépet tőviről-hegyire s annak munkamódját is úgy leírásban, mint képen.

Midőn ezzel végzem második beszámolómat, ismét arra kérem a gazdaközönséget, mire első beszámolóim végén: ne tessék oktalan titkolód-

Tekintetes

Oberurseli mótorgyárnak

WIEN, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

Felszólításukra értesítjük, miszerint az Önöktől vásárolt három GNOM-mótorral teljesen meg vagyunk elégedve. A 3 lóerjű mótort évek óta kifogástalanul naponta hajtja a szecsavágót s kezezése egy egyszerű béresember gondjaira van bízva. A két 12 lóerjű GNOM-mótor, amelyek a cséplőgépeket hajtják, teljes megelégedésünkre üzemben tartják a cséplőszekrényeket. Az idén önöktől vett GNOM-mótor, úgy mint az előzőleg hozott mótort, épp úgy bevált, amint hogy reményeltük. Kísérletképpen az idén átvitelt a sárréti uradalomba, ott is, dacára a hosszú rozskévének, teljesen megfelelt a tőle várt erőfejlesztésnek. A gazdasági malomban is tetetett vele kísérlet s miután egyenletesen hajtja az őrlőkőveket, jobb és szebb lisztet produkál, mint mikor gőzmozgony tartja üzemben a malomkőveket. Ezen előnye mellett kiemelendő, hogy a cséplési költség, a gőzmozgonyt és benzín-mótort összehasonlítva, lényegesen a GNOM-mótor javára szolgál. Nem megvetendő előnye továbbá az, hogy a régebbi mótort, dacára annak, hogy már 4 év óta dolgozik évente július 15-től október 20—25-ig, a javítási költség alig telt ki száz koronát.

Tisztelettel

méltóságos gróf Wenckheim Géza eszvári uradalom: Kraft Viktor igazgató.

Csorvás, 1905 október 20-án.

zásnak venni, ha még számszerinti adatokkal most nem állok elő. Sokkal fontosabbnak tartom az ügyet, sem hogy két kísérlet után befejezzem véleményemet. Hátha még jobb lesz? Rosszabb, azt hiszem, aligha!

Ifj. Spozon Pál.

TAKARMÁNYOZÁS.

Rovatvezető: Cselkó István.

Fagyott répa besavanyítása.

A szokatlanul korán beállott erős fagy arra kényszerít sok gazdát, hogy eltérjen a répának prizmában való eltartásáról s miután száritásra nincs berendezve, hogy besavanyítás által mentse meg a romlástól, ezért idején lévőnek tartjuk a répasavanyítás fölveit röviden elmondani; de mielőtt abba belefognánk, lássuk, hogy miképp változtatja meg a fagy a répát.

A répa, mint minden növény, sejtes szerkezettel bír s a sejtek telve vannak cukoroldattal s egyéb tápanyagokkal. A fagy tudvalevőleg kiterjeszti a vizet s miután a sejtek falai nem tágtanak, kénytelen a viznek egy része a sejtek közötti ürökbe kiszivárogni. Ha azután később fölenged a répa, nem vonul a víz a sejtekbe vissza, hanem részint az ürökben marad, részint a répa felületére izzad ki s azt folyton nedvesen tartva, rothadásra teszi hajlandóvá. Az ilyen fölengedett répa fonnyadt, kézzel összenyomható s nyomát sem mutatja az eredeti szilárdságnak.

Ringer megvizsgálta a fagyott répából kiszivárgó vizet s azt találta, hogy az majdnem teljesen cukormentes, minélfogva viszonylag (százalékokban) több cukrot tartalmazott a fagyott répa, mint amennyi előbb volt benne, mert a kiszivárgott víz néhány százalékkal megapasztotta a répa súlyát.

A megbeszélte jelenségek azonban csak nagy hidegben következnek be, mert a répa -7° C-t is kibír anélkül, hogy megfagyna, illetőleg hogy a fagy kárt tenne benne.

Amint tehát látjuk, a fagy nem árt a répa táptartalmának s ameddig meg van fagyva, az eltarthatóságnak sem, mert a veszély csak akkor kezdődik, midőn a répa fölenged. Prizmában semmiképp sem tartható el az ilyen répa, mert abban sok levégő marad a répák között, melyet a rothadási baktériumok nem nélkülözhetnek, míg ellenben a besavanyítás biztos eltartási módja a fagyott répának, mert a besavanyítás lényege éppen az, hogy a levegőt a lehetőségig kiszorítjuk a takarmányból s ezáltal elejét vesszük annak, hogy a rothadási baktériumok szaporodjanak.

A besavanyításhoz természetesen verem kell, mely vagy ásott, vagy falazott is lehet. A vermet oly kötött talajú, dombos helyre ásatjuk, ahol az altalajvíz nem éri el a fenekét. Méretei nagy határok között változhatnak: szélessége 2,5—5, mélysége 1,5—3,5, hossza 12 m. vagy több lehet. A méreteket leginkább a besavanyítandó répa mennyisége szabja meg. A verem falai függőlegesek legyenek s csak omlós talajban lehetnek kissé lejtősek, de akkor nem üledik a takarmány oly egyenletesen, mint előbb. A

verem szegletetei élesek vagy gömbölyűek, ami azonban közönyt.

Az ásott s a falazott veremnek okvetlenül szalmaalját adunk, melynek förendeltetése a takarmányból kiszivárgó levegőt fölenni, mert más-különbén vízben uszna az alja s emiatt rosszul erjedne (megfulladna). Az ásott veremben továbbá a bepiszkolódástól is óvja a szalma a répát. Evvel az utóbbi szándékkal a megtöltött verem tetejét is annyi szalmával takarjuk be, hogy leszorítva, 10 cm. vastag réteget képezzen rajta. Ellenben a verem oldalfalait nem szabad szalmával kibélelnünk, mert ott csekély nyomás éri a szalmát, mi miatt levegő marad benne, mely rothadásnak indítja a vele érintkező répát.

A répa természetesen fölprózva kerül a verembe, bár Németországban egészben is savanyítják be, de akkor tiprás közben és asóval vagy S-késsel vagdalják s vastagabb földtakaróval látják el, hogy nagyobb nyomással érjek el azt, amit a fölprózott répánál kisebb nyomással is el lehet érni, t. i. hogy a répa kellően üllepedjék s a levegő kiszoruljon belőle. Ha a répavágót a verem szélére állíthatjuk, munkát takarítunk meg, mert a fölprózott répát nem kell a veremhez szállítanunk. Magától érthető, hogy a répa oly állapotban kerül a verembe, aminőben éppen van, t. i. vagy fagyva, vagy fölengedve, mert ez nem befolyásolja az érjedés sikerét. Az időjárás is megtehető közönyt, amennyiben pl. 10 mm. eső csak 10 l. vizet juttat minden négyzetméter felületre, ami, ha a takarmány 4 m. magasan van a veremben, 2,5 liter vizet jelent minden köbméter takarmányra.

Nagyon fontos az, hogy a veremben polyvával (esetleg tengeriszárszecskaival) rétegezzük át a répát, bár arra kell elkészülve lennünk, hogy az állatok kellellenül fogják a polyvát enni, de a polyva nem mellőzhető, mert más-különbén nem tudja a verem fenekére rakott szalma a kiszivárgó levegőt fölenni, mi miatt mégis csak vízben uszna a takarmány alja. Némelyek nem rétegezik, hanem a répával keverik a polyvát, melynek mennyisége a répa súlyának 4—5%-a, vagyis 20—25 q. répára 1 q. polyvát számítunk, de miután az idén drága a polyva, esetleg valamivel kevesebb, pl. 3% is lehet. Ha árpapolyvánk van, leginkább azt használjuk erre a célra, mert az érdes árpapolyvát ugyanis mindig csak puhítva kellene etetni.

Az egyes rétegek jó letiprása, esetleg ökrök segítségével, melyeket részint állított deszkákon vezetünk a verembe, nem igényel magyarázatot. Németországban az ökrök megfordításának elkerülése végett gyűrűalakuan is ássák a vermet, mely esetben folyton körben járnak az ökrök. A gyűrű belső átmérője mintegy 5 m. Ha ökrökkel tiportatjuk a répát, a verem falai mentén még emberekkel is kell tiportatunk, mert az ökrök nem képesek a verem széléig lépni. Ha tisztán csak emberekkel tiportatjuk, 1 emberre 4—5 négyzetméter területet számítunk.

Ha a verem már megtelt, még 1—1,5 m-nyire följe is rakunk répát, mert üledés folytán később úgy is leszáll a takarmány. Ezután szalmával letakarva, beföldeljük a répát, ami

azonnal történjék. A földtakarónak nemcsak az a rendeltetése, hogy a külső levegőtől zárja el a répát, hanem méginkább az, hogy sulya által kiszorítsa a takarmányból a levegőt. Ezért Németországban nem sajnálják a beföldeléssel járó munkát s 1 m. vastagra szabják a földtakarót, sőt ha egész répát savanyítanak be, 3/4 m. vastagra. Ezután már csak az a munka vár reánk, hogy az első két héten néha megnézzük a földtakarót, hogy a répa ülepedése folytán nem reped-e meg s hogy nem képződtek-e rajta horpadások, mert az esőviznek nem szabad rajta megállani. *Cselkó István.*

IRODALOM.

Köztelek Zsebnaptár 1909. A magyar olvasni szerető gazdának ez a cím olyan megszokott, hogy csak atfut a cím fölött, pedig kár. A *Köztelek Zsebnaptár*-ról eleget írni, kellőleg ajánlani ma sem lehet. Erre szüksége van minden magyar intelligens gazdának. Nem jelző ez a kijelentés, hanem igazság, melyet a gyakorlati élet igazol. Eppen e lap, a „*Köztelek*” az, amelynek szerkesztőségében évről-évre szaporodnak az elemi gazdasági kérdések. Ez évben ötezernél több kérdés jött a szerkesztőségbe, pedig a *Köztelek Zsebnaptár* birtokában a gazdák csak egyötödét kérdezték volna. A szakszerűleg szerkesztett naptár a kérdések tételétől megkímélte volna. De miért kimélni a szerkesztőséget? kérdehetik a gazdák ezrei. Erre az a válaszuk, hogy nem a szerkesztőséget kimélik, mert az be van rendezve a levélbeli, szerkesztői üzenetekbeli és kérdés-feleletbeli válaszadásra teljesen. Ezer levélszerény, ennél több szerkesztői üzenet és három-ezer levélbeli választ adunk a szakkérdésekre, de tudni szeretnők, hogy mindezek idejére *érkeznek-e a gardákhoz?* Teljes bizottsággal kimondhatjuk azt, hogy — nem! Lehetetlen egy lapnál, segédeszközök használata mellett is, a rögtöni válasz. Szakkérdésben pedig a szakrovatvezetőtől a szerkesztőség egy hét a levélforgás ideje. A gazda-kérdő ezt bejárja, ha nem is akarja, mert másként nem lehet! Hát ez a százszor igazolt tény fényesen mutatja, hogy a házi tanácsadó minden gazdának szükséges. A *Köztelek Zsebnaptár* nélkül magyar intelligens gazda el sem képzelhető és ha mégis akad ilyen, az bizonyosan nem ismeri a *Köztelek Zsebnaptár* értékes tartalmát, hasznosságát.

A *Köztelek Zsebnaptár* a tizenötödik évfolyamába lépett. Évente ötezer példányban kerül a magyar gazdálkodók kezébe, de ha tízszer ennyi példányban forogna a gazdák kezén, az is kevés volna. Szerkesztői *Szilassy Zoltán* országgyűlési képviselő, a GEOSz. titkára és *Rubinek Gyula*, az OMGE. igazgatója. Alakjára nézve a múlt évi két részre tagolt. E könnyítést a gyakorlati gazdák könnyebbségére csinálták a szerkesztők, hogy a zsebnaptár zsebben hordható legyen, míg a *Köztelek Zsebnaptár Közleményei* a legfontosabb gazdasági tudnivalók kincsházával teljesen külön füzve, mintegy szak-könyv, otthon hagyható legyen. A *Köztelek Zsebnaptár Közleményei* ugyanis a következő gyakorlati kérdéseket foglalja magában: Állatte-

nyesztés. természet. tudnivalók. gépészet. értékesítés. és szabály. A *Köztelek Zsebnaptár* a törvény. Elősz. naptári je. Normanap. kat a törvé. Kanatos. mértékekre. tér- és sul. ték szerint. nemek vis. és távirda. Vásárjegyz. napló a le. van a gya.

Másfél é. indítása ó. szüksége v. A szerkeszt. mindazokat. szükségese. a külföldön. Zsebnaptár. tudnivalóit. kellemetlen. származhat. kesítésének. valamint az. tétlen szüke. A *műrügy*. gazdára, m. játszó a *Köztelek Zsebnaptár*. melyek meg. elemi csapa. munkák bére. ban, mely. nélkül, könn. egy gyakori. ujtásokon k. van a *Köztelek Zsebnaptár* összefoglalva. maknak me. Zsebnaptár. gyezteljük. éppen mi ne. dekek és sze. zódások ezre. valókkal bőv. ges voltát a. Egy értelme. szüksége va. Ezért ajánlj. korona. Meg. szerkesztőine. Szarvasm. Kiadta a „Pát. a szöveg köz. vászonkötés. Fenti czi. meg Cselkó Is.

Arankamentes lóhere és luczernamagért

100 kilónkint 10 koronával magasabb árt fizetek a napi árnál, ab vidéki állomás átvéve és kifizetve.

Ajánlatot és 10 kilós mintát utánvétellel kér, az eladó menyiség közlésével

MAUTHNER ÖDON

cs. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPEST.

K
SZ

a

biztosít. K.
talan hitel

nyésztés. Takarmányozás. Tejgazdaság. Növénytermesztés. Állattérkeztetés. Külföldi állatforgalmi tudnivalók. Gyümölcstermesztés. Technika és gépészet. Építészet. Gazdasági üzlet. Gabonaértékesítés. Vetőmagvak értékesítése. Törvények és szabályrendeletek. *Összesen 312 oldal szöveggel.* A *Köztelek Zsebnaptár* főrésze, a zsebben nördható naplári rész a következő tartalommal bír: Előszó. Naptári rész. Csillagászati és egyéb naptári jegyzetek. Nap- és holdfogyatkozás. Normnapok. Törvénykezési szünnapok. Izraelitákat a törvénybe idézni ti os. Holdkelte és lemente. Kamatos kamattábla. Métermértékeknek régi mértékekre való átszámítása. Külföldi hossz-, tér- és súlymérték és azok értéke a métermérték szerint. A világon forgalomban levő pénznemek viszonylagos értéke. Koronáérték. Posta- és távirat-tarifák. Bélyegilleték. Jegyzéknapló. Vásárjegyzék. Ezek közül a naptár és jegyzéknapló a legértékesebb rész, melyre szüksége van a gyakorlati gazdának minden órában.

Másfél évtized a *Köztelek Zsebnaptár* megindítása óta igazolta, hogy a gazdaközönségnek szüksége van erre a mindennapos tanácsadóra. A szerkesztők évről-évre gondosan pótolják mindazokat a változásokat, újításokat, melyek szükségessé válnak. Éppen ezért a naptár, mint ilyen, a külföldön is páratlanul áll. Bővült a *Köztelek Zsebnaptár* ezidén is. A *gabonaértékesítés* összes tudnivalóit felölelte, hogy ezáltal a gazdát sok kellemetlenségtől megóvja, ami nemtudásból származhatik. A *vetőmagvak beszerzése* és értékesítésének módjait szintén bőven tárgyalja, valamint az *abráktakarmányok* vásárlásánál fölteszen szükséges szabványok tudását felsorolja. A *mütrágyavásárlás* manapság igazi lutri a gazdára, mert a törvényt százféléképpen kijátászik a kalmárok. Ezekről is közli a *Köztelek Zsebnaptár* a szemelölt tartandó szabályokat, melyek megvédik a gazdát a mütrágyavásárlás elemi csapásaitól. Bocsás bővítés a *szakmány-munkák bére* rövid és áttekinthető összeállításban, mely minden hosszadalmas számítás nélkül, könnyűséggel állapítja meg a béreket egy gyakorlati gazda közlése nyomán. Ezen újításokon kívül a megszokott gazdag tartalom van a *Köztelek Zsebnaptár* szerkesztői által összefoglalva és a haladó és változó kívánalmaknak megfelelőleg összegyűjtve. A *Köztelek Zsebnaptár* rövid ismertetése után csak azt jégyezhetjük meg, hogy annak célját, irányát éppen mi nem tudjuk kiesinyelni, mert a kérdések és szerkesztőségünkhöz intézett tudakozások ezrei bizonyítják a gyakorlatias tudnivalókkal bővelkedő *Köztelek Zsebnaptár* szükségességét a gazdák és gazdálkodók részére. Egy értelmes, okos háziabátra mindenkinek szüksége van, még a magyar gazdának is. Ezért ajánljuk a *Köztelek Zsebnaptár*-t. Ara 4—korona. Megrendelhető a *Köztelek Zsebnaptár* szerkesztőnél. (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.)

Szarvasmarhatenyésztés. Irtá: *Cselkó István*. Kiadta a „Patria” irodalmi vállalat. 19 iv, számos, a szöveg közp nyomott ábrával. Ara füzve 7 K., vászonkötésben 8 K.

Fenti czim alatt hézagpótló munka jelent meg *Cselkó István* jól ösmert tollából. Hézagpótló

azért, mert a Tormay-féle Szarvasmarhatenyésztés csak a szarvasmarha külsejét és fajtaát tárgyalta, ellenben a tulajdonképpeni tenyésztést nem került sajtó alá s ez az első magyar könyv, amely a szarvasmarhának tenyésztését a mai kor ösmereit alapján behatóan tárgyalja. De egyébként is sokban eltér ez a könyv az eddigi szarvasmarhatenyésztési könyvek besztásától, jobban mondva leírasi módjától. Első részét ennek is a szarvasmarha külsejének leírása képezi, ebből azonban csak annyit ad, amire igazán szüksége van az intelligens gazdának s nem terheli olvasóját olyan kimerítő, száraz leírásokkal, amelyekneknek semmi hasznát nem veszi.

Attér azután a könyv második részében a fajtaát ösmertetésére s e tekintetben is új, az eddiginél helyesebb rendszert követ. A fajtaát nem koponyarendszerek szerint osztja be, nem így csoportosítja ösmerteti, hanem országoként, s így nem csupán az illető ország fajtaát külsejének leírását közli, hanem ösmerteti annak tenyésztési rendszerét, eljárásait s ilyen módon tisztáa képét látjuk minden egyes ország szarvasmarhatenyésztési rendszerének s az ott tenyésztett fajtaát.

Majd azután a tenyésztési eljárásokat, borjufelnevelést stb. ösmerteti, szóval mindazt, ami a tenyésztéstani keretbe tartozik, végül pedig a szarvasmarha takarmányozásával foglalkozik behatóan.

Cselkónak általánosan ismert irálva ez alkalommal tömör, világos és könnyen érthető. Könyve minden tekintetben a legjobban sikerült s óriási irodalmi tevékenységének valóságos koronáját képezi. Szívöböl gratulálunk neki e nagyértékű munkájához, de gratulálunk a magyar mezőgazdasági irodalomnak is, hogy ilyen értékes munkával gyarapodott. —csy.

Az ezen rovatban ismertetett könyvek megrendelhetők: *Patria r. t. gazd. szakkönyvkereskedésében*, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

LEVÉLSZEKRÉNY.

Az elfagyott répa mikénti eltartására vonatkozó kérdésekre, lapunk mai számának „Takarmányozás” rovatában adjuk meg az illetékes választ, amelyet mint teljesen kimerítő felvilágosítást, különösen ajánlunk a gazdaközönség szives figyelmébe.

Erőszakos aratók 564. kérdés. Tizenöt részes aratóm volt, kiknek kiadatott 30 magyar hold harmados tengeri, melyet a héten szedtek. 8—10-en közülök harmad- s negyedmagokkal jöttek ki s így a részükre eső 2—2 holdat hamarabb leszedték, mint a többiek. Ezek most követelték, hogy harmadoljam ki a részüket, mert ök nem várnak, míg a többi keszen lesz, hanem ha nem adom ki a részt, úgy ök azt erőszakkal is elviszik. Nem akartam felügyelő cselédeimet esetleges bántalmazásnak kitenni, engedni lettem

volna kényszerítve, ha időközben az elmara-dottak napszámosokat nem fogadnak s így az egészet egyszerre felezhettem. Arra kérem szives válaszukat, hogy mi lett volna helyesebb. Nagyobb erővel kimenni s mindenképpen megakadályozni, hogy a részt elvigyék, vagy engedni és feljelenteni az illetőket? Mezőrendőri kihágást képez-e, ha elviszi erővel a részt, vagy rablást? **B. R.**

Felelet az 564. sz. kérdésre. Semmiesetre sem lett volna helyes, ha a munkaadó az erőszakoskodó csoport ellen ellenerőszakot kísérelt volna meg. Ilyen önbíráskodáshoz senkinek sincsen joga, hanem a hatóságoknak, ebben az esetben a csendőrségnek közbenjárását kell igénybe vennie. Maga a cselekmény, amelyet a 8—10 arató elkövetni szándékol, nem lett volna egyszerű mezőrendőri kihágás, mert az 1894. évi XII. t. cz. 93. és azt követő paragrafusában, amelyek mezőrendőri kihágásokról szólnak, nem találunk olyan pontot, amely a szóbanforgó esetre illenék. A mezőgazdasági munkások jogviszonyairól szóló 1898. évi II. t. cz. sem tartalmaz oly rendelkezést, amelynek alapján az ilyen erőszakosságot kihágás gyanánt büntetni lehetne. Jól sejtette a kérdéstevő, hogy az ilyen cselekmény súlyosabb beszámítási dolog, mint egy egyszerű kihágás. Nem rablás ugyan, mert az 1878. évi I. t. cz. 344. §-a szerint rablást csak idegen ingó dolognak erőszakkal vagy fenyegetéssel való elvétele által lehet elkövetni, hanem esetleg a 350. §-ba ütköző zsarolás, vagy a körülményekhez képest a 176. §-ba ütköző magánosok elleni erőszak büntette, amely akkor követtetik el, ha valamely csoport nyílt helyen, akár személyeken, akár dolgokon követ el erőszakot. **Sz. F.**

Szarvasmarha és bivaly keresztezése. 565. kérdés. Egyik bivaly-tehenem a gulyabeli bikával párosult. Kérem: hogy ez a párosulás járhat-e eredménnyel s ha igen, milyen keresztezés keletkezik? **H. J.**

Felelet az 565. sz. kérdésre. Szentkirályi Ákos dr., a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatója hosszas kísérleteket folytatott annak a megállapítása végett, hogy vajjon párzik-e a bivaly szarvasmarhával s hogy ezen párzásnak fogamzás lesz-e az eredménye. Ezen kísérletei alapján határozottan állítja, hogy a bivaly nem tud eredményesen párzani a szarvasmarhával s hogy valódi bivaly- és szarvasmarhakorcsot még nem láthatott senki. Azok a csupasz állatok, melyeket bivalykorcsoknak szoktak nevezni, tényleg nem bivalykorcsok. Ilyen u. n. bivalykorcsot befedezettett pinzgaui bikával, minek következménye szabályszerű félvér pinzgaui volt: befedezettett magyar bikával s az utód kifogástalan magyar ökörre nőtte ki magát, jeleül, hogy az u. n. bivalykorcsotén nem lehetett egyéb, mint a magyar-erdélyi szarvasmarhának ösmertetlen okok miatt elváltozott alakja, aminőket nekem is volt többször alkalmam látni. Ezen kísérletek tehát határozottan azt bizonyítják, hogy bika és szarvasmarha párzásából nem lehet utódot várni. —csy.

Két szecskavágógép meghajtása. 566. kérdés. Két középnagy szecskavágót elbirja-e

KINCSET TALÁLT A GAZDA

a kőbányai

száritott hizósertétrágyában.

Minden gazdasági növénynél, de különösen

a szőlőben 100% terméstöbbletet

biztosít. Kérjen saját érdekében mielőbb közelebbi ismertetést, számtalan hiteles szakvéleményt, árajánlatot, melyekkel szivesen szolgál a:

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schlettrumpf és Társa.

egy 2¹/₂ HP gőzloko nobil egyszerre hajtani? Továbbá nem ezélszerűbb és olcsóbb-e egy 4 HP benzíngepet beszerezni, feltéve, hogy a lokomobil és a benzíngep egy árban beszerezendők. *St. S.*

Felelet az 566. sz. kérdésre. A régi 2 HP gőzlokonobil, feltéve, hogy az teljesen jó karban van és rövid közlőművet kell hajtania a szecska-vágók előtt, két középnagy szecska-vágót, ha nem eöltetve etetik, elhajthatja. Biztonság okáért azonban tanácsosabb lesz a 4 HP benzínmotort beszerezni. *i. S. P.*

Napraforgópogácsa mint takarmány. 567. kérdés. Milyen hosszú ideig lehet a frissen vásárolt napraforgópogácsát veszteség nélkül eltartani? Milyen maximális adagokat adhatunk be öle naponként és 1000 kg. éősulyra hizó állatoknak, igá ökröknek, fejősteheneknek, növendékállatoknak, igás ovaknak? *K. K.*

Felelet az 567. sz. kérdésre. Valamennyi olaj-pogácsa veszteség nélkül tartható el, ha 14%-on aluli a viztartalma, míg ellenben ennél a viz-tartalomnál nemcsak párolgás által kezd apadni, hanem azért is, mert penészedésnek indul, amikor különösen zirtartalma fogy. Mi ezt a „Közt. lek.” 1902. évf. 10. számának „Az olaj-pogácsák mikroorganizmusai” című cikkében részletesen beszéltük meg. Nagyon sokáig azonban nem ezélszerű az olajpogácsát eltartani, mert nyáron hamar avasodik s rosszízűvé s kevésbé termézettségűvé válik. A friss napraforgópogácsát szeretik az állatok s 6-7 kg.-ot, sőt többet is képesek 1000 kg. éősulyra s naponta enni, de fejősteheneknek legfeljebb 2-3 kg.-ot tanácsos adni, mert az olajos takarmányok lágyítják a vajat, ami azonban a piaci tejnél figyelmen kívül hagyható. Miután a napraforgópogácsa a marha- s juh-faggyut is lágyítja, azon hízólótakarmányok egyike, melyek javítólag hatnak a hus izére, míg ellenben sertéshízulásra épp ezért kevésbé való, mert a disznónál a kemény szirt becsüljük többre. Igás ökrök 4 kg. pogácsát kaphatnak, lovak s növendékállatok mintegy 2 kg.-ot, mindezt 1000 kg. éősulyra vonatkoztatva.

Cselkó István.

Polland-china sertés. 568. kérdés. Hol láthatnánk egy-két polland-china tenyészetet, tenyészanyagbeszerzés céljából? *P. V.*

Felelet az 568. sz. kérdésre. A polland-china sertés hazánkban nincs terjedőben, sőt ellenkezőleg, apadóban van s ahol tenyésztették is többnyire felhagytak tenyésztésével, azért pedig, mert tulajdonságaival messze mögötte marad a berkshireinek, még inkább a yorkshireinek, lassan fejlődik, szaporasága sem kielégítő s egyetlen előnye, hogy a legeltetést, a hideget jól tűri, de nem egyszerűen a nagy meleget is. Hátrányai közé sorolandó fekete színe is, mert ma, amikor a fehér színű sertések száma messze tulszárnyalja a fekete színűek számát, a hentes sokkati szivesebben veszi a fehér színűeket, mint a feketeiket. Inkább ajánljuk tehát külterjesebb viszonyok között a mangaliczát, nagyon belterjes viszonyok között a yorkshireit, avagy a kettő keresztezését. Mindkettő nagy keresletnek örvendő s nevezetesen a yorkshireinek kereslete is folyton fokozódik, miért tenyészünk tehát olyan sertést, amely iránt nincs hstározott kereslet, amelyet

nem szívesen vesz az üzletember s nem keres a tenyésztő sem. Az Eszterházy gróf tatai uradalomban tenyésztették a polland-chinát, nem tudom azonban, nem hagytak-e fel tenyésztésével. Kisebren is tenyésztettek régebben, de ma már csak berkshireivel való keresztezés alakjában található ott fel. *—csy.*

A lovrini országos házinyul-, baromfi és galambkiállítás.

A Házinyul- és Baromfi-tenyésztők Országos Egyesülete és a Lovrini Házinyul- és Baromfi-tenyésztők Egyesülete által rendezett országos kiállítás ünnepélyes megnyitása folyó évi október hó 25-én délelőtt 11 óra 30 perczkor ment végbe a Margit-liget bejáratánál.

A megnyitáson résztvettek: *Nákó Sándor* gróf fumei kormányzó mint a kiállítás védnöke, *Nákó Sándor* grófné, *Lipthay Frigyes* báró kiállítási elnök, *Lipthay Frigyes* báróné, *Görgey József* m. kir. gárda-hadnagy és cs. és kir. tábornok, *Jankó Agoston* Torontál vármegye alispárja, a Torontálvármegyei Gazdasági Egyesület részéről *Marton Andor* titkár, a Temesvármegyei Gazdasági Egyesület részéről *Báscsél Elek* II. ti kár, *Kövy József* és *Sierbán Győző* m. kir. állatteny. segédfelügyelők, *Farthay Géza* szerkesztő, leleszi *Kovács Gáspár*, a Házinyul-tenyésztők Országos Egyesülete elnöke, *Pachmann István*, a Házinyul-tenyésztők Országos Egyesületének főtittára, *Pachmann István*, *Pöschel Jakab* a Lovrini Házinyul- és Baromfi-tenyésztők Egyesület elnöke, *Pöschel Jakab*né, *Balassa György*, *Ludwig Rezső* dr. és még számosan.

Az ünnepélyes megnyitás előtt *Nákó Sándor* gróftól leleszi *Kovács Gábor* lendületes beszéd kíséretében üdvözölte, melyben reámutatott a házinyul-tenyésztés közgazdasági fontosságára és egyben kérte, hogy nyissa meg a kiállítást. *Nákó Sándor* gróf erre szép szavak kíséretében magyar és német nyelven megköszönte a bizalmat és a kiállítást megnyitottak nyilvánította. A zajos tetszéssel fogadott megnyitó és felköszöntő beszéd után *Lipthay Frigyes* báró bemutatta a fumei kormányzó és feleségének a megjelent előkelőségeket, mire a fumei kormányzó és neje *Lipthay Frigyes* báró, *Lipthay Frigyes* báróné, leleszi *Kovács Gáspár* elnök, *Pachmann István* főtittár és *Pöschel Jakab* elnök ka'uzolása mellett megtekintette a kiállítást és mindenütt tetszésének adott kifejezést. Egyben *Nákó Sándor* gróf volt az első, aki a vásárlást megkezdte avval, hogy özv. *Baky Béláné*nak a mindenki által megcsodált szép orpington-törszt megvette.

Ezen kiállításnak különösen házinyul-:oportja igen szépen sikerült, úgy hogy minden tulzás nélkül mondható, miszerint ugy számra nézve, valamint szépsége is az ország egyetlen egy kiállítása sem közelítette azt még meg.

A kiállítás összes állománya számára nézve meghaladta az 1500 dbot, amelyből a házinyulakra 1000 db esett. Ez alkalommal egyben el nem mulasztottuk, hogy a kiállítóknak közöljük a következő tenyésztők neveit ki ne emeljük: *Lipthay Frigyes*né gyönyörű ezüstsziürke, aranszírga és bronz nyuláival *Ludwig Rezső*

dr. ezüstsziürke nyuláival és rode island tyuk-jaival, *Reitter Ede* japáni nyuláival, leleszi *Kovács Gáspár* kekóriás nyuláival és plimut-jaival, *Sztojanovics Michaela* báróné ezüstsziürke nyuláival, özv. *Baky Béláné* fehér orpington-jaival, bronzpulykáival, sulathal-jaival, langshan-jaival, *Deutsch Sándor* plimut-jaival, kacsáival és fehér orpington-jaival, *Gyertyánffy Lászlóné* fehér orpington-jaival, bronz pulykáival és kacsáival, *Pákozdy László* fogólyszini magyar-jaival és emdeni ludjaival ünnek fel.

Végül a gépek és eszközök között ott láttuk *Buzás Gyulát* kitünően bevált tömögépével, *Béhm Ferenc* és *Edét* szintén igen jól bevált husrostos műtakarmányával stb.

A díjazás eredménye a következő:

Ar. nyérmert kaptak a nyulak osztályában: *Lengyel Sándor* Budapest, belga triás nyulért, *Toth István* Budapest bécsikék nyulért, *Schag László* Ernesztháza, *Ludwig Rezső* dr. Budapest, *Lipthay Frigyes* báróné ezüstsziürke, *Ludwig Rezső* dr. oroszokért, özv. *Müller Lajosné* Törökbecse, angoláért, *Lipthay Frigyes* báróné fekete-röt nyulért, *Ludwig Rezső* bronznyulért.

A baromfiak osztályában: özv. *Baky Béláné*. *Surd* és dr. *Gyertyánffy Lászlóné* Gyér, orpingtonokért, *Deutsch Sándor* Folya, plimutért, *Pöschel Jakab* Lovrin, brámáért, *Ludwig Rezső* dr. vörös izlandiakért és *Pákozdy L. H.-M.* Vászárhely, keresztező ekért.

A galambok osztályában: *Mayrovitz* Dezső N.-Beeskerek, *Dánüller* Viktor N.-Beeskerek, *Lipthay Frigyes* báróné Lovrin.

Tiszteletdíjakat kaptak: *Buzás Gyula* Budapest, *Pachmann István* Budapest, *Lipthay Frigyes* báróné Lovrin, *Fogel Miklós* Lovrin, nyulakért özv. *Baky Béláné* baromfiakért.

Kiosztásra került ezenkívül még 4 állami ezüst-, 8 állami bronzérem és a rendező egyesületek ezüst- és bronzé m. i.

A kiállítás győzedelmi díját az összteljesítményért, *Nákó Sándor* gróf ezüsterlegét *Ludwig Rezső* dr. budapesti ügyvéd nyerte meg. 24-én délután tartották meg a nyul-tenyésztők első országos kongresszusát; *Nákó Sándor* gróf díszelnök vezetésével mellett *Mattarovsky* Ernő, *Hampfogel* Károly és mások tartottak szakzerű előadásokat; a következő kongresszus helyétől Budapestet jelölték meg. *B. E.*

A gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjgyge.

A vármegyei gazdasági egyesületek titkári kara a magyar mezőgazdaság fejlesztése körül és a magyar agrárpolitika szorgalmazása körül működő az a testület, amely a maga nemében páratlan önzetlenséggel szolgálja a magyar föld és ezzel közvetlen kapcsolatban élők érdekeit. Ez az önzetlen szolgálat annál kirívóbb, mivel talán a közpályán működő tisztviselők osztálya közti egy ninesen olyan, amely oly gyenge díjazás mellett annyi és oly felelősségteljes munkát végezne, mint a gazdasági egyesületek titkárai. E csekély fizetést még súlyosbíja azon körülmény, hogy aggkori nyugdíjbiztosításra hivatalból a gazdasági egyesületi titkárok nem számíthatnak, mivel mindeddig ninesen rendezve nyugdíjgyük.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rostak“ len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztító gépeket, szelelő és magválasztó rostakat, kéri- vagy háttörőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évben Nagy-Enyeden aranyéremmel kitüntette.

Sürgényezim: Kalmár-rostagyár.

A gazda nek rendez 23-án öss megyei ge valamenny összeült a amely akk Gazdatiszt ügyvezető sági egyes bálytervez károk ma téséhez, i

Jeszén- érinkezés tanácsos Foglalkozó és előzete szabályter nemcsak a nem az e díjjogosult teljesítés

A Rubi elnökle e kez'et eze hangulat e sítást kívá hajtásával

Jeszénshy tanácsost szabályok sági egyes évtét még töltött öss nyugdíjgog jogosult, h egyesület, gálatában, azonban n illetve tiszt lehet a ny

Az aggkó szabályter nyugdíjart 10 éves 40% a, min több, az ö kor megill alapszabály amely négy 20% a len

Az aggkó 100 száza A nyugd alapszabab egy részét illető gazdó magára. M egyhangula hozzájárulá biztosítás meg, vajje földmivelés alapszabab fizetési h fog az OM GEOSz. vé tartandó szabályter tekre kive

A gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjügyének rendezését tárgyalta a Köztelek f. é. okt. 23-án összejött titkári értekezlet, amelyen a megyei gazdasági egyesületi titkárok majdnem valamennyien résztvettek. Ugyane tárgyban összeült a múlt esztendőben is egy értekezlet, amely akkor megbizta *Jeszenszky Pált*, a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Orsz. Egyesületének ügyvezető-igazgatóját, hogy a megyei gazdasági egyesületi titkárok részére nyugdíj-alapszabálytervezetet dolgozzon ki, amennyiben a titkárok maguk is hajlandók a nyugdíjalap befizetéséhez, illetve a díjbiztosításhoz hozzájárulni.

Jeszenszky Pál a megbízatás értelmében érintkezésbe lépett *Bogyó Samu* dr. királyi tanácsossal, a „Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézeté”-nek tanácsosával és előzetes számítások alapján egy oly alapszabálytervezetet dolgozott ki, amely szerint nemcsak a gazdasági egyesületek titkárai, hanem az egyesületek összes tisztviselői nyugdíj jogosultak lennének a kellő díjbefizetések teljesítése mellett.

A *Rubinek Gyula*, az OMGE. igazgatójának elnöksége alatt összeült legutóbbi titkári értekezlet ezen nyugdíj-alapszabálytervezetet egyhangúlag elfogadta és csak igen csekély módosítást kívánt azon végrehajtani, amelynek végrehajtásával az alapszabálytervezet kidolgozója, *Jeszenszky Pál* és *Bogyó Samu* dr. királyi tanácsost bizta meg az értekezlet. Az alapszabályok szerint minden állásban lévő gazdasági egyesületi titkár, ha a negyvenedik életévét még be nem töltötte, a hivatalban eltöltött összes éveinek beszámításával léphet a nyugdíj jogosultak sorába és agkori nyugdíjra jogosult, ha 40 esztendő töltött valamely gazdasági egyesület, illetve gazdatiszadalmi testület szolgálatában. A nyugdíjintézmény megalakulásakor azonban minden gazdasági egyesületi titkár, illetve tisztviselő, tekintet nélkül korára, tagja lehet a nyugdíjintézménynek.

Az agkori nyugdíjbiztosításon kívül az alapszabálytervezet rokkantsági, továbbá özvegyi nyugdíjat is állapít meg. Az előbbi betöltött 10 éves szolgálati idő után a törzsfizetés 40% a, minden további esztendő pedig 2%-kal több, az özvegyi nyugdíj a férjet elhalálozásakor megillető nyugdíj 50% a. Ezenkívül az alapszabálytervezet nevelési járulékot is tervez, amely négy gyermekig az özvegy nyugdíjának 20% a lenne gyermekenként.

Az agkori teljes nyugdíj a törzsfizetés 100 százaléka.

A nyugdíjbiztosításhoz való hozzájárulást az alapszabályok úgy állapítják meg, hogy azok egy részét a biztosított, egy részét pedig az illető gazdasági egyesület és az állam vállalná magára. Minthogy az értekezleten az érdekeltek egyhangúlag kimondták, hogy a reájuk eső hozzájárulást szívesen befizetik, a nyugdíjbiztosítás végleges rendezése azon fordul meg, vajjon a gazdasági egyesületek és a földművelésügyi miniszterium vállalják-e az alapszabálytervezetben felvett reájuk eső befizetési hozzájárulást. A kérdéssel foglalkozni fog az OMGE. igazgató-választmánya, illetve a GEOSz. végrehajtó-bizottsága legközelebb megtartandó ülése és remélhető, hogy az alapszabálytervezetben a gazdatiszadalmi testületekre kivetett hozzájárulás méltányossági szem-

pontból is azzal a jóindulattal fogja a kérdést tárgyalni, amely jóindulatot a gazdasági egyesületi titkárok és tisztviselők már eddig is kiérdemelték és amely jóindulat csak még fokozottabb ügybuzgóságra serkenti a magyar mezőgazdaság érdekében önzetlenül munkálkodó tisztviselőket.

Egyről-másról.

(Az időjárás és a mezőgazdaság. — A gabonapiac helyzete. — Szüreti eredmények. — Borárak alakulása. — A szerb kereskedelmi szerződés ügye. — Változó helyzet.)

A múlt hét közepén bekövetkezett fagyos időjárás komoly aggodalmakat keltett a gazdák körében. Nemesak a még kint levő termények, a burgonya és ezukorrépa sorsa miatt, amelyekben a korai fagy pótolhatatlan veszteséget okozhat, hanem azért is, mivel a még alig elvetett őszi kalászosok a tartósabb korai fagyos időjárást a legnagyobb mértékben megcsinylették volna. Szerencsére csakhamar irányt változtatott az időjárás, enyhébbre fordult, sőt egy kevés csapadék is jutott a kiszáradt talajra. Fél azonban, hogy ez az enyhébbre fordult időjárás nem lesz tartós és ezt a félelmünket a „Meteor” jóslata is megerősíteni iparkodik. — A kontinens nyugati és északnyugati részén a múlt hét fagyos időjárása még erősebb mértékben nyilvánult meg, ahol ez az abnormis időjárás még inkább aggasztó, amennyiben az őszi gazdasági munkálatokkal ott meglehetősen elmaradtak.

A budapesti gabonaföldes irányzata a lefolyt héten is szilárd maradt. Összehasonlítva a készáru-piac mai árjegyzéseit az egy hét előtti árjegyzésekkel, nem nagy az árfolyamkülönbség a mai jegyzés javára, azonban a hó elején jegyzett árfolyamokat véve összehasonlítási alapul, az áremelkedés már jelentékenyebb, amennyiben a búzánál ez az áremelkedés meghaladja az egy koronát méter-mázsánként, a rozsnál majdnem egy koronát tesz ki, a tengerinél pedig éppen egy korona. Ez áremelkedésekkel azonban még nem értünk el a gabonafélék piaci árának tetőfokára, dacára annak, hogy a külföldi piacok nem tartanak velünk lépést a hausse-irányzatban, bár ott is szilárd a gabonapiac helyzete.

A spekuláció majdnem zajtalanul bonyolította le az októberi érdekeltségeit, amár még e hó közepén is nagy harcoktól tartottak sokan és kézen állottak arra, hogy a küzdelem hevében majd könnyű zsákmányra tesznek szert. Az októberi terminus kimúlt, azonban poraiból Phönixként feltámadt az áprilisi és az októberi, amelyekben a spekuláció máris vígan folyik. Megállapítható különben az, hogy eddig az ideai gabonaértékesítési időszakban a spekuláció minden erőlködése dacára sem volt képes oly hatást gyakorolni a készáru-piacra, mint más esztendőben. Ez kifejezésre jut az őszi készáru-piac jegyzéseiben. Kivételesen az idén az áru kínálata irányítja a gabonárakat.

Mire e sorok napvilágot látnak, a szüret jóformán országsszerte be lesz fejezve. A tartós száraz időjárás lehetővé tette az idén, hogy

Tokajhegyalján és Erdélyben is a szüret korábban fejeződjék be, mint más években. A minőség mindenütt, ahol csak valami rendkívüli körülmény akadályul nem szó gált, igen kiválónak mondható, úgy hogy az ideai esztendőt ebből a tekintetből az évtized egyik legjobb esztendőjének tekinthetjük. Mennyiség tekintetében a szürethez fűzött tulzott remények nem mindenütt váltak be: nagy általánosságban ugyan elmondhatjuk, hogy az ideai esztendő gazdag bortehermet hozott, sőt néhol éppen a kiszáradtnak egészen rendkívüli termésük volt, de azért egyes vidékeken, mint Arad megyében, Zemplénben, Fejériben az ideai szüret alig volt nagyobb a tavalyinál. A szüreti kilátások tulvérmes elhíresztelése a szőlőbirtokosságra számos vidéken gyászos eredménynyel járt. A borkereskedők, illetve azok ügynökei, kik évek óta a szőlő legnagyobb részét lábón vagy közvetlenül prés alól vetik meg, az idén tartózkodó magaviseletet tanúsították, ami mindazokra a gazdákra, akik megfelelő edénykészlettel vagy pinczehelyiséggel nem bírtak, végzetes volt. A hordó ára soha nem hallott magasságra szökött fel, úgy, hogy megszorult termelők régi hordókért hektoliterenként 12—16, új hordókért 20, 24, sőt 26 K.-t is fizettek. Mindenesetre drága tanulság minden birtokosnak, ha a normális hordóárak ismét bekövetkeznek, hogy hordóparkjukat annyira kiegészítsék, miszerint még legnagyobb termés elhelyezésére is kellő számú edényük legyen.

Ami a borárakat illeti, ezek ilyen körülmények közt normálisan nem voltak képesek kifejlőni. Minden vidéken akadtak egyesek, akik szorult helyzetökben 10—8, sőt 6 filléért is adták literét a kifogástalan minőségű mustnak, csak hogy a tőkén ne vesszen a szőlőjük. A kereskedők ügynökei pedig elég gyakran kellő számú edény birtokában is nyugodtan várták meg, míg a gazdák kétségbeesítő helyzetökben minden áron odaadják termésüket. Megfelelő hordókészlettel és férőhelylyel bíró szőlőbirtokosok, azonban a borárak romlását igyekeztek feltartóztatni és inkább bepincézésre szánták rá magukat, sem hogy drága és kiváló minőségű termésüket elvesztesse. Ennek meg is volt a hatása és számtalan kötés jött létre 22, 25, sőt 30 koronás áron. Annyi azonban kétségtelen, hogy évtizedek óta Magyarországon a gazdák pinczéiben annyi bor nem várt vevőre, mint jelenleg. De miután a kereskedők aránylag még nem sokat vásároltak, tavalyi készleteik pedig egyáltalán nincsenek és végre a minőség a legélesebb kritikát is megbirja, nagyon valószínű, hogy első vagy második lejtés után a borárak alakulása a rendes mederbe fog zökkenni. Az őszi tapasztalatok azonban számos vidéken megérlelték a szövetkezetek, borközpontok és különösen a hordókölcsönző intézmények eszméjét, úgy hogy sok helyen rövid időn belül a szőlősgazdaközönység ezirányban szervezkedni fog, nehogy más esztendőben is ily kellemetlen tapasztalatokra legyen kénytelen ébredni.

Évek során át vajudott a szerb kereskedelmi szerződés ügye, míg végre a magyar és osztrák kormányok hathatós asszisztenciája mellett

Kollár Ferencz-féle „BITUMINA“

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt-tetőlemez

tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázálást nem igénylő tetőfedőanyag. „Bitumina“-val fedett tető bevezelve szép teher marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. **Tetőfedések elsőrendű szakmunkásokkal végeztenek.**

Kollár Ferencz és Társa

fedőlemez, elszigetelő-lemez, aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára — **Budapest.**

Telefon-szám: 90—21.

Gyár: IX. Soroksári-ut 101. Városi iroda: IX., Ullői-ut 25. Sürgönyozlm: Karboikol Bpest.

életre kelt. A szerb kereskedelmi szerződés iránti lelkesedésre bizony legesekélyebb okunk sem volt se nekünk, se Ausztriának s igen érdekes jelenség, hogy míg mi látszólag bele-nyugodtunk a szerződés rendeleti uton történő életbeléptetésébe, addig az osztrák agráriusok igen vehemens agitációt folytatnak a szerződésnek a parlamentben való megbuktatása érdekében, holott az iparos Ausztriának valamelyes haszna e szerződésből mégis csak lesz, míg nekünk abból csak kárunk lehet.

De hát voltaképpen miért is nyugodtunk mi bele — látszólag legalább — a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés rendeleti uton történő életbeléptetésébe s miért nem agítottunk mi is annak parlamenti uton leendő jóváhagyása ellen? Megfelelhetünk e kérdésre. Azért, mert magasabb politikai szempontból szükségesnek és helyénvalónak itéljük, hogy Szerbiával békés megegyezésre jussunk s így módon leszereljünk azt a féktelen agitációt, melyet ez a kis Balkánállam ellenünk folytatott. Beleyugodhatni véltünk a szerződésnek ideiglenes életbeléptetésébe azért is, mert legjobb meggyőződésünk szerint — ha magasabb szempontokból egyáltalán szerződésnek kellett Szerbiával — ezt a szerződést megköthetőnek tartottuk s mert mezőgazdasági és állattenyésztési érdekeinket az adott viszonyok között a legteljesebben megvédve láttuk e szerződés útján.

A békés helyzetnek bekövetkezése helyett, várakozásaink ellenére, azonban mit tapasztalunk? Azt, hogy Szerbia lázban ég s ahelyett, hogy a a ránézve egzisztenciális kérdést képező szerződés létrejötte lecsillapította volna a monarchia ellen eddig folytatott agitációt, az hihetetlen mértékig fokozódott, háborus készülődésig fajult és Szerbia közzgazdasági téren kimondotta a bojtkott Magyarországot és Ausztria ellen.

Szerbiának ez a nem várt magatartása meg kell hogy változtassa eddigi állásfoglalásunkat s kell hogy nálunk a retorzió gondolatát előtérbe helyezze.

Ha Szerbiának nincs szüksége a magyar és osztrák piacokra, nekünk annál kevésbé van szükségünk az övére, a szerződést ennél fogva feleslegesnek s az adott viszonyok között most már határozottan károsnak kell minősítenünk. Ha azt a magasabb politikai célt, melyet a szerződés megkötésével elérni és biztosítani kívántunk, elérnünk és biztosítani nem sikerült, akkor ezt a szerződést végérvényesen megkötni, illetve a parlament által szanckezionálni nem szabad.

Most még csak ideiglenesen s december hó végéig terjedő hatályú lépést életbe a szerződés. A parlamentnek módjában van tehát azt elvetni s a változott helyzet folytán nem is szabad azt jóváhagynia.

A magyar agráriusokban volt elég politikai bölcsesség és önmérséklet, hogy a békés helyzet biztosítása érdekében elfogadandónak nyilvánították a szerb kereskedelmi szerződést s némi áldozat hozatalától sem riadtak vissza. Ezt az áldozatkészséget Szerbia nem honorálta, megszünt tehát az ok, amely önmérsékletre kötelezte a magyar agráriusokat. Retorziót követelünk ennél fogva s a szerződés felbontását. Jövő évi január hó elsejével a szerződésnek

hatályon kívül kell lépnie, aminek érdekében elvárjuk, hogy a magyar képviselőház egyszerűen visszautasítsa a szerb kereskedelmi szerződést, mely hamis feltevések alapján és a külügyi tekintetek befolyásának erős érvényesítése mellett kötött.

Az OMGE. tisztikarának bucsuja Dessewffy Aurél gróftól.

Dessewffy Aurél gróf, az egyesületnek több mint két évtizeden át volt elnöke, tudvalevőleg az október 20-iki közgyűlés egyhangulag nyilvánult bizalma dacára is megmaradt azon elhatározása mellett, hogy az elnöki tisztet nem hajlandó többé vállalni. Az egyesület november elején tartandó tanácsulása for határozni az elnöktől való bucsuzás módja tekintetében. Az egyesület tisztikarától e hó 29-én bucsuzott el Dessewffy Aurél gróf. A bucsutiszteletre résztvett az egész tisztikar.

Rubinek Gyula igazgató, az egybegyűlt tisztikar élén, az alábbi beszédet intézte a távozó elnökhöz:

Nagyméltóságú gróf Ur, szeretett volt Elnökünk!

Beteg gyermekéről az anya még akkor sem hiszi, hogy örökre elvesztette, amidőn utolsót sóhajtott. Kedvencz ideáinkhoz, eszméinkhez akkor is makacsul ragaszkodunk, mikor megvalósításuk utolsó reménysugara is eltűnt. Mi is, kegyelmes Uram, nem tartottuk lehetőknek azon súlyos veszteség bekövetkezését, amely a magyar gazdatiszadalmat és elsősorban minket, Nagyméltóságodnak régi és hűséges munkatársait Nagyméltóságodnak távozásával ért. Utolsó pillanatig élt bennünk a remény, hogy Nagyméltóságod elhatározását megmáltítja, makacs, sőt mondhatnám beteges hittel ragaszkodtunk Nagyméltóságod visszatérének reményéhez és még most is, midőn betelt a végzet s összejöttünk, hogy Nagyméltóságodtól mint régi volt szeretett főnökünktől, vezérünktől, jóakarónktól és oktatónktól bucsut vegyünk, most is nehezeinken esik beletörődni a változhatatlanságba.

És ezen nincs mit csodálkozni; mindnyájan, akik itt vagyunk, saját szerény örökön kívül Nagyméltóságodnak köszönhetjük elsősorban azt, amik vagyunk, sőt az OMGE.-nek nagyarányú fejlődése, a magyar gazdatiszadalmnak életre-ébredése, tervszerű összműködése Nagyméltóságod nevéhez és elnökségéhez fűződik. (Ugy van.) Az OMGE. szerencsésen átesett a Sturm und Drang periódusán, számos megpróbáltatáson ment keresztül, de ezekből mindenkor megérvősödve került ki s ma a gazdatiszadalm az OMGE.-ben egy erős, független és fejlődés-képes szervvel bír. Mindez eredmények elsősorban Nagyméltóságod bölcs vezetésének köszönhetőek és büszkévé tesz bennünket a tudat, hogy az eredmények elérésénél Nagyméltóságod oldalán és oly kiváló vezérek vezetése alatt működhetünk közre, mint Nagyméltóságod és boldogult Károlyi Sándor gróf.

Mi, akik Nagyméltóságod oldalán hosszú idők óta működünk, fényes tanubizonyosságát szolgáltatathatnók annak a lelkiismeretességnek, odaadásnak és lelkesedésnek, amelylyel a gondozására bizott ügyeket szolgálta. De a mi tanu-

bizonyosságunkra nincs is szükség a bizalomnak azon fényes megnyilatkozása után, amelyben Nagyméltóságodnak a legközelebbi napokban része volt, amidőn a magyar gazdatiszadalm elismerés és hálaival adózott Nagyméltóságod személyének. De a mi tanubizonyosságunk nem is volna ment az elfogultság látszatától. Nem tagadjuk, sőt azért jöttünk ide, hogy újból tanubizonyosságát adjuk a Nagyméltóságod iránt érzett feltétlen tiszteletünknek, állandó ragaszkodásunknak és őszinte szeretetünknek.

A közel két évtizedes együttműködés, annak eredményei és küzdelmei a kedves emlékek annyi aranyzálatot bogozták össze, hogy Nagyméltóságod távozása sem tépheti szét azokat. Mi ezen kedves emlékeket, e kedves intimitásokat örökre emlékeztetünkbe zárjuk és örökökül hagyjuk utódainkra is: hadd szálljanak ezen kedves emlékek, mint az ének, szájról-szájra.

Szabadjon viszont remélnünk, hogy Nagyméltóságod is emlékebe zárja azokat, akiknek nem volt egyéb ambíciójuk soha, mint Nagyméltóságod nemes intenczióit becsületesen szolgálni. S talán a mai ünnepélyes pillanatban megállapíthatom azt is, hogy a mi munkásságunk és Nagyméltóságod intencziói között hosszú együttműködésünk ideje folyamán a legteljesebb harmónia uralkodott.

Amidőn Nagyméltóságodat újból biztositanám ragaszkodásunkról, szeretetünkéről, tiszteletünkéről, bucsut mondom Nagyméltóságodnak úgy a magam, mint tisztársaim nevében s teszem ezt azon reményben, hogy Nagyméltóságod továbbra is atyai jóindulatával, bölcs tanácsaival, sőt ha kell, tettel is kész támogatni azon szent ügyet, amelynek mi továbbra is harcos katonái maradunk. Ezen reményben kívánom, hogy Nagyméltóságodat az Isten áldja, az Isten éltesse. (Lelkes eljenzés.)

Dessewffy Aurél gróf a bucsú beszédre meghatottan a következőkben válaszolt:

Tisztelt Uram! Ha én most Önöktől bucsut óhajtok venni, nem teszem azon szempontból és olyképpen, mint hogyha én azon ügykörtől, amely igazán lelkemhez van növe és amelynek az utolsó 19 évben mint elnök, vezetője voltam, meg akarnék válni, mert akkor önmagamtól kellene bucsut vennem. Abban az eszmekörben és irányzatban nőttem fel, abban működtem sok éven át, amelyet az egyesület képvisel s amelyben az urak kitartó munkássága, ügyszeretete, buzgósága és szellemi ereje által támogatva, az egyesületi életet felébreszteni, felvirágoztatni és általában a magyar gazdatiszadalmnak és közvetve a hazának is szolgálókat tenni sikerült. S hogyha visszavonulok is ezen diszes állásból, az elért eredmények igazán nagy megnyugvásomra szolgálnak, valamint az az elismerés is, amelyben az urak, de az egész gazdatiszadalm részesített. Nagyobb megtiszteltetés a közügyekben résztvevőt nem érhet, mintha működése elismerésben részesül, mert ez legalább bizonyos stimulust ad a jövő generációknak, hogy hasonló ügyszeretettől eltelve,

ezen irány

meg fogja

Megvall

magam ez

gondolko

urak buzg

köszönhet

fejlődött

gatva od

részesült.

Midőn

volt elnök

buzgóság

adatukat s

ról nem

méltányosa

hogy e tek

a hazaszer

ami irányít

Mert igen

Köztelek a

őszintén sz

váló erők,

adják egész

gazdatiszad

mezőgazdas

vagyok ar

dalom igaz

előbb több

kiugrások, a

En tehát,

ki Önöknek,

gálták az u

azt, hogy te

győződve ar

nem is vezet

kombattant

fogok szolgál

a téren ezen

barátságukba

ezenül is sz

sedéssel, an

eddig tették.

Ezután sz

összes tagj

kalauzolás

székházát.

Mai száma

Az OMGE. köz

A Magyar Mez

A lovrini orsz

kiállítás

A gazdasági eg

Egyről-másról

Az OMGE. tisz

gróftól

A foszforsavas

A Köszegi-fele

Fagyott répa h

Irodalom

Levélszekrén

Sz

Arankamentes
vagy legalább arankamentesíthető
kisarankás

Löhner-
és
Luczerna-
magot

vásárol
a legmagasabb áron
Haldek
magnagykereskedése
József főherceg 3. cs. és kir.
fensége udvari szállítója,
Budapest, V., Bálvány-utca 6.

Sz

ezen irányzatnak szenteljük magukat s a mag meg fogja teremni a maga gyümölcseit.

Megvallom őszintén, nehezen szántam reá magam ezen lépésre, mert az egyesülettel egész gondolkodásom össze volt forrva és igazán az urak buzgalmának, szorgalmas munkásságának köszönhetem nagyrészt, hogy egyesületünk odafejlődött és a gazdatársadalom által is támogatva odajutott, hogy az közelismerésben részesült.

Midőn tehát Önöktől búcsút veszek mint volt elnökük, köszönöm Önöknek, hogy oly buzgósággal és annyi odaadással végezték feladatukat s hogyha az a gazdaközönség részéről nem is ismertetett el mindig teljesen és méltányosan, én tanubizonyoságot tehetek arról, hogy e tekintetben az urakat mindenkor igazán a hazaszeretet és a gazdatársadalom java az, ami irányítja.

Mert igen sokszor hallja az ember, hogy a Köztelek akar bennünket vezetni; én, uraim, őszintén szólva, igazán örvendek, hogy oly kiváló erők, mint az urak, valóban odaadólag adják egész szellemi erejüket épp úgy a magyar gazdatársadalom ügyeinek előbbrevitelére, mint mezőgazdaságunk felvirágoztatására. En meg vagyok arról győződve, hogy ezt a gazdatársadalom igazi barátai teljesen el fogják ismerni előbb utóbb, mert az ellentétes nézetek csak kiugrások, amelyeket nem lehet komolyan venni.

En tehát, midőn nagy köszönetemet fejezem ki Önöknek, hogy ily nagy buzgósággal szolgálták az urak a mi közös ügyünket, kérem azt, hogy tegyék továbbra is és legyenek meggyőződve arról, hogy én a magam részéről, ha nem is vezető állásban, de mint közkatona, mint kombattant ezen irányzatnak és ügykörnek fogok szolgálni és fogunk még találkozni ezen a téren ezentul is. Ajánlom magamat szives barátságukba és emlékezetükbe, kérve azt, hogy ezentul is szolgálják oly odaadással és lelkesedéssel, annyi kitartással ezt az ügyet, amint eddig tették. (Lelkes éljenzés.)

Ezután szívélyesen kezelt szorított a tisztikar összes tagjaival s Rubinek Gyula igazgató kalauzolására mellett hagyta el az egyesület székházát.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete	2339
A Iovriai országos házinyul-, baromfi- és galambkiállítás	2348
A gazdasági egyesületi titkárok nyugdíjgye	2348
Egyröl-másról	2349
Az OMGE. tisztikarának búcsuja Dessewffy Aurél gróftól	2350
Trágyázástan.	
A foszforsavas trágyafélék utóhatása	2341
Gazdasági gépészet.	
A Kőszegi-féle motoros talajmivelő	2342
Takarmányozás.	
Fagyott répa besavanyítása	2346
Irodalom	2346
Levélszekróny	2347

Vegyések	Oldal
Eladó szalastakarmányok. — Külföldiek üdvözlése a Károlyi Sándor gróf szoborleleplezése alkalmából. — A Károlyi emlékünnepről. — Az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület és a földmivelési kamarák. — A cukorrépa-termesztés és a gazdák. — Az Országos Széchenyi Szövetség. — Gőzhajózási hír. — Országos állatvásárok	2351
Kereskedelem, tözsde	2352
Szerkesztői üzenetek	2355

Eladó szalastakarmányok. A földmivelésügyi miniszter most adta ki a hozzá beérkezett jelentések alapján az eladó szalastakarmányok IV. folytatolagos kimutatását, amelyet lapunk mai számához mellékelve küldünk szét.

Külföldiek üdvözlése a Károlyi Sándor gróf szoborleleplezése alkalmából. Károlyi Sándor gróf szobrának leleplezése alkalmából az ünneplő magyar gazdatársadalom örömeiben a külföld is kiveszi a maga részét, amennyiben az ünnepeket rendező egyesületekhez és a szobor bizottsághoz még a mai napig is érkeznek üdvözlő átiratok. Ezek közül a legjelentékenyebb *Svend Högshro* dán igazságügyminiszter, a dániai szövetkezeti mozgalom vezérégyéniségének következő távirata: „A dán szövetkezetek központi bizottsága is hódolatát fejezi ki Károlyi Sándor gróf emlékének”. Meleghangú táviratban mentette ki magát a *Németországi fogyasztási szövetkezetek nagyban bevásárló központja* s a „Hangyá”-hoz intézett levelében a következőket írja: „Szives meghívásukat a 10 éves jubileumra köszönettel vettük. Nem vagyunk abban a helyzetben, hogy az ünnepélyen részt vehetnénk és ezért ez uton fejezzük ki legjobb kívánatainkat további fejlődésükhöz”. A *Németországi mezőgazdasági szövetkezetek newiédi központja* a következőket táviratozta: „Köszönettel vettük szives meghívásukat, valamint Károlyi Sándor gróf szoborleleplezése alkalmából rendezett ünnepeket és a 10 éves jubileumi kongresszus programját, sajnos azonban lehetetlen, hogy azon magunkat képviseltesük. Fogadják legjobb kívánatainkat ünnepélyük sikeréhez és további fejlődésükhöz”. A *skót szövetkezeti központ Glasgowban* a következőket táviratozta: „Köszönettel vettük október 10-iki szives meghívásukat a Károlyi Sándor gróf szoborleleplezése alkalmából rendezett ünnepélyre, de sajnálatunkra, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ott képviseltesük magunkat. Reméljük, hogy az ünnepélynek szép sikere lesz”. A *svéd fogyasztási szövetkezeti központ* Krisztiániából kelt távirata így hangzik: „Köszönjük a meghívást, melynek, sajnos, nem tehetünk eleget. Éljen Károlyi emléke!”

A Károlyi-emlékünnepről hozott tudósításunkból kiharadt a székelyföldi gazdakörök küldöttségéről való megemlékezés. A küldöttség *Szabó György* vezetése alatt *Horváth András*, *Horváth József* és *Gidafalvi János* gazdaköri tagokból állott. *Szabó György* e szavak kíséretében helyezte el Károlyi szobra elé a díszes tölgyfalevelkoszorút: „A székelyföldi gazdakörök legmélyebb hálájuk jeléül Károlyi Sándor gróf, minden üdvös gazdasági intézmény feledhetetlen apostolának!”

Az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület és a földmivelési kamarák. Az érdekképviseleti törvénytervezetre vonatkozólag bekért társesületi vélemények feldolgozása és kivonatos összesítésben való közzététele után elkésve csak most küldötte be az OMGE.-hez véleményét az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület. Pedig ha idejében érkezik be átirata, úgy annál a tekintéllyel fogva, melynek ez a szépen virágzó

egyesület örvend, bizonyára kellő figyelemre méltatta volna azt a GEOSz. végrehajtó-bizottsága határozati javaslatának megszövegezésénél. Az OMGE. titkársága egyébként a nagygyűlés által kiküldött, december havában összeülő bizottság elé fogja terjeszteni az ESzGE. véleményét, amely a Rubinek-Bernát-féle javaslatot általában helyesléssel fogadja s annak csak két pontjára vonatkozólag van kifogása. Hibáztatja először, hogy a javaslat-tervezet 2. §-ának b) pontja a gazdasági egyesületek működésének ellenőrzését is a kamarák feladatainak körébe sorozza, amit azért kifogásol, mert minden egyesület alapszabályaiban ki van mondva a kormányfelügyelet s más testület által való ellenőrzés önállóságuktól fosztaná meg a gazdasági egyesületeket. Második kifogása a javaslat 15. §-ának amaz intézkedésére vonatkozik, amely a kamarai tagok választási rendjének megváltoztatását az országos kamara jogkörébe utalja. Ezzel szemben az Erdélyi Szász Gazd. Egy. a választási rend megállapításának és megváltoztatásának jogát az egyes kamarák autonóm jogává kívánja tenni, annyival inkább, mert a javaslat 5. és 12. §-ai amugy is az egyes kamarákra bízzák annak a meghatározását, hogy választói jogot ki gyakorolhat, minél fogva az ESzGE. nézete szerint következetesebb volna a választási rend megváltoztatására is feljogosítani őket.

A cukorrépa-termesztés és a gazdák. A Magyar Lobogó című hetilap október hó 25-iki számában fenti cím alatt egy közlemény jelent meg, mely a magyaróvári m. kir. növénytermesztési kísérleti állomást hibáztatja azért, hogy évek óta számos gazdaságban cukorrépa-termesztési kísérleteket végez, melynek eredményéből kiténik az, hogy az illető vidéken melyik az a répa, amelyik a legkisebb holdankénti termés mellett a legtöbb cukrot szolgáltatja. Nevezett közlemény írója szerint a növénytermesztési kísérleti állomás ezzel nem tesz szolgálatot a gazdának, mert a gazdák suly szerint adják át a répát, a magot a cukorgyárosok adják és a cukorgyárosok mindenestre olyan magot fognak adni, mely kevés sulyu, de cukorban dus repát növel. Részünkről ezen közleményhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy nézetünk szerint a növénytermesztési kísérleti állomást azért, mert olyan tudományos irányú kutatásokat végez, melyeket a gyárosok üzleti szempontból a gazda rovására kiaknáznak, hibáztatni egyáltalán nem lehet s nem az a baj, hogy ily irányú kísérletek végeztetnek, hanem az, hogy a gazdák még mindig nem szervezkedtek és még mindig suly szerint adják át a répát. Legfőbb ideje, hogy a gazdák végre egy táborba tömörüljenek, hogy áttérjenek a cukor százalék szerinti átadásra és egyáltalában védekezzenek a gyárak túlzott követelése ellen. A legutolsó két száraz esztendőben a magyarországi gyárak rendkívül sokat nyertek, a magyar gazda pedig iszonyut vesztett, ami lezkepeznék talán már elég is lehet. Reméljük, hogy nemokára kedvezőbbek lesznek a viszonyok, illetve ilyeneket fognak maguknak az egy táborba tömörült gazdák megszerezni.

Az Országos Széchenyi Szövetség a tél folyamán vitaestélyeket rendez. És pedig a legelső f. hó 28-án a Szövetség helyiségeiben (IX. kerület Ráday-u. 16. sz.) este 6 órakor, amelyen *Steuer György dr.* a földadóról értekezést tartott. Gőzhajózási hírek. A Magyar Kir. Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága Kiskőszeg állomást kis víz miatt f. évi október 28-tól kezdve további intézkedésig az összforgalom számára megszünteti.

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
GARVENSWERKE,
 WIEN, II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Országos állatvásárok. Nagyobb jelentőségű országos állatvásárok a vásártartó hatóságoktól beérkezett jelentések szerint november havában a lapunk 83. számában közöltekén kívül a következő helyeken tartatnak:

Beregszászon november hó 4-én és 5-én (4-én állat-, 5-én kirakodóvásár). Legnagyobb felhajtás remélhető ökörből (500), lóből (400), tehénből (350). Háziágos készítésű faárúkból: dézsák, vedrek, létrák, teknők, kanalakból stb. Tavalyi felhajtás és eladás m. és t. szarvasmarhából 2667-396, lóból 1025-81.

Eperjesen november 27-én. Szegeden november 27., 28. és 29-én. Legnagyobb felhajtás remélhető: sertés, ló és szarvasmarhából. Háziágos készítésű faárúkból: koci és faedényből.

Marosvásárhelyen november 8., 9. és 10-én.

NYILTTÉR.*)

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

A KÁLI

amelynek hiánya teljes termés elérését lehetetlenné teszi. Különösen sok káhra van szükségük a kapásnövényeknek, heréféleknek és réteknek, úgy az árpanak és szőlőnek. Különösen szegények káliban a homok- és tözegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a foszforsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os kálisó bír jelentőséggel, miután abban a tiszta kálit, vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt legelőbban vásárolhatjuk.

A káli trágyák alkalmazásáról a Kálisyndikátus mezőgazdasági tájékoztató irodája

Budapest, VIII., Üllői-ut 36. I. emelet (József-körút sarok) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

Felhívjuk a t. cz. gazdák közönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUUKCZIÓKRA,

melyek a jövő év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és okt. hónapokban tartatnak meg

Az aukciókra felküldött és „Gyapjárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények MÁV. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyenes raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-nemű felvilágosítással szolgál

Magyar Általános Hitelbank Árusztály-Gyapjárverések V. ker., Nádor-utca 12. sz.

*) E rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

„A góbé a gazdaságban”. Humoros gazdasági tárczák. Második olcsó kiadás. Ára füzve 1 kor. Utalványon megrendelhető Péterfy Tamás írónál. Budapest, IX. ker., Köztelek.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Néhány napi erős fagy után az időjárás ismét enyhébbre fordult és a vármegye tulajomó részében kisebb-nagyobb esőzések is voltak, amire már égető szükség volt. A vetést már legtöbb helyen elvezették a gazdák, a répa szedése folyamatban van.

Balassagyarmat. A szárazság miatt az őszi vetések nagyrésze kimaradt, s tavaszi alá sem tudnak szántani. Időjárás derült s különösen éjjel hűvös.

Baja. Az időjárás enyhébbre fordult, az első vetések már kikelték és szépen bokrosodnak, a tengeritörés és szüret befejeztették. Gabonautlet szilárd lett.

Debreczen. Az október 19. és 20-iki havazás után az idő enyhült, a csapadék a vetésekre kedvező hatása.

Kassa. Az idő nagyon kedvező, az őszi vetések szépen kezdenek kikelni; a múlt heti fagyok jelentéktelen kárt okoztak egy a kapásnövényekben, mint a szőlőkben.

Léva. Az időjárás borús, meleg, nagyon jó hatással van a külső gazdasági munkára, de az elvetett őszi vetésből még egy szem sem kelt ki ezideig. A cukorrépa szedése közel van a befejezéséhez.

Losonez. Az idő három napi hó és eső után egészen újra átmelegedett, a vetések folyamatban vannak s az elvetettek szépen kelnek.

Miskolc. Az elmúlt egész héten nyirkos időnk volt; hó, dara és havasos majl mindennap esett, de mégsem esett annyi, hogy a földet kellőképpen megáztassa. Most kellemes őszi napok vannak.

Nagybeeskerek. Hűvös, szeles volt az egész héten az időjárás. A vetéssel nem sokára elkészülnek, meleg eső kelene.

Nagykanizsa. Az időjárás változatlan, a vetések már legnagyobb része befejezték. Kedvezőbb idő kívánatos volna. A répa kiszedett, jó közepes eredménnyel, részben kissé meg is fagyott.

Nagyszentmiklós. Az időjárás a hét elején hűvös volt, sőt folyó hó 19-én egész napon át havazott. Folyó hó 22-én erősen fagyott, reggel ködös volt. Légköri csapadékban idáig szűkölködünk, 23-án azonban már lassan permetező kiadás esőben volt részünk.

Nagyvárad. Kedvező időjárás folytán az őszi vetések befejezéshez közelednek. A répaszedés a nyert csapadék folytán folyamatban van. Az Ermelléken a szüret most folyik javában, az eredmény mennyiségileg elég nagy; a hordóhiány általános, mely körülmény a must árát még jobban lenyomja.

Nyíregyháza. Szép enyhe, száraz időjárásunk mellett a szőlő-, burgonya- és kukoricaszüret végét járja. Őszi vetéseink nagyon eltértek. Vannak igen szép vetéseink, de vannak igen rosszak is; szél- és bagolyféle hernyója által teljesen elpusztítva.

Nyitra. Az időjárás valamivel enyhült, többnyire szeles, borús és esős. A vetési munkák mindenütt folynak, bár a föld göröngyössége miatt a vetőgépek nehezen alkalmazhatók. A korábban elvetett mag csak gyéren kel ki. A cukorrépa kiszedése és szállítása folyik.

Páncsova. A buzavetés folyik és jövő hét vége felé be is lesz fejezve. Az utolsó eső és hó a vetett buzára nagyon jó hatásra lesz és remélhető, hogy nemsokára ki is kel.

Szatmár. A havas és fagyos hideg időjárás újra gyönyörű őszi napokra változott, vetés és répabetakarítás serényen folyik. A kelésre az idő igen kedvező; a korábbi vetések igen szép egyenetlenségekkel s jól fejlődnek. A múlt heti havazásoktól beszorult gulyabeli marha újra legelőre hajtattott.

Szolnok. Folyamatban lévő gazdasági munka: répaszedés, szántás-vetés. Időjárás: borús.

Temesvár. A múlt heti esős és hideg időjárást ma ismét meleg váltotta fel. Gazdáinktól nyert értesítés alapján a vetések legtöbbje szépen kikelt.

Torontál megyében csak október 10-15. között kezdődött meg az őszi vetési idő. Ilyenkor az idevágó munksálat csak mostanában van tetőfokán. Az ideig ismeretlen időjárás folytán még nagyon sok őszi tenni való volna hátra.

Versecz. Egy része a bevetett buzának már kikelt. Az utolsó eső nagyon megkönnyíti a földmunkát. Az időjárás nagyszerű, mindenre kedvező.

Zalaegerszeg. Az időjárás az utolsó 8 nap alatt részint téli, részint őszi volt. A korán beállott mintegy 5 fokos hideg a takarmányozási viszonyokat nagyon károsan befolyásolta. A mezőn több takarmány a fagy miatt nem található. A hideg időjárás a csirában levő vetésekre káros volt s akadályozza a késői vetések kelését és fejlődését.

Zenta. Terméskilátásaink a jövőre gyengék. Állandó szárazság uralkodik, e hónapban csak egyszer volt egy kisebbszertű eső s néhány óráig tartó hó.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetsége gabona osztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonatőzsdéről.

1908. október 30.

Elénk üzlet fejlődött ki ma és tegnap a gabonatőzsdén. Összesen 40,000 g. forgalom mellett az árak 30-40 fillérrel javultak. Legmagasabb ár gyanánt 25-80 K-t jegyzünk.

Rozs. értékét erősen javította és 20 K-t közelítette Budapest távolságában 3 óra.

Arpa, maláta és sörgyártás czéjaira keresett és az árak 30-40 fillér emelkedést tanúsítanak. Etető és etetőni való ára változatlan.

Tengeri forgalom nélkül, új azonnali és novemberi szállításra 14-10 K. árat követelnek.

Zab, valamivel kellemesebb irányzatú. Elsőrendű 17-20 K-ért kelt el; közepes áru 16-60 K. ab Budapesti raktárak.

Az 1908 októberi jegyzések megszűntek, most már a leendő új termés árát jelöljük meg.

Eladatott: Buza. Tiszavidéki: 4200 mm 80-5 k. 25 K. 95 f., 500 mm 80 k. 25 K. 70 f., 200 mm 80 k. 27 K. 60 f., 100 mm 80 k. 25 K. 55 f., 600 mm 80 k. 25 K. 40 f., 200 mm 79-5 k. 25 K. 20 f., 100 mm 78 k. 25 K. 21 f., 200 mm 79-5 k. 25 K. 10 f., 900 mm 79-5 k. 25 K. 80 f. Földvár, 100 mm 79 k. 25 K. 70 f., 100 mm 78 k. 25 K. 30 f., 100 mm 78 k. 25 K. 30 f., 150 mm 78 k. 24 K. 70 f. felső nyirkos. 100 mm 78 k. 25 K. — f. felső, 150 mm 77 k. 24 K. 40 f. felső nyirkos, 200 mm 77 k. 24 K. 50 f. felső, 200 mm 77 k. 24 K. 60 f. felső nyirkos, 100 mm 76-5 k. 22 K. 40 f. hibás.

Becsereki: 5000 mm 78-3 k. 24 K. — f. Pestvidéki: 400 mm 78 k. 25 K. — f., 150 mm 78 k. 24 K. 95 f., 150 mm 78 k. 25 K. 20 f., 100 mm 77 k. 24 K. 90 f., 100 mm 77 k. 25 K. — f., 190 mm 76-5 k. 22 K. 40 f. dohos, 300 mm 76 k. 24 K. 70 f.

Bánsági: 1000 mm 80 k. 25 K. 60 f., 1000 mm 81 k. 25 K. 60 f., 300 mm 79 k. 25 K. 40 f., 100 mm 79 k. 25 K. 40 f.

Bácskai: 200 mm 80 k. 25 K. 55 f., 300 mm 79 k. 25 K. 20 f., 3500 mm 77-5 k. 25 K. 20 f.

Fehérmezei: 100 mm 71-5 k. 25 K. 10 f., 100 mm 77 k. 24 K. 80 f., 100 mm 77 k. 24 K. 80 f.

Felsőmagyarországi: 300 mm 79 k. 25 K. — f., 200 mm 78 k. 25 K. — f., 100 mm 77 k. 24 K. 70 f.

Szarvasi: 400 mm 80 k. 25 K. 80 f., 400 mm 79 k. 25 K. 70 f.

Szerémségi: 1100 mm 79 k. 25 K. 40 f., 100 mm 77 k. 24 K. — f.

Bihari: 150 mm 78 k. 24 K. 70 f. Karczagi: 600 mm 79 k. 25 K. 20 f.

Dunai: 250 mm 74 k. 23 K. 20 f. nyirkos. Erdélyi: 200 mm 78 k. 24 K. 90 f.

Raktár: 660 mm 76 k. 24 K. 80 f. Rozs: 100 mm 19 K. 70 f. kpf., 100 mm 19 K. 70 f. kpf., 150 mm 19 K. 90 f. kpf., 400 mm 19 K. 70 f. kpf.

Uj-tengeri: 100 mm 14 K. 60 f. ab Kóbánya. Zab: 100 mm 16 K. 75 f. kpf., 100 mm 17 K. — f. kpf., 100 mm 16 K. 50 f. kpf.

Arpa: 150 mm 16 K. — f., 100 mm 15 K. 90 f. kpf. Szab szilva: 500 mm 120 drbos 100 kg-ként 12 K. ab Száva állomás, 300 mm 130 drbos 100 kg-ként 9 K. 50 f. ab Száva állomás.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Table with 2 columns: Terméskilátás (Buza, Rozs, Zab, Tengeri) and Ár (24-80 K., 21-84, 20-60, 16-92, 15-08)

BENYÓ KÁLMÁN Budapest, IX., Üllői-ut 61a (volt ÁGI-féle üzlet) Kivánatra képes nagy ár-jegyzékekkel szívesen szolgál. Telefon 66-20. 471

Arad, Baja, Balassagyarmat, Debreczen, Eperjes, Győr, Kassa, Léva, Losonc, Miskolc, Nagykanizsa, Nyíregyháza, Nyitra, Páncsova, Pápa, S.-A., Sopron, Szatmár, Szolnok, Szolnok, Temesvár, Uj-Arpa, Versecz, Zalaegerszeg, Zenta, Négyes, Rozs, Zab, Tengeri, Arpa

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 október 30 án.

Piacz	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak												
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben					Élősúly mm. koronákban							
											marha-hus	borjúhus	sertéshus	birkahus	marha-hus	borjúhus	sertéshus						
						100 kilogrammonként										I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
korona értékben													I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.			
Arad	23.40	17.80	14.60	14.70	12.40	6.00	6.50	320	—	5.50	144	136	180	140	166	152	112	55	45	65	50	85	70
Baja	23.60	18.60	15.20	15.00	12.40	6.00	6.00	260	220	5.00	120	112	124	116	120	112	92	52	48	76	70	96	90
Balassa-Gyarmat	22.00	18.00	17.50	16.50	15.00	4.00	4.50	250	220	8.00	100	—	180	120	136	—	80	66	58	96	90	120	98
Debreczen	23.60	17.60	15.00	16.00	13.20	7.00	8.00	330	280	6.60	128	120	160	120	168	160	88	70	60	86	72	104	96
Eszék	23.00	18.60	—	15.00	14.60	11.00	12.00	260	220	7.00	136	104	140	128	140	128	104	60	48	64	56	104	92
Győr	24.00	19.80	16.20	13.80	15.60	7.00	5.60	260	240	8.00	156	140	160	144	140	128	76	76	84	88	80	100	90
Kaposvár	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kassa	22.00	17.60	18.00	14.00	14.00	4.00	5.20	300	—	7.00	136	120	140	130	120	110	90	62	58	80	78	72	68
Léva	22.40	18.80	16.60	16.40	16.80	6.00	6.00	280	220	7.00	120	112	144	120	140	130	96	70	62	72	64	100	92
Losonc	22.40	18.40	16.80	16.00	18.50	5.50	6.50	200	160	7.00	112	104	144	136	136	—	64	72	58	90	80	120	110
Miskolcz	23.00	20.00	16.00	17.00	14.40	—	3.20	240	200	6.60	128	120	160	152	152	144	80	60	56	92	84	124	116
Nagybecskerek	23.00	19.50	13.80	14.50	12.40	8.00	7.60	272	200	6.50	120	112	144	136	144	136	68	58	52	78	70	90	84
Nagykanizsa	22.60	18.20	16.10	16.00	15.00	7.00	7.50	280	240	5.50	150	128	160	138	150	134	80	80	58	84	74	104	96
Nagyszében	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	23.00	17.00	15.00	14.00	13.20	10.00	10.00	240	200	5.60	104	100	136	—	136	—	80	80	70	85	—	100	—
Nagyvárad	22.00	16.80	14.60	14.60	11.60	7.00	7.00	320	200	7.00	104	96	160	140	152	144	80	80	56	—	—	112	108
Nyíregyháza	21.80	19.00	14.80	16.20	13.50	6.00	6.20	200	—	8.00	136	120	136	120	144	136	96	64	56	80	60	120	112
Nyitra	22.80	19.00	17.00	16.00	15.20	8.00	7.00	280	200	5.00	120	112	168	144	136	104	112	72	64	80	72	104	96
Pancsova	23.00	—	14.40	15.00	12.10	8.00	9.00	280	260	6.00	120	112	160	140	140	128	64	66	56	90	88	90	86
Pápa	23.80	19.20	16.40	16.40	17.60	5.50	5.20	200	190	10.00	136	120	180	160	144	136	110	90	74	100	84	104	88
S.-A.-Ujhely	21.60	17.50	15.00	14.20	14.00	6.00	6.40	230	230	7.50	120	112	136	128	144	104	96	—	—	90	86	94	90
Sopron	21.70	20.00	15.60	16.60	15.70	8.00	8.00	300	250	8.00	160	140	220	140	200	160	—	80	60	88	80	110	92
Szatmár	22.00	17.60	14.00	13.20	15.00	4.80	5.00	230	220	6.00	120	112	152	144	136	128	—	—	—	—	—	—	—
Szombathely	24.20	19.40	17.00	17.00	—	6.00	5.00	360	260	7.60	140	120	160	140	146	120	—	66	60	70	62	100	80
Szolnok	21.40	—	15.00	16.00	15.60	—	7.00	220	200	7.00	96	—	116	—	144	—	100	56	—	62	—	102	—
Temesvár	23.00	17.40	14.60	14.80	12.70	—	4.60	—	—	5.00	128	—	180	—	—	—	144	80	—	100	—	90	—
Uj-Arad	23.00	17.70	14.50	14.50	12.30	5.50	6.00	300	—	5.00	104	96	144	120	136	120	104	50	40	60	45	80	65
Versecz	23.00	18.00	14.50	14.60	12.40	5.00	8.00	300	—	8.00	88	—	160	—	140	—	90	64	58	100	—	100	—
Zalaegerszeg	22.60	18.40	16.00	15.60	16.00	7.00	6.00	300	250	7.00	140	120	160	130	140	120	—	56	54	68	60	120	100
Zenta	23.00	19.00	14.80	15.20	16.20	9.00	9.00	300	280	7.00	100	96	120	116	120	112	70	60	54	90	86	110	106

Nemzetközi gabonapiacz 1908. október 28-tól 1908. október 31-ig.

	Kelet	Effektív árak										Határidő	Határidős árak				
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odesza		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
Buza	30	25.10	20.30 ¹	26.40	25.00	25.66	—	20.42	18.44	19.02	20.04	Okt.	—	20.42 ²	23.88	21.94 ^{1b}	18.44
	27	24.50	20.39 ¹	26.20	25.00	25.96	21.70	20.24	18.32	18.71	20.19	Nov.	24.84 ³	20.16 ^{2b}	24.06 ²	21.74	19.14 ¹
Rozs	30	20.05	—	20.90	21.20	20.90	16.88	—	—	—	16.65	Okt.	—	—	—	16.76 ^{1a}	—
	27	19.75	—	20.80	21.20	20.90	16.88	—	—	—	16.74	Nov.	20.64 ³	—	20.62 ²	16.58	—
Zab	30	17.15	—	18.20	16.90	20.65	—	—	—	—	—	Okt.	—	—	19.34	—	—
	27	17.15	—	18.20	16.90	20.65	—	—	—	—	—	Nov.	17.02 ³	—	19.58 ²	—	—
Tengeri	30	18.00	15.43	19.00	17.50	20.90	—	14.70	12.60	12.72	—	Okt.	—	15.07 ²	18.74	—	12.60
	27	18.00	15.64	18.70	17.50	20.90	—	14.68	12.56	12.93	—	Nov.	15.12 ¹	14.85 ^{2a}	17.51 ²	—	—
Árpa	30	16.20	—	20.60	20.50	24.78	—	—	—	—	—	Okt.	—	15.01 ³	18.78	—	—
	27	16.20	—	20.60	20.50	24.78	—	—	—	—	—	Nov.	14.94 ⁴	14.74 ^{2a}	17.50 ²	—	—

Jegyzet: ¹) Red winter II. ^{2a}) nov.—feb. ³) decz. ^{2a}) január. ^{2b}) márcz. ³) ápr. ⁴) május.

1873. óta
Isztálló, Magtár
 mindenmennyiségben
Gazdasági épületfűdémet
 a legelőcsébb
Tűzbiztos
 és brakké tartó
Vasbetonból
 építünk.
 Tervek, költségvetést
 ingyen készít.
RELLA N. és
 unokabácsos
 Budapest, IX., Duna-ut 25.
 Telefon 69-77.
 Üzlettel bíztatás
 szomszédosok és tartók
 egyk. vasbeton
 piacok

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. október hó 30-án. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)
 Felhozott a szokott községekből 137 szekér réti széna, 32 szekér muhar, 18 szekér zsupszalma, 38 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 10 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 700 zsák szecska.
 A forgalom közepes.
 Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 760—980, muhar 840—930, zsupszalma 660—680, alomszalma 500—800, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 500—700, zabosbüköny 800—1000, lóhere —, zöld luczerna —, köles —, sarju 800—980, szalmaszecska 720—740. Összes kocsiszám 239. Összes súly 286,800 kg.

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Lóheremag. Amerika a múlt hét végéig folytonosan árcsökkenéseket jelentett s az árakat állandóan lejjebb és lejjebb szállította, úgy hogy az amerikai mag már 76 márkáért volt beszerezhető 100 kilonként ab Hamburg. Ezen árképződést azonban a lefolyó héten szállár irányzat váltotta fel s az amerikai mag összesen 8 márkával emelkedett. Franciaországot is befolyásolta ezen hausse mozgalom s az eladásokkal tartózkodóbb lett, ami az árakuláásra kedvezően hatott.
 Nálunk, sajnos, a nagyszemű ki nem tisztítható aranka annyira el van terjedve, hogy tisztításra alkalmas mag beszerzése nehézséggel jár s nem tartjuk kizártnak, hogy a vetőmagszükségletre elegendő jó mag belföldön nem lesz beszerezhető s importra szorulunk. A magyarának áru elhelyezése nagy gondot okoz, mert Amerika és Anglia — amely országok ily magot is elvetnek s így az előző években jól megfizették — kedvező termést várnak, ami által a rendes eladási piacza megszűnt. Ma már ott tartunk, hogy a magyaranka elterjedésével az eddig virágzó exportunk teljesen tönkre van téve s jó vetőmagot valószínűleg kénytelenek leszünk külföldről behozni. Ugy Francia- mint Csehországban már is töréteket bevásárlások s joggal tartunk attól, hogy az osztrák kereskedelem közvetítésével, ahol a törvényes intézkedések sokkal enyhébbek, a jelenleg igen olcsó amerikai heremag is utat talál hozzánk.
Luczernamag irányzata változatlan. Külföldről érkeztek ugyan egyes tételekre megbízások, miután azonban elegendő mennyiséget kínáltak, árvaltozás nem állott be.
Büköny, baltacsim árai emelkedtek.

Nyersáruért az árak 100 kg-ként a következők:

	korona
Lóheremag magyarankás	100—110
„ arankamentesítésre alkalmas	124—134
Luczernamag szép sárga színű	124—136
„ kereskedelmi áru	106—120
Biborheremag	38—40
Csomós ebir	150—170
Muharmag	17—18
Vörös köles	14—15
Fehér köles	20—22
Mák	40—41
Baltacsim mag	40—42

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten nagyobb kínálat uralkodott és miután a vevők az olcsóbb bécsi kontingens nyersszeszjegyzések folytán tartózkodtak nagyobb vételektől, úgy a forgalom gyébrebb volt.
 Elkelt helybeli finomított finomított szesz adóza 180—181 K. adózatlanul 62—62.50 K. azonnali és októberi szállításra. Vidéki szeszfinomított részéről cam-pagne-szállításra finomított szesz olcsóbban volt ajánlva. Részletszesz adóza 180—180.50 korona, adózatlanul 61—61.50 K. kelt nagyban.
 Denaturált szesz hordóval együtt kötésre nagyban 50—51 K. kelt el. Kicsinyben az ár 1—2 K. dragább.
 Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő államás 56 K. fix árában és 2—2.50 K. jegyzésen alul kelt el.
 Budapesti kontingens nyersszesz ára 59—60 K.
 Bécsi jegyzés ————— K. kontingens nyersszeszért.

Budapesti jegyzés

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	—	—
Finomított szesz adóza	180.50—181.50	—
„ adózatlan	61.50—62.50	—
Részletszesz adóza	180—180.50	—
„ adózatlan	61—61.50	—
Nyersszesz adóza	178—179.50	—
Denaturált szesz	51—52	—

(Az adózott szesz a 20 korona pótdóval együtt értendő.)

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete árusztályának jelentése a „Köztelek” részére.)
Zsiradékok. Az irányzat továbbra is nyugodt maradt s elegendő kínálat mellett úgy a disznózsír, mint a szalonna ára ismét lemorzsolódott.

Jegyzések:

L. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb, kocsisrakományok vételénél, nehéz minőségű ————— 111—112 K.
 Könnyebb minőségű ————— 110—111 ”
 L. r. perzselt (paraszi) szalonna ————— 115—116 ”
 L. r. pestvárosi disznózsír, nagy hordókban 141—142 ”
 100 kg.-ként minden levonás nélkül.

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére.
 Budapest, 1908. október 29-én. Netto-árak 50 kg.-kint Budapestben, elegysúly tiszta sulyként, zsákostul. Közleletesség nélkül.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K:	18.70	18.30	17.80	17.40	17.—	16.60	16.—	15.—
	7 1/2	7 3/4	8	Korpa:	F.	G.		
	13.—	11.—	7.90	Ár korona:	6.20	6.20		
Rozsliszták:								
	0	O/I	I	WR	II	II/b	III	IV
K:	18.30	15.90	15.60	15.30	14.90	13.90	12.90	9.30
	KK							
	6.40							

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete őrítakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzasziszat jegyzése 100 kg.-ként Budapestben, elegysúly tiszta sulyként, zsákostul.
 Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7
 Ár K: 36.80 36.— 35.20 34.40 33.60 32.80 31.60 29.40
 7 1/2 7 3/4 8
 26.— 21.60 5.60

Rozsliszták:

Szám:	0.	O/I.	I.	WR.	II.	II/B.	III.
Ár K:	32.60	31.80	31.20	30.60	—	28.—	26.40

A többi abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapestben zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Finom korpa 1908. okt. száll.	11.70—11.30
Goromba	11.80—11.90
Finom korpa 1908 okt.—decz. szállításra	2.10—2.—
Goromba	12.10—12.—
Rozskorpa	11.80—11.90
Árpadora és árpaderce	13.50—13.60
Malomkonoly	13.20—13.30
Budapesti gyári repcepegocsa	14.50—14.70
Derby melasse ab Hatvan v. Pozsony	11.40—11.50
Szárított moslék zsák nélkül	13.50—13.70
Malátacsira	13.90—14.10
Szárított répaszelet,	— ab állomások
Szőrplé 48—50% cukortart. hordó nélkül	13.80—13.70
ab cukorgyár	9.50—9.60

Élelmiszerek nagybani árai a központi vásárosarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. október 30-án.

Az üzlet menetében különös változás nem állt be, a forgalom a hónap végére való tekintettel csendes. Baromfi és vad némileg ellanyhult, ami a beállott melegebb időjárásra vezethető vissza, amely sürgősebb kínálatra készteti az árúirtokosokat, melyet azonban a hideg ismét beáll, úgy a pillanatnyilag visszament árak javulása várható. Szép válogatott burgonyát állomásokon átadva minden mennyiségben értékesíthetünk. Min-táztott bejelentésekre kívánatra távirati ajánlatot tehetünk. Tojásban a felhozatal még mindig csekély mérvű s ezért ezen cikk ára állandóan emelkedik.

Mai árak:

Husnemlek: vidéki marhahús hátulja 1.20—1.40 K., eleje —.96—1.08 K., vidéki borjú borbén, hosszan mérve, sulylevonás nélkül 1.20—1.30 K., helybeli borjú-hús 1.12—1.28 K., sertéshús szalonnával 1.24—1.28 K., lehúzott sertés 1.12—1.20 K., szalonna friss 1.24—1.26 K., szalonna szótt 1.24—1.28 K., szalonna füstölt 1.36—1.48 K., olvasztani való 1.32—1.36 K., hárj 1.40—1.44 K., sertézsír 1.44—1.48 K. kg.-ként. Füstöltus (vidéki) kg.-ja 1.40—1.60 K., hazai sonka 1.80—2.— K., szalámi magyar 3.20—4.— K., szalámi nyári 1.20—1.40 K., bárány párja — K.-ig.
 Vad: őz 1.50—1.60 K., szarvas 0.80—0.90 K., vaddisznó 70—0.80 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 2.80—3.— K., nyul stüldő 1.80—2.— K., fogoly 1.—1.20 K., fácán 2.80—3.— K., erdei szalonna 0—0— K., dánvad 0.80—1.— K. kg.-kint. Fenyvesmadár kötege 0—0— K.
 Baromfi-félék: élő rántani való csirke 1.40—2.— K., sütni való 2.20—2.60 K., liba fiatal 0—0— K., kacsa sovány 2.80—3.20 K., kacsa hizott 5.—6.— K., lud hizott 10.—14.— K., tyúk 3.—3.60 K., pulyka 5.—6.— K., élő sovány liba — K. páronként.
 Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1.16—1.30 K., hizott rucza 1.30—1.40 K., hizott pulyka 1.50—1.60 K., levestyúk 1.30—1.40 K., pulyka sovány 0—0— K. kg.-ként. Poulard 1.80—2.— K., gyöngytyúk — K. darabonként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 2.—2.20 K., II. 1.90—2.— K., főzővaj (kópiú) 1.50—1.70 K., tehen-turó 10—20 fill. kg.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.
Zöldségfélék: burgonya (vagonárú) sárga 5.40—6.40 K., rózsás 5.—6.— K., fehér 4.40—4.80 K., kifli 8.—12.— K., sárgarépa 100 db 8—10 K., petrezselyem 8—12 K., vöröshagyma makói 17.—18.— K., vöröshagyma közön-séges hazai 6.—8.— K., fokhagyma 30—40 K., káposzta 3.20—5 K. 100 fej. Burgonya, új 0—0— K. Kaláráb 0—0— K. 100 db. spargula 0—0— K. közep 0—0— K., levelesspárga 0—0— K. kg.-ként. Zöldbab, hüvelyes 0—0— K., kifejtett 0—0— K., zöldborsó, hüvelyes 0—0— K., kifejtett 0—0— K., paradicsom 10—20 K. 100 kg.-ként. Uborka salátiának való 0—0— K., ecetbe 1.20—2.— K., savanyítani 1.60—2.— K. 100 db-ként. Paraj 0—0— K. kg.-ja.
Gyümölcsfélék: Szőlő madelaina 26—50 fillér, érett chasselas — fillér kg.-ként. Alma: elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbalint, Battul stb.) 0.20—0.30, másodrendű —.14—, harmadrendű apró árú 0.6—1.2 K., körte elsőrendű 0.40—0.80 K., másodrendű 30—40 K. q.-ként. Dió I. 33—40, II. 28—34 K. 100 kg.-ként. Görög dinnye — K., kantaluip — K., turkesztan — K. 100 kg.-ként. Veres szilva — K., ringló — K. 100 kg.-ként.
Vegyesárúk: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle árakon értékesítünk. Méz 94—100 fill. kg.-ként. (A szövetkezet — mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője — minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsöz 0—0— fillér kg.-ként. Gomba szárított 0—0— K., szappan — fill., lenese (erdélyi) — K., bab apró — K., nagyszemű — K., lenese — K. 100 kg.-ként.
 Tojás: bácskai 106—108 K., erdélyi apróbb áru 104—106 K. eredeti ládánként (1440 db).

Budapesti lóvásár.

1908 október 29.

Főlhajtatott:	Árak
	drb.-kint korona
Jobb minőségű hatastól	6 drb 355—
Könnyű kocsi (jukker)	18 ” 260—440
Nehéz (hintósa)	6 ” 300—380
Igás kocsi (nyugati vér)	20 ” 190—360
Ponny	— ” —
Fuvaroslovak	150 ” 170—300
Parasztlovak	340 ” 90—200
Alárendelt minőség	215 ” 24—75
Összesen	755 drb
Eladatlan maradt	405 drb

Irányzat: közép. Székesföv. levágásra vásárolt: 29 drb, 50 K.-tól 90 K.-ig.

Budapesti juhvásár.

1908 október 23.

Felhajtatott:

Magyarországból	4609 drb juh	— drb kecske
Szerbiából	— drb juh	— drb kecske
Összesen	4609 drb juh	— drb kecske

Ár ak
 (kilogrammonként élő súlyban, korona értékben).

	per kgr.	páronként
Hizott ürü	42—46 fill. 37—43 kor.	—
Feljavított juhok	34—38 ” 27—32 ”	—
Kiverő juhok (anya)	30—32 ” 15—23 ”	—
Kisorolt kosok	36—38 ” 24—32 ”	—
Bárányok	— ” — ”	—
Kecskek	— ” — ”	—
Durva szőrü	34—36 ” 24—30 ”	—

Irányzat: és az árak változatlanok maradtak.

Budapesti szurómarhavásár.

1908 október 29.

Felhozott:

	Ár ak
	(kilogrammonként élő súlyban fillérekben.)
	I. oszt. II. oszt.
Magyarországból élő borjú	511 drb 80—83 70—78
„ rugott	— ” 40—46 —
Ausztriából élő borjú	— ” — —
Galicziából rugott borjú	— ” — —
Magyarországból élő bárány	— ” — —
Összesen	511 drb

Eladatlan maradt 86 db élő borjú, — db rugott borjú.
Irányzat: lanyha volt, az árak 2—4 fillért csökken-tek kilogrammonként.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár.

1908 október 29.

Heti felhajtás	Érték	Érték	Sertés- vágóhídra-el- szállított	Eladatlan maradt
összege	wagon	összesen	darab	
október 23-ól	178	7723	6923	800
október 29-ig.				

N a p
 1) okt. 23.
 okt. 29.
 2) okt. 23.
 okt. 29.
 3) Az árak
 4) Az árak
 40% levonással
 Irányzat:
 Bu
 Főlhajtas
 Uj felhajtas
 Mest vasárról
 szamarad
 Vezetőből sz
 Összeg
 Eladatlan mar
 Származásih
 Magyar eredet
 Magyar tarka
 Magyar bivaly
 Horvátorsz má
 hák
 Roszniai marh
 Összeg
 (100 kilogr.-kint
 1908. ok
 Magyar bíz
 Tarka hizot
 Szerbiai ök
 Télihen
 Bika
 Növendékm
 Bivaly
 Irányzat:
 métermaszánk
 Kimutatás
 A betegség ne
 Léplene
 Veszettég
 Takonykór
 Száj- és körömf
 Juhhimlő
 Ivarsz. hóly. ki
 Tenyészbenasá
 Rthkór
 Sertésorbancz
 Bivalyvesz
 Sertésvész
 Ausztriában
 vesztéssel 2
 száj- és körömf
 Németországi
 takonykórall
 107 u. sertésv.
 Magyar M
 sertéshizáló
 részére.
 (Az árak kőbár
 Óreg nehéz
 Óreg közép
 Fiatal nehéz
 közép
 Fiatal könnyű
 Szerbiai nehéz
 „ könnyű
 „ közép
 Árak élőszuly
 Irányzat: es

N a p	Napi árak fillérben				
	Öreg ne- héz páron- ként 280-350	Páronként 300 kg. felel	Páronként 220-350 kg	Könnnyű 280 kg.	Husos faifa
1) okt. 13.	96-103	90-93	—	—	—
okt. 29.	97-100	86-94	—	—	—
2) okt. 23.	—	118-126	116-126	120-126	—
okt. 29.	—	116-122	116-124	110-124	—

1) Az árak élősúlyban levonas nélkül értendők.
2) Az árak élősúlyban páronként 45 kg. élősúly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányszat: közepes. Az árak 2-4 fill. hanyatlottak.

Budapesti vágómarhavásár.

1908 október 29.

Fölhajtás összege:		Minőség szerint:	
Uj felhajtás	3353 drb	Előrendű hizott	79 drb
Másasárról	—	Másodrendű	2987 "
Maradatok	78 "	Alárendelt mino- ség	178 "
Vezetglóbból szerb	—	Növendékmárha	39 "
Összeg	3431 drb	Bivaly	170 "
Eladatlan maradt	450 "	Összeg	3431 drb
Szarmazásihelyszerint:		Nem szerint:	
Magyar eredeti	1856 drb	Bika	246 drb
Magyar tarka	1402 "	Ókor	236 "
Magyar bivaly	—	Tehén	799 "
Horvátországi mar- hák	—	Növendék-bivaly	—
Roszinnai marhák	173 "	Összeg	3431 drb
Összeg	3431 "		

A r a k

(100 kilogr.-kint élősúlyban minden levonas nélkül fillérekben.)

1908. október 29.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ókor	68-74	56-66	48-54
Tarka hizott ókor	74-87	62-72	48-60
Szerbiai ókor	—	—	—
Tehén	42-68	40-62	40-52
Bika	54-88	52-60	—
Növendékmárha	—	40-58	—
Bivaly	—	28-44	—

Irányszat: lánnya, az árak 2-4 K.-val hanyatlottak métermaszánként.

Kimutatás a ragadós állapotbetegségek elterjedéséről.

1908 október 28-án.

A betegség neve	Fertőzve volt		Mult heti állapot				Mult évi állapot	
	K.	U.	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	244	266	255	285	264	292		
Vezettség	309	330	318	335	121	122		
Takonykór	49	51	47	48	39	44		
Szaj- és körömfájás	29	292	24	217	315	2644		
Juhhimlő	55	89	51	83	41	182		
Ivarsz. boly. kitűtés	14	48	18	55	16	43		
Tenyészbenaság	—	—	—	—	—	—		
Röhkór	103	199	113	212	154	275		
Sertésorbáncz	416	1416	447	1518	388	1419		
Bivalyvész	14	43	15	43	15	21		
Sertésvész	834	3684	880	3925	1062	4515		

Ausztriában 1908. év október hó 21-én fertőzve volt: veszettséggel 27 k 29 u, takonykórral 8 k 9 u, rag. szaj- és körömfájással 37 k 630 u, sertésvészszel 129 k 283 u.

Németországban 1908. év szept. 30-án fertőzve volt: takonykórral 34 k 45 u, rag. szaj- és körömfájással 46 k 107 u, sertésv. 1198 k 1539 u, rag. tüdőglóbbal 5 k 5 u.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizlaló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendők.)

Öreg nehéz (páronként 400 kg. felel)	—	Ellérig
Öreg közép " 300-400 "	—	"
Fiatál nehéz " 320 kg. felelű súly	118-119	"
" közép " 250-300 kg.	119-120	"
Fiatál könnyű " 250 kg.-ig	120-120	fillérig
" " 251-300 kg.-ig	—	"
Szerbiai nehéz " 280 kg. felelű	—	"
" könnyű " 240 kg. terjedő súlyban	—	"
" közép " 240-260 kg.	—	"

Árak élősúlyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányszat: csendes.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezzo sertésbizományos VIII. ker., Népszínház-utca 23., a „Köztelek” részére.)
1908 október 28

	kilogrammig	fillér
Sertésveszen átment	60-100	112-112
" " " " " "	100-120	112-110
" " " " " "	120-180	110-110
" " " " " "	180-200	110-106
Sertésveszen át nem ment	60-100	70-83
" " " " " "	100-120	80-90
" " " " " "	120-180	90-96
" " " " " "	180-200	96-96

Irányszat: változatlan.

Bécsi szurómarhavásár.

1908 október 22.

Fölhözatal:	Arak (kilogrammonként élősúlyban)
	I. oszt. II. oszt.
Magyarországból élő borju	— drb —
leölt " 4434 " 118-132	98-116
Ausztriából élő borju	69 " —
leölt " 404 " 118-132	98-116
Magyarországból leölt bárány	69 " 16-32 K. párja
Ausztriából leölt " 87 " 16-32 K. párja	—
Magyarországból leölt sertés	318 " 96-120 zsirsert.
Ausztriából " 1555 " 100-124 hussert.	—
Magyarországból leölt juh	208 " 56-90
Ausztriából " 613 " 56-90	—
Összesen:	7752 drb

Irányszat: igen lánnya, prima borju 8-10 fillér, többi minőség 20 fillérrel olcsóbb. Ölelt sertés 4-6 fillérrel olcsóbb. Ölelt juh 4 fillérrel olcsóbb. Bárány szintén olcsóbb. Az üzlet lánnyaságának részint a beállott melegebb időjárás is oka.

Bécsi juhvásár.

1908. október 29.

Fölhajtás	Arak
drb	fillér
Magyarországból	4441 Angol husos ürük
Galicziából	— Első. hiz. ürű
Osztrák tartományokból	— Gyapjas
Összesen	4441 Középm. hizott ürű
	— Nyírott juh

(Az árak kg.-ként fillérekben, élősúlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)

Irányszat: lánnya, prima juh 1 fillér, többi minőség 2 fillérrel olcsóbb.

Bécsi sertésvásár.

1908. október 27.

Fölhajtás	Szarmazás szerint:
Minőség szerint:	drb
Hussertés	7287 Magyarországból
Zsirsertés	8610 Magyarországból
Összesen	15897
	— Galicziából
	— Osztr. tartományokból
	— Olaszországból

Eladatlan maradt 1483 Összesen 15897

Arak: (kilogrammonként élősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	106-108	kiv. 109
Középsertés	—	100-105
Öreg sertés	—	93-102
Könnnyű és szedett sertés	—	92-100
Stüldő (hengyel, ardelyi)	—	84-114
	—	kiv. 116

Irányszat: valamivel élénkebb, zsirsertés, valamint hussertés 2 fillérrel drágább.

Ingatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül).

Kivonat a hivatalos lapból.			
Nov. 2.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Hegyesi tóság Miksa	397474
Nov. 3.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Nikóra József	92653
Nov. 5.	Gyulafehérvári kir. tvszék	a tkvi ha- Özy. Totóján Györgyné	58598
Nov. 5.	Sz.-németi kir. tvszék	a tkvi ha- Baka Zsuzsanna	57550
Nov. 6.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Kármán Lajos	211546
Nov. 10.	Nagyvárad kir. tvszék	a tkvi ha- Knapp Lajos	133078
Nov. 11.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Kallupka István	217910
Nov. 13.	Zombori kir. tvszék	a tkvi ha- Dr. Kronits István	79029
Nov. 14.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Liptay Jánosné	199252
Nov. 16.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Kulcsár Béláné	91586

Nov. 19.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Pollák tóság Manó	189683
Nov. 21.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha- Dr. Hegedüs tóság Aladárné	92917
Nov. 26.	Szécsényi kir. jbiróság	a tkvi ha- Neugebauer tóság Sándor	124000
Decz. 3.	Topolyai kir. jbiróság	a tkvi ha- Krisztháber tóság Adolf	57396
Decz. 7.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha- Tfrsz tóság Vendel	103800
Decz. 22.	Dévai kir. tvszék	a tkvi ha- Lázár tóság Adám	74815
Decz. 22.	Kaposvári kir. tvszék	a tkvi ha- Tabak tóság Pál	63022

Szerkesztői üzenetek.

G. V. Monor. Az anyakönyvvezető a hivatalos órák alatt tartozik az érdeklél felzobeli kérelmére 1 korona díj lefizetése mellett anyakönyvi kivonatot kiállítani. A szükséges okmánybelyeget az érdeklél fél köteles beszerezni. Az allandó s oigálatban álló egyének, kiknek rendes évi fizetésük és mellékjárandóságai meg vannak állapítva, IV. osztályu kereseti adó alá tartoznak. Az Önnek kijáró 400 korona alapfizetésen kívül megállapított konvencziók összesen 800 korona értékben vétettek fel, összifizetése tehát 1.00 koronát tesz ki, mely után évi 12 kor. IV. oszt. ker. adó fizetendő. H. V.

K. K. Bicske, M. A. Gönyű, K. G. Abony, M. K. Encsen. Kérdésükre a mai szám „Fagyott répa besavanyítása” című cikkünkben felelünk. A réparól aligha tanácsos csak a fagyott felét levágni s besavanyítani, a másik felét pedig prizmába rakni, mert a felezett répa többnyire rothadni szokott. A besavanyított, hoz polya helyett tengeriszárszecska is használható. Miután a fagy nem csökkenti a répa táptartalmát, aig hiszünk, hogy a répanak már korábban kialakultt árából valami levonható, mert a répa nem a bérlő hibájából fagyott meg. Cs. J.

W. Zs. Bátorkezi. A friss vadgesztenye majdnem kétszer oly tápláló, mint a burgonya, de az állatok aránylag keveset képesek belőle enni, mert az ize lánnyar és keserű. Legszivesebben a juh eszi, mely 1/2-1 kg.-ot kaphat fejneként s naponta, a marhával 3-5 kg.-ot lehet megetetni, míg ellenben a ló és sertés rehezzen vehető reá, hogy számottevő mennyiséget egyen belőle. Beszerzési forrást nem tudunk, de ha a laphan hirdeti, hogy vadgesztenyét keres, bizonyára találkozik eladó. Cs. J.

K. E. Olyan szerződés, amely nyilván a törvény kiáltását czeleozza, nem kötele ő. Erre való figyelemmel Önnek az 1900. évi XXVII. t.-cz. 15. §-a alapján 1 hónapi fölmondáshoz van igénye; a kikötött egy év eltelté előtt pedig a szerződés egyáltalán fel nem bontható. A fölmondáshoz ok nem szükséges. Sz. F.

K. Z. H. Terenye. Ha a haszonbérlet az egész birtokot feleseknek adja ki, ez semmiesetre sem nevezhető saját kezelésnek és az albérlőbeadás fogalmának is mindenben megfelel. Hogy a szerződésnek ezen megsértése okul használható-e föl a haszonbérletnek azonnali megszüntetésére, az a szerződés rendelkezésétől függ; attól t. i., hogy milyen következményeket fűz a szerződés a kikötött föltételek megsértéséhez. Ehhez mi hozzá nem szólbátunk a szerződés teljes szószertint szövegének ismerete nélkül. Sz. F.

RAJNAVIDÉKI MOTORGYÁR
SCHEELEN & KRUEWIG K. F. HENNEF.

Világ-hírű „OTTO”

rendszerű motorok kocsz, antracit v. faszéntüzelésre.

Szivógáztelepek.

Barnaszén tüzelésű telepek.

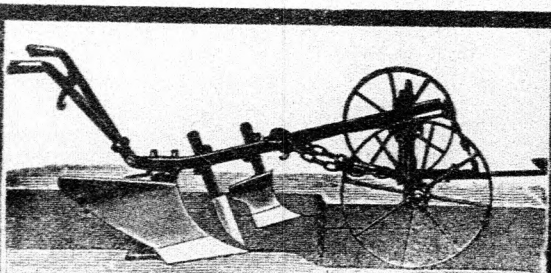
Nyersolajmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzeme.

Tanulságos árjegyzékkel és minden levélbeni megkeresésre szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgál a magyarországi vezérképviselő:

KELLNER ANTAL, Budapest, Váci-ut 2.

1022

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény-tesztekkel, pancéllemezekkel

□ acél gerendelyivel

☛ állítható szárakkal, önzvetéssel. ☛

Többvasú ekék.

Pinom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek.

Superior sorvetőgépek, triőrök.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzseplőkészítők 12 HP.-lg. ipari mozdonyok 200 HP.-lg.

Hirdetések

felvetetnek a kiadóhivatalban
Budapest, IX., Köztelek.

SZIVÓ GÁZ BENZIN MOTOROK és LOKOMOBILOK.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI MOTOROK

EGYED-ÁRUSÍTÓ ABELÉS EMIL BUDAPEST V. VÁCI-UT 14. TELEFON 98-32. SÜRGÖNYCIM: BARSEL

Videki képviselők kerestetnek. 982
Famegmunkáló gépek, gyári és malombarendezések.

„APID” kézi műtrágyaszóró-készülék.

Ezen műtrágyaszóró-készüléket Fischl V. gazd. intéző ur szak-szerű kísérletezés után találta fel. A régi szokásos kézi szórórással szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem tamarja; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az olcsó ár, egyszerű kezelése s hogy 1 ember naponként 7-8 holdat vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az elszórandó mennyiség pontosan szabályozható.

Ára Budapesten darabonként **60 korona.**

Bővebb felvilágosítással szivesen szolgálunk. 685

Weisz Jakab
a szabadi műtrágyagyár képviselője
V., Lipót-körút 7. szám.

Mezőgazdasági :: kereskedelemtan.

Irta: **KROLOPP HUGÓ.**

Ezen mezőgazdasági szakirodalmunkban hiányt pótló mű hivatva van arra, hogy a gyakorlati gazdát a gazdasági termények és termékek beszerzési és értékesítési módjaival megismertesse.

Bolti ára 10 korona.

Megrendelhető a „PÁTRIA” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-t 25. szám.

LÁNCZKUTAK

a legmodernebb javított szerkezettel, csővek rézből, láncz czilazott aczébből. Gummi könnyen kicsérélhető

Minden mélységre alkalmas

Nagy munkaképesség, könnyű járás

„DIANA” szék láncok.
„MUSKARA” szék láncok.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR

RACK G. ÉS TÁRSA

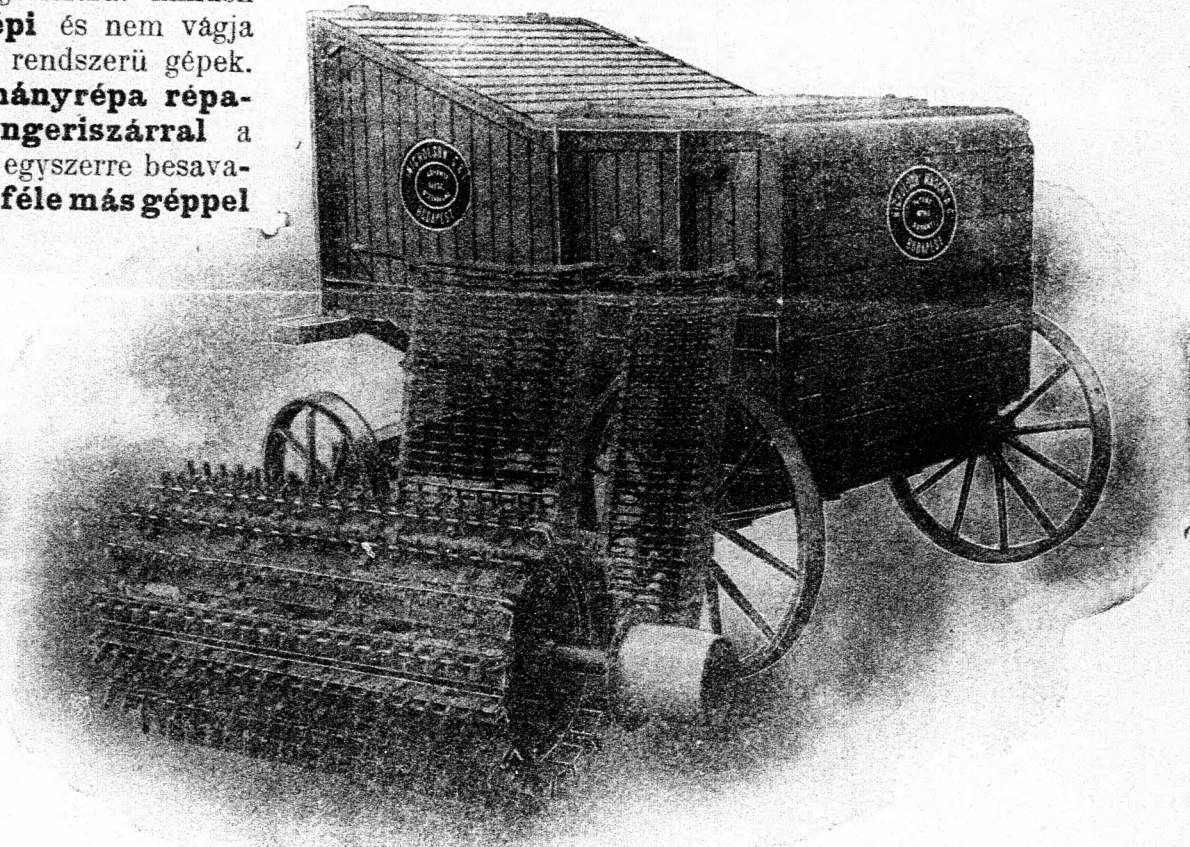
BUDAPEST, VII., THÓKÓLY-UT 133/a. SZ.

Sürgönycim: Lánckutgyár Budapest Thókölyut.

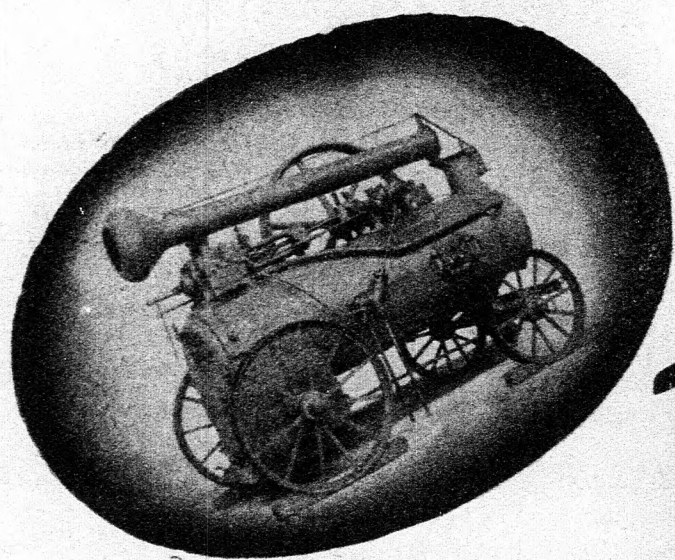
AZ ÁSVÁNYI-FÉLE SZABADALMAZOTT TENGERSZÁRTÉPŐGÉP

az **egyedüli** szerkezet, mely a tengeriszárat minden részeiben a **legtökéletesebben feltépi** és nem vágja dugószerű darabokra, mint az amerikai rendszerű gépek. **Az egyedüli gép, melylyel takarmányrépa-repa-fejek levéllel, egyidejűleg a tengeriszárral a legtökéletesebben felapríthatók** és így egyszerre besavanyíthatók. Ezen **kettős művelet semmiféle más géppel nem végezhető** mint az „Ásványi” féle **tengeriszártépőgéppel.** 1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalomtulajdonos

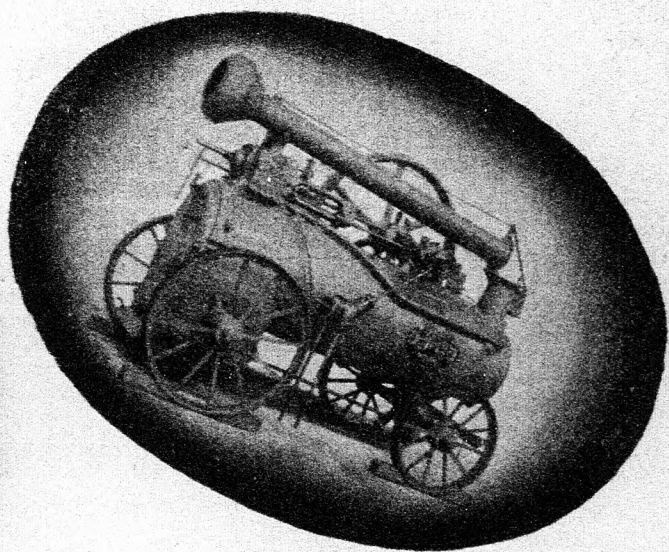
„Nicholson”
GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VI.,
VÁCZI-UT 17. SZ.

Árjegyzék és ismertetés ingyen és bérmentve. ...

10

légkörnyomásra vannak berendezve
a Magyar Kir. Államvasutak
gépgyárának *lokomobiljai*.

Az új szerkezetű lokomobilok az elavult szerkezetű gyártmányokkal szemben

**20% tüzelőanyagot
takarítanak meg.**

Az állami gépgyár új szerkezetű lokomobiljai

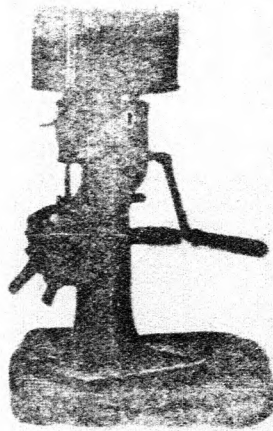
könnyűek, nagy erő kifejtésűek és gazdaságos üzeműek.

☛ **Tulzárnyalnak minden más gyártmányt.** ☚

Az elavult gépszerkezetek kicserélése ajánlatos, a beszerzési ár bőven térül meg az olcsóbb üzemköltség által.

Sziveskedjék árajánlatot kérni.

**A Magyar Kir. Államvasutak
Gépgyárának Vezérügynöksége,
Budapest, V., Váci-körut 32.**

Eredeti „Melotte” tejcentrifugák

a világ legrégebbi és legjobb tejfőzőgépei!

Jatszi könnyű kezelés. Legesekélyebb kopás. Legeesebb lefőzés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint 200.000 db van napi használatban az egész világon. Óránkinti munkaképesség 10-600 l. kézhajtásra. Magyarországi képviselő

GEITNER és RAUSCH BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 8.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTCA 10. SZÁM.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával. 1.970.940.- kor.

Tartalékok 704.700-18 "

Összesen: 2.735.104-18 kor.

1901. évi felesleg	90.348.- kor.
1902. " "	59.722-20 "
1903. " "	100.321-78 "
1904. " "	72.438-88 "
1905. " "	81.730-00 "
1906. " "	89.343-85 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegtől egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzletfelelősegi közgyűlési határozattal tartalékba helyezett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgálunk. Az igazgatók.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Hans-palota)

(Azelőtt: Ferecz Izsák-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti parli ládákban. Üvegvágó gyémántok legelőcsöbbsen kaphatók. Mézes-üvegek különféle kivitelben, fémzárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági munkás- és családok.

Összeállította a m. kir. földművelésügyi miniszterium gazd. műszaki hivatala az OMGE közreműködésével. Tartalmaz 50 épülettervet, költségvetéseket és építvány-rajzokat. Ára 10 K. Megrendelhető a "Pátria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A sertésvész gyógyítható!

Erre megtanít Brummel Gyula könyve: "A sertésvész gyógyítása" a sertés- és a sertésvész-kezelésről. Ára 3 korona, melynek előleges beküldése ellenében bérmentve küldi meg a "Pátria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése. Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Adófelvitel tanácsadója.

Utbaigazítást nyújt mindabban, amit az összes állami és községi adóról egy adófelvitel polgárnak tudni hasznos. Írta: HOFFMANN E. 2-ik javított és bővített kiadás. Ára bérmentes küldéssel 1 kor. 0 fillér. Megrendelhető a "Pátria" r.-t. gazd. szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

MEGHIVÓ

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének 1908. évi november 18-án délelőtt 11 órákor Budapesten, az Alkotmány-u. 31. sz. alatt a szövetkezet helyiségeiben megtartandó **rendkívüli közgyűlésére.** Tekintettel arra, hogy a folyó hó 29-én megtartott rendes évi közgyűlésünkön az alapszabályok által előírt szavazatszám nem volt képviselve, ezen rendkívüli közgyűlés egybehívása vált szükségessé, mely alapszabályaink 7., 12. és 13-ik §-ai értelmében a megjelenetek számára való tekintet nélkül fog határozni. Egyedüli tárgy: alapszabályaink módosítása.

1073

TÖRÖK SZERENCSEJE ÖRÖK!

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Ádám 93495	Boriska 38134	Elek 20618	Hermann 55184	Katalin 109540	Márgit 98595	Pál 40451	Teréz 112295
Adél 2728	Béla 101403	Elemér 93495	Hugó 2728	Ibolyka 101403	Márczel 55184	Pepi 109540	Tibor 98595
Adolf 121800	Brigitta 91424	Eugenia 2728	Ibolyka 101403	Kálmán 38134	Mária 38134	Pista 109540	Tibor 98595
Adelheid 72205	Benedek 51383	Emil 121800	Ida 91424	Klotild 2728	Márton 101403	Piroska 93495	Tihamér 55184
Aladár 95175	Bernát 109505	Etel 72205	Ilka 91424	Károly 51383	Mariska 121800	Rafael 2728	Tihamér 55184
Ágnes 22003	Bódog 18864	Endre 95175	Ilma 22003	Kornélia 109505	Máté 72205	Rebeka 121800	Terus 101403
Albert 118160	Boldizsár 106919	Flóra 22003	Ignác 118160	Konrad 106919	Mártha 95175	Rezső 95175	Tivadar 91424
Amália 96642	Cecilia 5648	Féfix 118160	Ilona 96642	Kornél 5648	Mátyás 109505	Regina 121800	Tinka 51383
Ákos 32417	Celestin 119874	Frida 32417	Imre 96642	Kristóf 119874	Mártonka 106919	Richard 22003	Tóbiás 109505
Anna 109649	Dóra 65825	Ferencz 32417	Imre 96642	Kristóf 119874	Miklós 96642	Róza 118160	Ulrika 18864
András 35587	Dorothea 109783	Fülöp 109649	Irma 35587	Lenke 65825	Miklós 96642	Róbert 118160	Urbán 106919
Apollónia 100905	Dániel 63752	Gábor 109649	István 109783	Leonia 109783	Miksa 109649	Rózsa 118160	Valéria 5648
Antal 92709	Dávid 41950	Gábor 109649	István 109783	Lajos 63752	Milán 35587	Rudolf 109783	Vendel 119874
Aranka 56678	Dénes 108306	Gertrud 109649	István 109783	László 92709	Mér 109783	Rudolf 109783	Verona 65825
Ármin 109235	Dezso 108306	Gertrud 109649	István 109783	László 92709	Mér 109783	Rudolf 109783	Venczel 109783
Augusztina 17720	Domokos 119853	Gedeon 109335	Izidor 108306	László 92709	Mér 109783	Rudolf 109783	Venczel 109783
Arnold 106134	Dömötör 105043	Gergely 17720	Johanna 16864	Lida 119853	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Aurélia 4019	Elvira 24002	Géza 106134	Jolán 4019	Lina 10543	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Árpád 120612	Emma 109883	Gyula 106134	Jolán 4019	Lina 10543	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Arthur 66370	Ernesztin 52522	György 4019	Judith 120612	Leó 24002	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Atilla 95278	Éva 109653	Hedvig 120612	Jakab 66370	Lipót 109883	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Beatrix 26889	Erzsébet 109653	Helena 95278	Janos 26889	Lucia 109883	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Berta 112295	Erzi 51383	Henriette 26889	Jenő 26889	Lukács 109653	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Blanka 98595	Ede 40451	Hilda 112295	József 98595	Malvin 51383	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950
Balint 55184	Eszter 109540	Henrik 98595	Karolin 40451	Manó 112295	Milán 35587	Rózsa 118160	Viktor 41950

Fenti számokat szíveskedjék azonnal megrendelni, legkésőbb azaz november 19-én és 21-én lesz.

Egész sorsjegy 12 kor., fél sorsjegy 6 kor., negyed sorsjegy 3 kor., nyolczad sorsjegy 1.50 kor.

TÖRÖKA. és TÁRSA

bankház R.-T. Budapest. Központ: IV., Szervitater 3/t. (saját paótánkban).
Legnagyobb osztálysorsjegy-üzlet. Fiókok: Teréz-körut 46. Váci-körut 4.

FÜZLET
IV., SZERVITA-TÉR 3/t.
TÖRÖK-PALOTA.

Bérszántás.

Bérlőnkön 10 éven keresztül évenként
300 hold sík talajt óhajtunk felszán-
tani. Tüzelőanyagot, vizet mi adunk.
::: Ajánlatokat kérünk. :::

**NEUSCHLOSZ
TESTVÉREK**

::: Szatmár. :::

1067

Rét- és legelőművelés.
Gyakorló gazdák részére. Irta
Károly Rezső. 107 ábrával. 3 kor.
60 fill. előleges beküldése ellen-
ben bérmentve szállítja a "Patria"
r.-t. gazd. szakönykereskedése
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

**Gazdasági növények ne-
mesítése.** Irta Grabner Emil
100 képpel. Ára 120 kor.
5 kor., köve 6 kor. Megrendel-
hető a "Patria" r.-t. gazdasági
szakönykereskedésében Buda-
pest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Új végrehajtás törvénykérdés
különös tekintettel a gazdák közön-
ségére. Irta Vantós Gyula dr.
55 fillér beküldése esetén bér-
mentve szállítja a "Patria" r.-t.
gazdasági szakönykereskedése
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Eladásra kerül nagy mennyi-
ségben **sima és gyökeres Ripária**
Portális és Rupestris
Monticola alanyvessző

ugyszintén jly alanyokon készült **első osztályu gyö-
keres fásoltvány** a legkitűnőbb **bor- és cse-
megesző** fajokban. Továbbá eladunk többféle faj-
ban egyéves **gyökeres hazai szőlővesszőt**.
Megkeresések közvetlen hozzánk intézendők:

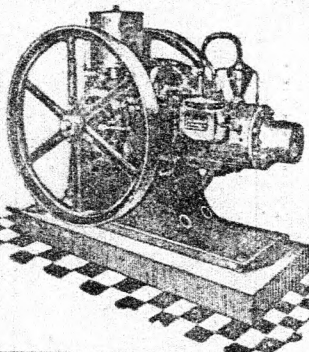
Badacsony-Szentgyörgyhegyi
szőlőoltványtelep, Tapolca. (Balaton-
vidék.)

1055

CLIMAX ÉS ECLIPSE

NYERSOLAJ-MOTOROK ÉS LOKOMOBILOK

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély,
se pénzügyi ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH ÉS TÁRSA

MOTORGYÁR

Budapesti, Szabadság-tér, Tőzsde-palota.

304

TELEFON, CSENGŐ, VILLÁMHÁRÍTÓ

kastélyok, lakóházak stb. számára.

DECKERT és HOMOLKA elektrotechnikai gyár BUDAPEST.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

Több mint ezer berendezés üzemben. — Kérjen referenziajegyzéket.

430 MUNKÁS.

GANZ ÉS TÁRSA, HOFHERR ÉS SCHRANTZ FELSŐMAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐI.

Takarmánykamra-berendezések járgány-, gőz- és motorhajtásra; szecekvágók,
répavágók, daralók stb.

Gőzekealkatrészek, gőzekevasak, kormányok, acél- és fémalkatrészek, gőz-
ekesodronykötelek.

Kazánkovács munkák, új tüzsze-
k-rények.

Malomberendezések!

Diesel-, szilvógáz-, benzin-motorok.

SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLCZ.

GRAEPEL HUGÓ betéti társaság

Budapest, V., Váci-ut 40-46.

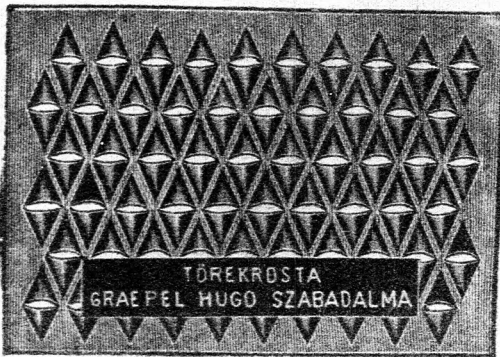
Malomépitészet, gép- és rostalemez-gyár.

Szabadalmazott lemez-tőrekrosták

minden rendszerű cséplőhöz. Jobb minden más tőrekrostánál.

➡ Minden magvesztességet kizár. ➡

20.000 darabnál több kifogástalan üzemben.

TŐREKROSTA
GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA

984

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje.

Érvényes 1908. évi október hó 1-től.

A vonatok indulása Budapestről.

A vonatok érkezése Budapestre.

A keleti pályaudvarról				A nyugati pályaudvarról			
vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve
28	6:25	szv.	Székely-ánizsa, (Triest)	102	1:00	k. ost. exprv	Wien, Páris, (Osténda, London)
1502	6:50	gyv.	Kassa, Cserba (Flume, Torino)	148	5:35	szv.	Rákospalota-Ujpest
1002	7:00		Róma, Pécs, (Vinkovce)	122	5:45		Párkány-Nána
802	7:05		Rutika, Pop.-Felka	712a	5:50		Szeged, Szolnok
906	7:10		Beograd, Gyulafehérvár,	152	6:00		Göd
			Nagyzeben,	4102	6:10		Esztergom
604	7:20		Tóvá, Brassó, (Máramarossziget)	6502	6:40		Lajozmizse
			Triest	150	6:45		Rákospalota-Ujpest
1802	7:25		Fehring, Graz,	1404	7:00	gyv.	Zsolna, Berlin
			Triest	104	7:55		Wien
10	7:30	szv.	Wien, Graz, Sopron	154	8:00	szv.	Dunakeszi-Alag
402	7:35	gyv.	Lemberg,	712	8:30		(Károlysebes, Bázis)
			(Máramarossziget)	118	9:20		Wien, Berlin
320	7:40	szv.	Gödöllő	166	9:35		Rákospalota-Ujpest
908	7:45		Belgrád, Bród	708	9:40	gyv.	(Bukarest, Bázis)
906	8:00		Arad, Brassó	2608	11:15	szv.	Lajozmizse
1508	8:10		Kassa, Cserba	158	11:25		Kecskemét
1008	8:20		Zágráb, Flume				Rákospalota-Ujpest
506	8:20		Pécs, Bród				
			Kolozsvár, Brassó				
			Munkács, Máramarossziget				
408	8:30						
1708	9:00		Máramarossziget, (Stanislau)				
306	9:15		Rutika, Berlin				
644	11:15	szv.	Wien, Sopron				
20	11:55	szv.	Kiskőrös				
			Beak				

A keleti pályaudvarra				A nyugati pályaudvarra			
vonat szám	óra	perc	vonat neve	vonat szám	óra	perc	vonat neve
313	4:40	szv.	Tapos-ece	701	12:50	k. ost. exprv	Konstantinápoly
645	5:00	szv.	Máriarudna	145	5:25	szv.	Bukarest
329	5:10	szv.	Arad, Nagyvárád	721	5:30	szv.	Dunakeszi-Alag
309	5:30	szv.	Debrecen	721a	5:45		Czegléd
1707	5:45		Berlin, Rutika	4101	5:50		Esztergom
			Hatvan	139	6:00		Nagymaros
900	6:00		(Máramarossziget, Stanislau)	6505	6:10		Lajozmizse
607	6:05		Belgrád, Bozna	147	6:15		Rákospalota-Ujpest
17	6:10		Bród	3701	6:20		Szolnok, Czegléd
11	6:25		Brassó, Arad	1407	6:35		Berlin, Zsolna
405	6:35		Komárom	217	7:05	szv.	Párkány-Nána
			Gyékényes	709	7:15	szv.	Bukarest,
1911	6:55	szv.	Wien, Triest	709a	7:25		Bázis
913	7:10		Lemberg, Kassa,	149	7:30		Czegléd
507	7:20		(Máramarossziget)	4103	7:40		Rákospalota-Ujpest
1307	7:25		(Eszék, Bród)	117	7:45		Esztergom
319a	7:30		Eszék	6801	7:50		Paris, Wien
311	7:40		Kiskőrös	151	7:55		Kecskemét
501	7:50	gyv.	Brassó, Kolozsvár	131	8:10		Lajozmizse
1003	7:50	szv.	Graz, Fehring	713	8:20		Göd
19	8:00	szv.	Gödöllő	153	9:10		Párkány-Nána
1500	8:15		Hatvan	705	9:20	gyv.	Kiskunfélegyháza
609	8:30		Bukarest, Brassó	1403	9:30		Dunakeszi-Alag
313	8:45		Róma, Flume	4105	9:55	szv.	Szeged,
1007	9:05		Hiesze	155	10:20		Berlin, Zsolna,
13	9:20		Caorba, Kassa	715	10:40		Porosny
911	9:40		Szolnok	119	10:55		Esztergom
307	9:50		Hatvan				Rákospalota-Ujpest
5	10:15	gyv.	Flume, Bród, Pécs				Szeged,
27	10:35	szv.	Győr, Szekes-				Gálszina
			Szabadka				
			Wien, Sopron				
			Berlin, Rutika				
			Sopron, G. Or				
			Triest				
			Nagy-Kanizsa				

1) Bezárólag november 15-ig Bukarestig, azontúl csak Brassóig közlekedik.
 2) Csak vasár- és szombatnap előtt hétköznapokon közlekedik.
 3) Vasár- és szombatnapokon bezár. november 15-ig közlekedik.
 4) Minden kedden, csütörtökön és vasárnapon közlekedik.
 5) Minden szerdán és szombaton közlekedik.

1) Ertekez minden hétfőn és csütörtökön.
 2) Vasár- és szombatnapokon bezár. november 15-ig közlekedik.
 3) Csak október és április hónapokban közlekedik.
 4) Ertekez minden kedden, csütörtökön és szombaton.

A vonatok indulása és érkezése Budapest—Józsefvárosra.

Indulás	Érkezés
834 7:00 szv. Pécel	319 5:55 szv. Gödöllő

A vonatok indulása és érkezése Buda—Császárfürdő kitérő.

Indulás	Érkezés
402 6:00 szv. Esztergom	401 5:30 szv. Esztergom
404 6:05 szv. Esztergom	403 5:45 szv. Esztergom
404 6:10 szv. Esztergom	405 5:50 szv. Esztergom
406 6:20 szv. Esztergom	407 6:00 szv. Esztergom
408 6:30 szv. Esztergom	409 6:10 szv. Esztergom
410 6:40 szv. Esztergom	411 6:20 szv. Esztergom

A sop 1-én elfog

S

ezennel p vagy tanit ványmásol novemb Sopronba

A né azoknak a és a szöle Az ál lakbér; k mények.

S szalma préselt áll Drechs Telefonsz

Párisi KWIZDA-fél

Egy üveg ára katonai és pol nagyobb strapa erőgyűjtésre, a lovat a legnag

KWIZDA-fél elnevezés, vig

DEH

Lópekőz-előnyarájamat. Legkisebb szűkegletnél is gyári áron! Hogy sikerrel küzdhesünk a külföldi verseny ellen, közvetlen a fogya-zókkal óhajtok összeköttetésbe lépni. Áraim még kisebb vételnél nem létezett, a csönysága és árának előrenéző kiváló jósága, re-ménylent engedő, hogy a hazai gazdaság-únsé et állandó vevőinknek nyerjük meg. Hogy azt elérhesük, bármely posta- vagy vasutállomásra már két óráb próbamegröndelést is bérmentve szállítunk 1. sz. legjobb minőségű, 175 cm. hosszú, 135 cm. széles, ára 3-50 frt. — 2. sz. legjobb minőségű, 170 cm. hosszú, 135 cm. széles, ára 3-50 frt. — 3. sz. jó minőségű 165 cm. hosszú, 130 cm. széles, ára 3 frt; különösen erős sörházatavarak 220 cm. hosszú, 165 cm. sz. les. dbként 5 frt mindon kívánt száryalathán. A megrendelések a beérkezés napján et lesznek intézve.

Távíratcím: Pokróztelep Somogyzsil. 953. Kiváló tisztelettel „Bohr” Magyar Lópekőz Szétküldési Telepe, Somogyzsil 92. szám. 963

Pályázati hirdetés.
A sopronmegyei gazdasági egyesület az 1909. évi január hó 1-én elfoglalandó

segédtitkári állásra

ezennel pályázatot hirdet, amely állásra gazdasági akadémiát, vagy tanintézetet jó sikerrel végzettek pályázhatnak. A bizonyítványmásokkal felszerelt pályázati kérvények **foljó évi november hó 15-ig** a sopronmegyei gazdasági egyesülethez, Sopronba küldendők.

A német nyelv tudása okvetlenül szükséges. Előnyben részesül azoknak a pályázatok, akik gazdasági gyakorlatot tudnak igazolni és a szőlészetben gyakorlatilag is képzettek.

Az állás javadalmazása évi 1200 korona fizetés és 480 korona lakbér; kiküldések esetén a szabályszerű uti- és napidíjlet-mények.

966

Tejkannák, tejgazdasági eszközök
legjutányosabban beszerezhetők

GEITNER és RAUSCH
CÉGNEK
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szénát, buza-, rozs-, árpa- és zab-szalmát, valamint töreket és pelyvát préselt állapotban legjutányosabban szállit bármely állomásra

Drechsler Alajos széna-szalma-Érsekujvár.
nagykereskedő

Telefonszám 23. 1004 Interurbán.

Párisi vilákiállítás „Grand Prix” 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONS-FLUID
= mosóvíz lovak számára =

Egy üveg ára K 2.80. Az udvari istállóknban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóknban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapáz előtt és után való erősítésre és erögyűjtésre, az inak merevségénél stb. képe-iti a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingban.

KWIZDA-féle restitutions-fluid
elnevezés, vignetta és csomagolás védve, csak a mellékelt védjeggyel valódi. Főraktár: Török József g ögyszertára, Bpest, Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.

Betanított igasökrök, tehenek, üszök, tenyészvikák
állandóan kaphatók gróf **TELKI ARVÉD** fehér magyar gulyájából, drassói uradalomban, posta, vasut, távirtda: **KONCZA.**

963

Olasz kendermag-eladás.

A vukovári gróf Eltz hitbizományi uradalomban eladandó magasnövésü olasz kendermag másod-évi utántermése, 85% csiraképepességgel, mm.-ként 70 koronáért, 10 q felüli vételnél 65 korona abvasut- vagy hajóállomás **Vukovár** (Szerém m.).

Ugyanitt magasnövésü bácskai kendermag is kapható métermázsánként 50 koronájával.

Az uradalmi felügyelőség Vukováron.

1019

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cemenből mindenki szakismeret nélkül előállitathat homok-téglikát, cemen-födélcserpeket, csöveket csatornázásra, alagszóvezé-eket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártás kiprobált gépeknkel és formáinkkal.** Kivánatra ingyen küldjük 262-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasi-tást minden géphez adunk. Üzemberendezéshez oktatót küldünk, kívá-natra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Külföldességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig

6477
Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár a maga nemében

HOMOK — ARANY

270 munkás
95 szabadalom stb.

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szó-val az összes házi állatok erősítésére, edzésére, azok egészségének ép-ségben tartására a

Brázay Kincsem-Fluid
Kincsem szesz
minden gazdaságban év állattenvézéshez

nélkülözhetetlen.

Feltimulja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb a legjobb mi-nőségű kiprobált anyagokból készül.

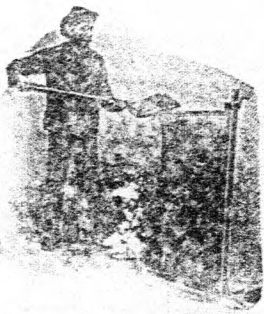
Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, ka-tonai, polgári, és versenyistállóknban.

Kapható: gyógytár, drogeria- és fűszertárle-ekben vagy közvetlenül a készítő:

BRÁZAY KÁLMÁN cégégnél, **BUDAPESTEN**
1 üveg ára K 2.50. 12 üveg ingyen kiszol-golás és bérmentes szállitással 24 korona.

DEHNE Fr. gőzekegyára, HALBERSTADTBAN. Magyarországi képviselöje **TIMÁR EDE** cégégnél, **BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 28.**

Ajánlja oompond szabadalmazott legujabb 20-as gőzeke-készleteit, azonnali szállitás mellett, melyek az eddigiek között felülmulhatatlan előnyökkel bir-nak, Németországban legnagyobb előszeretettel vásárolják,

Tessék prospektust kérni!

Szenzációs találmány a mechanika terén: „**TRIUMF**” zsáktartó gép. A „**TRIUMF**” egy napszámost pótol, ami által a t. gazdaközönségnek nagy pénzmegtakarítást tesz lehetővé. Ára 15 kor. A „**TRIUMF**” kizárólag Hellmann H. W. berlini gépgyárában készül és megrendelhető a magyarországi vezérképviselőnél: **SZABOLCSI LAJOS** ur irodájában **BUDAPEST, Erzsébet-körút 7. szám.**

986

Magyar levelezés.

JELENTÉS.

Magyar levelezés.

A n. é. gyapjútermelők b. tudására hozni van szerencsém, hogy 1860 óta fennálló **gyapjubizományi üzletemet**

gyárosaimmal való szakadatlan és szorosabb összeköttetés czéljából Bécsbe helveztem át s

WERMER F. WIEN, III/2., Löwengasse 36. (Telefon).

czégem alatt folytatom, mint eddig, ezentul is, gyapjút csakis közvetlen gyárosoknak való eladás által legelőnyösebben, az uradalmon átvéve és fizetve értékesíthetem.

Magyar levelezés.

920

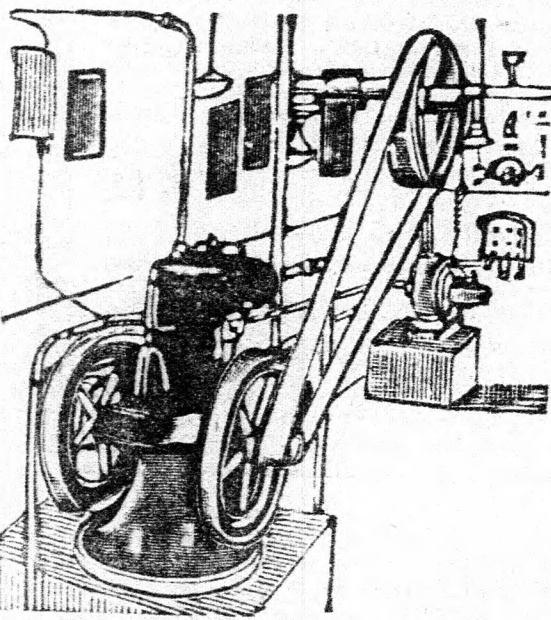
Állandó képviselő Budapestben.

ELADÓ.

Gyümölcsfákból 3-4 éves, szigoruan fajtiszta: alma 35, körte 35, cseresznye 15, meggy 10, kajsz 7, őszibarack 33, szilva 18 fajban. **Vadonczok, diszfák, oserjék. Tülevelűek és kuszónővé-gleditschia-csemete, ezre 1 éves akácza-csemete, ezre 12 korona**
Rózsák 150 fajban, 1 m-től 2 m. magasságig 80-120 fillér drjba; bokor-rózsák nagy választékban, darabja 50 fillér. **Szőlővesszők** a legjobb bor-és osemegefaj: sima ezre 6-10 kor. Kérjen árjegyzéket, melyet ingyen és bér-entve küld a **Gyümölcsészeti Egyesület, Baja.**

988

Kastélyok, gazdasági épületek villanyvilágítása

saját rendszerű ön-álló gépteleppel.

A telep egyidejűleg szivattyút és gazdasági gépeket is elhajt, tehát a világi áson kívül a vízellátást és takarmánykészítést is végzi.

Referenciák:

Mélt. ifj. gróf Csáky Gyula ur, Szendrő.

Nagys. lovag dr. Floch-Reyhersberg Alfréd ur, Szódrákos.

Nagys. Beyerdy Andor ur, Ménfő.

Nagyságos Segesváry Odón ur, Domony.

Nagys. rójtőki Bauer Antal ur, Bódé.

Nagys. Nadányi Miklós ur, Feketegyőrös.

Nagys. Nadányi Pál ur, Pusztakövcsi.

Nagyságos Szomjas Gusztáv ur, Kistásföldház.

Nagym. bányavölgyi Tost Gyula ur, Gőd.

Mélt. Fáy Halász Gida ur, Nag. stb.

Utolsó rendelés k:

Nagym. gróf Tisza István ur, Geszt.

Mélt. gróf Dessewffy Miklós ur, Vencsellő.

Mélt. gróf Bethlen Aladár ur, Eteső.

Prospektussal és árajánlattal szolgál

Signer F. és R. mérnöki és elektrotechnikai vállalat,
Budapest, V., Kálmán-utca 9. 866 Telefon 63-01.

A marosszentkirályi (Marosvásárhely mellett) m. e. 100 katasztrális hold terjedelmű szőlőültvénytelep, ebben 30 hold amerikai anyatelep megfelelő helyiségekkel és előhajtatóval felszerelve; a telepen négykövű új lisztelő gőzmalom, urilak és park.

1908 november 9-ikén Marosvásárhelyt a telekkönyvi hatóságnál nyilvános árverésen el fog adatni.

Tájékoztatás szerzhető **Agrár takarékpénztár r.-t.-nál, Marosvásárhelyt.**

1074

Szőlőültvény! Szőlővessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb bort: oltani, pernetezni nem kell! Gyökeres 1000 darab 100 korona; sima 50 korona. Szőlőültvények ezere: 140 korona, a legnemesebb fajokból. — Árjegyzék ingyen. — Rendelési cím:

SZIJGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY, Felsősegesd. (Somogy m.)

1061

Allate nyosztási, ápolási eszközök, gépek eskellékek nagy raktára. Sziveskéjek árjegyzéket kérni.

EREDETI „HAUPTNER“

LÓ- és MARHANYIRÓGÉPEK

76 koronától kezdve.

Főraktár:

GEITNER és RAUSCH
cégnél Budapest, Andrassy-ut 8.

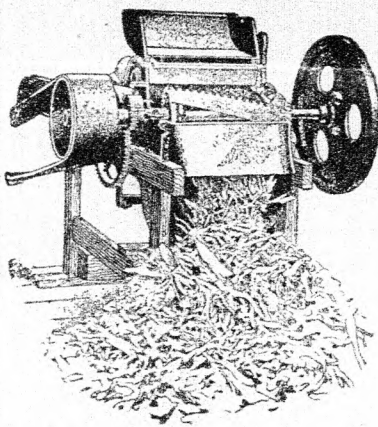
A ki földet

bérbe adni vagy bérbe venni, eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal a

Főlabérlési és parcellázó bank részvénytársasághoz
Temesvár—Belváros, Losonczy-tér, (Wimmer-féle ház).

A bank különösen foglalkozik **telepítések és parcellázások keresztülvitelével** és e czélból **megvesz vagy bizományban átvesz nagybirtokokat** s ezeket kedvező feltételek mellett kiscgazdáknak a tulajdonos közreműködése nélkül eladja. Mindennemű szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással díjmentesen szolgál.

308

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, V., Váci-körút 52.

Ajánlja mérsékelt áron legjobb elismert amerikai **OHIO** kukoricaszártépőgépeit, melyek szecs kavágásra is kitűnően alkalmasak, továbbá **REFORM** takarmányfűlesztő, répvágó, burgonyaosztályozó és szalmakötélfonó gépeit és fedett biztonsági járgányait.

SACK RUDOLF elismert legkitűnőbb ekéinek, vetőgépeinek stb., továbbá a valódi **WESTFALIA** műtrágyaszórógépeknek kizárólagos képviselője.

Hus

Huzá

1
1
1
1
4
6
10
25
115
3825
4000

Hu

10
15
135
5825
5500

nyilv

MEGJELENT!

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán
az O. M. G. E. igazgatója a G. E. O. Sz. titkára

szerkesztésében a

□ KÖZTELEK □
ZSEBNAPTÁR
1909. évfolyama

A „Köztelek Zsebnaptár“ tizenötödik évfolyama **teljesen átdolgozva** két kötetben jelent meg. Az első kötet a tulajdonképeni Zsebnaptár, amely a naptári részt, a jegyzéknaplót és a vásárok jegyzékét tartalmazza, a második kötet, amely szakközleményeket tartalmaz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ két kötetének ára **O. M. G. E. tagoknak** és a „Köztelek“ előfizetőinek **bérmentes küldéssel 4 korona.**

Megrendelhető a „Köztelek“ kiadóhivatalában,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mintán a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Huszonharmadik sorsjáték. 125.000 sorsjegy, 62.500 nyeresemény.

Első osztály. Betét 12 korona. Huzás: 1908. nov. 19. és 21.		Második osztály. Betét 20 korona. Huzás: 1908. decz. 15., 16. és 17.		Harmadik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1909. jan. 12., 13. és 14.		Hatodik osztály. Betét 24 korona. Huzás: 1909. márczius 24-től április 21-ig.	
1	nyeresemény a 60000	1	nyeresemény a 70000	1	nyeresemény a 80000	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben Korona 1.000,000 (Egy millió)	
1	20000	1	25000	1	30000	1	jutalom korona 600000
1	15000	1	20000	1	25000	1	nyeresemény a 400000
1	10000	1	15000	1	20000	1	200000
1	5000	1	10000	1	15000	1	100000
4	2000	4	3000	4	10000	1	90000
6	1000	6	2000	6	3000	1	80000
10	500	10	1000	10	2000	1	70000
35	300	20	500	15	1000	1	60000
115	100	130	300	135	500	1	50000
325	40	425	80	525	130	1	40000
4000	nyerem. kor. 304000	5000	nyerem. kor. 609000	5500	nyerem. kor. 1022750	2	30000
Negyedik osztály. Betét 10 korona. Huzás: 1909. febr. 9., 10. és 11.		Ötödik osztály. Betét 32 korona. Huzás: 1909. márczius 2., 3. és 4.		A melyik ezen 550 nyeresemény közül utolsóknak huzatik ki, kapja a jutalmat.		2	25000
1	nyeresemény a 90000	1	nyeresemény a 100000			4	20000
1	40000	1	40000			8	15000
1	25000	1	25000			30	10000
1	20000	1	20000			60	5000
1	15000	1	15000			435	2000
4	10000	4	10000			900	1000
6	3000	6	3000			1200	500
10	2000	10	2000			34850	200
15	1000	15	1000			37500	nyeresemény és jutalom
135	500	135	500		korona 11940000		
525	170	425	200				
5500	nyeresemény korona 1.255.750	5000	nyeresemény korona 1.325.500				

Az I. osztály huzása 1908. november hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a huzási teremben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács Hazay.

Magyar királyi államvasutak.

Közvetlen vonatösszeköttetések

Érvényes 1908 október 1-től

Budapest és a magyar királyi államvasutak, valamint az azon túl fekvő csatlakozó vasutak főbb állomásai között.

Table with columns for routes (Budapest-Fiume-Venezia-Milano-Genova-Nice(Nizza)-Cannes-Marseille), departure times, and arrival times.

Table with columns for routes (Budapest-Fiume(hajóval)-Venezia-Milano-Genova-Nice(Nizza)-Cannes-Marseille), departure times, and arrival times.

1 Kedd, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton. 2 Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap. 3 Hétfőn.

Table with columns for routes (Budapest-Fiume-Venezia-Firenze-Roma-Napoli-Palermo), departure times, and arrival times.

1 Kedd, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton. 2 Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton, vasárnap. 3 Hétfőn.

Table with columns for routes (Budapest-Fiume(hajóval)-Venezia-Firenze-Roma-Napoli-Palermo), departure times, and arrival times.

1 Hétfőn, pénteken. 2 Keddén, szombaton. 3 Szerdán. 4 Csütörtökön. 5 Szerdán. 6 Vasárnap.

Table with columns for routes (Budapest-Zágráb-Bród-Sarajevo-Mostar-Gravosa-Zelenika), departure times, and arrival times.

1 Hétfőn, pénteken. 2 Keddén, szombaton. 3 Szerdán. 4 Csütörtökön. 5 Szerdán. 6 Vasárnap.

Table with columns for routes (Budapest-Belgrad-Sofia-Konstantinápoly), departure times, and arrival times.

1 Hétfőn, pénteken. 2 Keddén, szombaton. 3 Szerdán. 4 Csütörtökön. 5 Szerdán. 6 Vasárnap.

Table with columns for routes (Budapest nyugati p. u. - Wien - Prag - Karlsbad - Marienbad - Franzensbad), departure times, and arrival times.

1 Hétfőn, pénteken. 2 Keddén, szombaton. 3 Szerdán. 4 Csütörtökön. 5 Szerdán. 6 Vasárnap.

Table with columns for routes (Budapest-Orsova-Verciorova-Bukarest-Constanza-Konstantinápoly), departure times, and arrival times.

1 Hétfő, csütörtök, vasárnap. 2 Hétfő, péntek, hétfő. 3 Szerdán, szombat. 4 Csütörtök, vasárnap. 5 Hétfő, csütörtök. 6 Vasárnap, szerdán. 7 Hétfő, vasárnap, szerdán. 8 Hétfő, kedd, szombat. 9 Keleti és ostendai expresszovonat.

Table with columns for routes (Budapest-Nagyvárad-Kolozsvár-Predeal-Bukarest), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

Table with columns for routes (Budapest-Miskolc-Lawoczne-Lemberg-Odessa-Kiew-Moszkva), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

Table with columns for routes (Budapest-Miskolc-Kassa-Poprád-Felka-Oderberg-Breslau-Berlin-Hamburg), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

Table with columns for routes (Budapest-Rutka-Oderberg-Breslau-Berlin-Hamburg), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

Table with columns for routes (Budapest-Zsolna-Oderberg-Breslau-Berlin-Hamburg), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

Table with columns for routes (Budapest keleti p. u. - Wien - Prag - Karlsbad - Marienbad - Franzensbad), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

Table with columns for routes (Budapest nyugati p. u. - Wien - Prag - Karlsbad - Marienbad - Franzensbad), departure times, and arrival times.

1 November 15-én.

1 Indul Budapest nyugati pályaudvarról keddén, csütörtökön és vasárnap. 2 Hétfőn, szerdán és pénteken. 3 Keddén, csütörtökön és szombaton. 4 Erkezik Budapest nyugati pályaudvarra keddén, csütörtökön és szombaton. 5 Keleti-európai idő.

Vertical text on the right edge of the page, including 'Telef...' and other markings.

Budapest—Wien—Innsbruck—Zürich—Basel—Paris.

206	1090	ind. Budapest keleti p. u.	érk.	130	
545	591	érk. Bruck—Királyhida	ind.	953	
552	513	ind. Bruck—Királyhida	érk.	946	
649	632	érk. Wien St. E. G.	ind.	850	
230	1090	ind. Budapest nyugati p. u.	érk.	140	745
553	445	érk. Marchegg	ind.	1010	1240
557	590	ind. Marchegg	érk.	1005	1212
655	620	érk. Wien St. E. G.	ind.	905	1055
705	650	ind. Wien St. E. G.	érk.	855	1034
735	725	érk. Wien Westbahnhof	ind.	805	1005
805	1090	ind. Wien Westbahnhof	érk.	630	715
770	1095	érk. Innsbruck	ind.	640	710
1102	240	„ Feldkirch	érk.	243	322
1132	345	„ Buchs	ind.	208	1135
299	630	érk. Zürich Hauptbahnhof	ind.	1115	855
425	935	érk. Luzern	ind.	915	619
615	935	„ Bern	ind.	650	595
1110	1155	„ Lausanne	ind.	225	223
850	113	érk. Genève	ind.	100	1250
283	725	ind. Zürich Hauptbahnhof	érk.	1038	762
412	938	érk. Basel	ind.	850	605
1135	545	érk. Paris Est. (Párisi idő)	ind.	1015	845

Budapest—Wien—Salzburg—München—Stuttgart—Strassburg—Paris—London.

206	1090	ind. Budapest keleti p. u.	érk.	130	
545	591	érk. Bruck—Királyhida	ind.	953	
552	513	ind. Bruck—Királyhida	érk.	946	
649	632	érk. Wien St. E. G.	ind.	850	
100	1090	ind. Budapest nyugati p. u.	érk.	745	140
550	573	érk. Marchegg	ind.	1240	1010
556	597	ind. Marchegg	érk.	1212	1005
700	655	érk. Wien St. E. G.	ind.	1055	905
725	705	ind. Wien St. E. G.	érk.	1034	855
800	735	érk. Wien Westbahnhof	ind.	1005	805
855	830	ind. Wien Westbahnhof	érk.	715	730
1205	1133	érk. Linz	ind.	330	355
228	245	„ Salzburg	érk.	105	120
232	325	ind. Salzburg	érk.	1230	1246
530	650	érk. München	ind.	940	1010
922	1135	„ Stuttgart	ind.	327	455
1102	130	érk. Karlsruhe	ind.	102	231
1137	207	érk. Bad-Oos	ind.	1215	130
1149	220	érk. Baden-Baden	ind.	1200	123
1197	134	ind. Karlsruhe	érk.	1247	200
1231	301	érk. Strassburg	ind.	1103	1228
780	1121	érk. Paris (Párisi idő)	ind.	1220	1130
504	1045	érk. London (Calais-n át)	ind.	921	229

* Folkestone-n át.

Budapest—Wien—Passau—Nürnberg—Cöln—Liège—Bruxelles—Ostende—London.

206	1090	ind. Budapest keleti p. u.	érk.	130	
545	591	érk. Bruck—Királyhida	ind.	953	
552	513	ind. Bruck—Királyhida	érk.	946	
649	632	érk. Wien St. E. G.	ind.	850	
100	1090	ind. Budapest nyugati p. u.	érk.	745	140
550	558	érk. Marchegg	ind.	1240	1010
556	597	ind. Marchegg	érk.	1212	1005
700	655	érk. Wien St. E. G.	ind.	1055	905
725	705	ind. Wien St. E. G.	érk.	1034	855
800	735	érk. Wien Westbahnhof	ind.	1005	805
855	830	ind. Wien Westbahnhof	érk.	715	730
1045	830	érk. Passau	ind.	341	155
340	217	ind. Passau	érk.	310	125
491	240	érk. Passau	ind.	310	125
557	439	érk. Regensburg	ind.	124	113
820	645	„ Nürnberg	ind.	1142	948
1032	855	„ Würzburg	ind.	948	720
1130	1057	„ Aschaffenburg	ind.	735	513
1245	1159	„ Frankfurt a/M.	ind.	615	437
1421	2430	„ Cöln	ind.	1150	1225
540	714	„ Aachen	ind.	1010	1050
602	800	„ Liège	ind.	650	800
750	943	„ Bruxelles	ind.	500	613
952	112	„ Ostende (Quai)	ind.	343	446
512	1090	érk. London (Doveren át)	ind.	900	900

* Coblenzen át. * Niederlühneim át. * Nyugat-európai idős.

Közvetlen vonatósszekerettések Fiume—Triest, valamint az olasz osztrák vasutak főbb állomásai között.

521	1290	801	ind. Fiume	érk.	1202	265	1091	1249
720	305	1002	érk. St. Peter in Krain	ind.	1015	115	830	1105
800	821	355	ind. St. Peter in Krain	érk.	951	1246	817	1091
879	947	452	érk. Nabsresina	ind.	823	1038	707	907
907	950	590	ind. Nabsresina	érk.	824	1031	659	859
925	1025	573	érk. Triest Südb.	ind.	755	695	635	830
912	602	598	ind. Nabsresina	érk.	816	1042	618	748
971	1028	572	érk. Monfalcone	ind.	750	1098	550	823
—	—	747	ind. Monfalcone	érk.	—	949	537	—
—	—	813	érk. Cervignano	ind.	—	924	568	—
—	—	958	ind. Portogruaro	érk.	—	805	344	—
—	—	1035	érk. Venezia	ind.	—	615	225	—
992	1027	541	ind. Monfalcone	érk.	740	1095	—	721
1023	1130	613	„ Cormons	ind.	670	850	—	612
215	215	1045	„ Venezia	ind.	1140	510	—	210
209	1105	925	ind. Venezia	érk.	645	423	—	1215
721	695	305	érk. Milano	ind.	105	1120	—	745
1205	953	635	érk. Genova	ind.	815	650	—	250
321	1015	1090	ind. Venezia	érk.	940	510	—	145
747	110	1050	érk. Roma	ind.	930	570	—	1050
125	635	679	érk. Napoli	ind.	1220	1000	—	305

* Csatlakozás Mestren.

Gőzeke acetylen-lámpák

Éjjeli szántásoknál **gőzekékre** különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

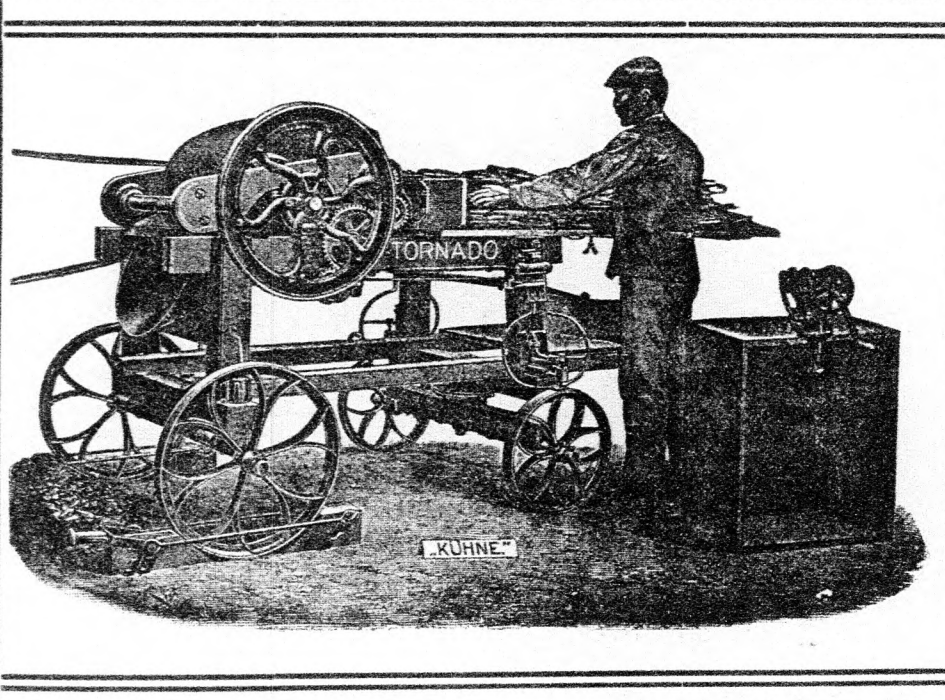
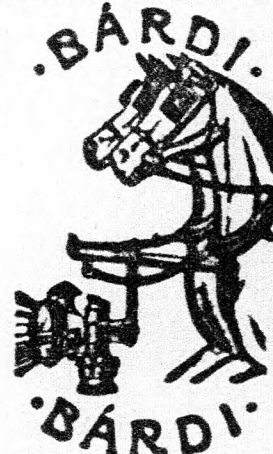
Kézi-, kocsi-, spritzbegen-, pózna-, asztali-, udvari-, kertti-, istálló-

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9. Fávárosi Orfeum mellett.

Telefon 16—28.

Sürgőnyozlm: Pneumatic.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Az őszi idényre mindennemű talajmívelőeszközöket:

„Bipart“ általajekéket

„Tornado“ kukoriczaszántógépeket

és egyéb takarmánykészítőgépeket

„Mosoni Drill“ sorvetőgépeket,

borsajtókat stb. szállit:

„KÜHNE“ mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a.

Legelő-birtok!

!! Kitünő üzlet !!

4000 magyar holdas birtok, melyből mintegy 1000 hold szántóföld, többi kaszáló és erdei legelő, esetleg az egész birtok legelőnek használható, Bihar megyében 6—12 évi időtartamra rendkívül kedvező bérösszeg ellenében **kiadó!**

Megjegyzendő, hogy az erdőség egy része igen dúdus bükkmakkos, hol évente 1000 db sertés telettelhető. Ez évben 30 vagon széna termett a birtokon és legeltetésből, felületes értékelésnél, mintegy 5000 korona folyt be. A birtok a mezőtelegdi vasúti állomástól 12 kilométer távolságra fekszik, jó kocsiton. Bérleti jog telekkönyvileg is biztosítható.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt és a bérletet kiadja

KLÁR ANDOR irodája
DEBRECZEN, Miklós-u. 23. sz.
Megyei és helyközi telefon 445.

**GAZDASÁGI KÖNYVVITELI
NYOMTATVÁNYOKAT RAKTÁ-
RON TART, LEVÉLPAPIROKAT
BORITÉKOKAT ÉS EGYÉB**

NYOMDAI MUNKÁKAT

JUTÁNYOSAN ÉS CSINOS
KIVITELBEN KÉSZIT :: ::

“PÁTRIA”

IROD. VÁLL. ÉS NYOMDAI R.-T.
**BUDAPEST, IX.,
ÜLLŐI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK).**

ÁRJEGYZÉKKEL VALAMINT KÖLTSÉGVÉ-
TÉSSEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLUNK.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatát tülzi ki a betervebb és az eddignél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szakmácsadás útján.
Kidolgozza az okserü gazdasági berendezés alapját szolgáló üzemet. Elvállalja a gazdaságok allandó felügyeletét és ezek üzemének ellenőrzését. Tanácsot ad a gazdasági számviteli könyvek berendezésénél, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdasági számvitelnek felülvizsgálatát vagy allandó ellenőrzését. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszakos jelentéseket, valamint mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben. Tanácsot ad birtokbérbeadásnál, valamint mezőgazdasági pénz- és hitelügyi kérdésekben. Gazdasági ügyekben jogi tanácsot szolgáltat és vitás ügyekben a választott szakbírói tisztséget elvállalja. Birtok és mindenemü mezőgazdasági értékesítéseket végeztet. A bejelentett eladó és bérbeadó birtokokat törzkönyvileg nyilvántartja.
Gazdatisztokat és egyéb képzettebb gazd. személyzetet keresőket nyilvántart.
Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adóknyvek alapján felülvizsgálja az adó melyes kivétel és túlfizetés esetén az összeg visszatérítését készkölzi. Adóelengedések ügyében utólagos felülvizsgálattal szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányú működését az Országos Központi Helyszervezetet és a Hanyga. fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett:

- Eladó birtok:**
- 443 m. hold** Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, teglával, cseméntágyúval, iparvágány s mértéggel, urilakkal. Barmikor átvethető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zsburek, Tárja. 2
 - 197 m. hold** pilliscsabai vonalon, fővárostól 39 km-re, 4 körség között, orvos, gyógyár Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csirővel, magtrákkal, 2 nagy pinczével, 5 szobás lakás áveges, zárt verandával. 3
 - 200 m. hold** sík fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g. épületekkel. 5
 - 370 m. hold** Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, uril lakással és 5 hold díszkerttel, köves ut mentén. 4
 - 100 kat. hold** körül I. o. bacska föld, 15 percnyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenc- csatornától 8 percnyire, urilak és gyümölcsösökkel. 7
 - 500 m. hold** Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 6
 - 1018 kat. hold** Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves úttal, egészben avagy csak egy részben. 8
 - 808 kat. hold** Ermsétkén, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohány- engedéllyel, kellő lak- és gazdasági épületekkel. 9
 - Temesvár határában**, a városától 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukoricza-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primaság** **hasznos kerti talaj**, egy a legintenzívebb művelésre, mint tejjelgazdaságra kiválóan alkalmas. A véteit megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös művelési kölcsön. 10
 - 280 m. hold** Budapesttől fővonalon gyorsra 1/2 óra, vasútállomástól mintón 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal. 60 m. h. erdővel. 12
 - 888 hold** Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és st. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bére is kivethető. 14
 - 384 hold** szőlőnek való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 13
 - 1000 m. hold** Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épületek felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 15
 - 2488 hold**, 50 hold termőgyümölcsösökkel Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kitérő közből épült épületekkel. 10 szobás kastélyval, szeszgyár és finomító, jó munkás- viszonyok. Ára felszerelés nélkül 500,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bére adó. 16
 - 200 hold** Dobóvármegyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelés engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénfésztetre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 17
 - 200 hold**, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 18
 - Emeletes kastély** 25 hold földdel a Baiaon mellett szép park. Ára 75,000 K. 11
 - 513 m. h.** Borsod megyében vasútállomástól 6 1/2, épülő vasutól 3 km.-re. Elengedő gazdasági épületekkel és külön belsőleg, melyen az urilak áll. 40 hold dohányengedéllyel. Az egész birtok prima természetű szántó. Ára m. holdanként 650 korona. 20
 - 3400 m. hold** sík fekvésű dunamenti birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jól elhelyezett majorban kellő gazd. épületek. Uril lak 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ára 700,000 kor. Teher 400,000 kor. mely rajt maradhat. 21
 - 101 m. hold** Pest megyében, ebből 5 hold természetű, 60 hold szántó, 34 hold kaszáló, 2 hold akáczerdő épületekkel. 24
 - 184 hold** Pest megyében vasútállomás mellett, melyből 17 hold prima természetű, 95 hold szántó, 12 hold kaszáló, 53 hold legelő, 6 hold ki nem apadó tó urilakkal és kellő gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett. 25
 - 138 m. hold** Pest megyében vasútállomástól 1/4 órányira, ebből 12 hold fiatal szőlő, 2 hold kaszáló, 30 hold szántó, 95 hold feltérhető legelő tanyával együtt 48,000 koromért. 26
 - 480 hold** fővárostól 25 km.-re, teljes felszereléssel, tehénfésztettel, modern lakóházzal, kellő gazdasági épületekkel. 26

Birtokvétel:

- 200 m. hold** birtok 30—40 km.-nyire a fővárostól. 455
- 400—800 m. holdas** jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családnak való tágas és egészséges lakással, áruvas kerti. 7
- Kisebb birtok**, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8
- 400—1000 h.** birtok, melynek nagy része vágható erdő. 2916
- 1000 holdig** cserébe fővárosi házzal, egy tulajdonon erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567
- 2—300 hold** birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950
- 200 holdas** birtok uril lakással, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982
- 10—15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 2000 hold** elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastélyval és parkkal, Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5213
- 800—1200 m. hold birtok**, kellő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lak- házzal. 450
- 2000 hold** jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasuthoz. 5210
- 250—300 m. hold** főváros vagy vidéki nagyobb városokhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs kölcsönrel. 12/8
- 3—400 hold** egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó nton. Lehet az egész birtok erdő. 12
- 800—1000 holdig** jó földes és épületekkel, instrumenszívvel. A lakóház faluban vagy város közelében legyen. 79
- 500—1000 m. hold** lehetőleg egy tagban, előnyben részesül sík fekvésű, vasútállomás közelében. 23

Bérbeadó birtok:

- 480 m. hold** Abauj megyében 7 km. a vasutól, országút mellett, 7 szobás udvarházzal, kellő gazdasági épületekkel. 5003
- 1150 m. hold** Nógrádmegyében jó gazdasági épületekkel, épülő vasut mentén, október 1-től, esetleg január 1-től 6 vagy 12 évre 15

Birtokbérlet kerestetik:

- 180—200 m. h.**, amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejjelgazdaság üzethető. 2530
- 800—1500 h.** Erdélyben vasuthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496
- 2—3000 holdat** tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehénfészt üzethető. Urilak legalább 6 szobás legyen. 1868
- 1000—1500 m. hold** lehetőleg síkfekvésű, előnyben részesül erdőnélküli birtok és síkfekvésű vasútállomás közelében levő. 1868

Ezekon kívül nyilvántartjuk a visszavándorlók letelepítésére alkalmas birtokokat és bérilőszövetkezetek alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek. Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZEMOSZTALYA.**

Felhívás a gazdákhoz. Mindama tisztelt földbirtokos és haszonbérlo urakat, akiknek okleveles gazdatiszt, vagy más gazdasági alkalmazottra szükségük van, felkérjük, hogy a nálunk üresedésben levő állásokról az OMGE. üzemi osztályát lehetőleg értesíteni sziveskedjenek. Ugyanis ama helyzetben vagyunk, hogy kiváló minőségű állást kereső gazdatisztokat és egyéb gazdasági alkalmazottakat ajánlhatunk hozzáink forduló egyesületi tagjainknak teljesen díjmentesen.

A küsszántói uradalom parcellázása folytán a báró Königswarther-féle kiállításokon többször első díjjal kitüntetett

mangalicza sertésállomány,

mely áll 160 darab 2-3 éves hasas tenyészkocza sertés, 30 darab másfél-éves tenyészkan sertésből, eladó. Ugyanott iskolázott kiváló szép növésű 180-220 cm. magas

Luczfenyők

kaphatók. Ára helyben földtömbbel kiásva 100 darabnál a 1 kor., 1000 darabnál a —90 kor. 2000 darabon felül 10 százalék árengedmény csomagolás és vasúti állomáshoz szállítással darabonként 20 fillérrel több. 973

Küsszántói uradalom
u. p. Bors, Bihar megye.

Gőzekék,

gőz utihengerek és uti mozdonyok

cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohó-
művek társaság vasútvonalból.

A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági
szaktanácsal készséggel szolgálunk.

Szíves megkeresések **Zentral Direction der
Oesterreichischen Berg. u. Hüttenwerke
Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szlovénia,** vagy:

az Osztrák bánya- és kohászati tár-
saság magyarországi képviselőéhez,
Mayer Pál főhercegi felügyelő, Budapest,
VIII., József-utca 18-18 kértnek. 8287

BÉRLEVELEK

(SZEGŐDSÉGI LEVELEK) az új
cseléd-törvény alapján összeállítva.

!!! Darabja 5 fillér. !!!

SZEGŐDSÉGI KÖNYVECSKÉK

!!! Darabja 10 fillér. !!!

SZEGŐDSÉGI FŐKÖNYV

25 ives 2 kor. 50 fillér, 50
ives 4 kor., 100 ives 7 kor.

Kapható a "PÁTRIA" irod. váll.
és nyomdai részvénytársaságnál,
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

PATKANY- és EGÉRIRTO-

BACZILLUS

"RATIN"

az egyedüli biztos
irtószer, mely fer-
tőző betegséget plántál az illető állatfaj
között. **A magyar királyi állami
bakteriológiai intézet** véleménye
szerint is más állatra ártalmatlan.

Prospektust ingyen küld

"RATIN" bakteriológiai labora-
torium vezérképviseelője :: ::

Haan Béla Budapest, Rottenbiller-utca 38/A.

NAGYENYED-
Alsófehér m.

forduljon min-
den érdeklődő,
ki sulyt fektet l. faj-
tisztia anyagra.

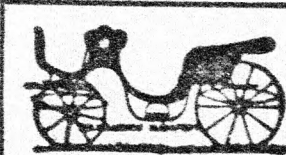
Gyümölcsfák

dísz- és kerítésnövények stb. Nemes
szilvaeseményekben nagy készlet.

Szőlőoltványok:

európai, amerikai stb. és gyökeres vesszők
Arjegyzeket ingyen küld:

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Kocsisgyártás

Budapesti kovács- és
kocsisgyártó-ipartestület
védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Préselő- és csiszológépeket

cement-, mozaik-, granitdoit-, terrazzo- és járdalapok gyártására,
ugyszintén az összes

formák műkövek, betoncsövek, gömbölyű és tojásalakúak, betonsúlyesztő ládák stb.

részére szállít a legújabb szerkezettel és szolid kivitelben

Eisengiesserei und Maschinenfabrik Niederburg
Georg Wittmer, Karlsruhe, Baden.

Alapított 1874.

A bel- és külföld legnagyobb gyaralt én rendeztem be.
Katalógusok ingyen és bérmentve. Lejobb referenciák.

Vezérképviselet Magyarország részére: **Büschitz Mór, Komárom.** 1021

MAGYAR GAZDÁK

ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok).

Igazgatóság és központi iroda:

Budapest, IX., Imre-utca 4.

Nagy közpénzes:

BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT

husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket,
tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és
MINDENMÉLY ÉLELMISZERT. Nerdő-
értékesítő osztály. :: Együtt megmenthet
értékesítés.

A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET
vezérképviseelői.

A szövetségi tagjai kedvezményesen részesülnek. Mindegyik
értékeseitől ingyen ajándékolunk egyet-egy példányt.

Árverés.

Nagymegyer nagyközségben fekvő, a nagymegyeri 784. számú telekkönyvi
betétben A. I. 4-5. sor, 492., 493. hrsz.; 6. és 7. sor, 663., 664. hrsz.;
8-10. sor, 809/2., 810., 811/2. hrsz.; 11. és 12. sor, 828., 829. hrszám
alatt felsorolt és a komárom-csicsói uradalom tartozékát képező
bettelkek az azokon levő felülépítményekkel f. é. november hó 24-én d. e.
10 órakor Nagymegyer község-házánál nyilvános árverés útján eladatni fognak:

Az árverés egyenként a következő sorrendben történik:

I. 4. és 5. sor, 492., 493. hrsz. ugynevezett „ispánlak” kikiáltási ár	3000 K.
II. 6. és 7. sor, 663., 664. hrsz. ugynevezett „gazdalak” kikiáltási ár	1800 K.
III. 8-10. sor, 809/2., 810., 811/2. hrsz. ugynevezett „tisztartótlak” kikiáltási ár	6000 K.
IV. 11. és 12. sor, 828., 829. hrsz. ugynevezett „számlartótlak” kikiáltási ár	4800 K.

Árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak
10%-át tartoznak készpénzben bánatpénznek letenni.

A további feltételek a csicsói uradalom tisztartóságánál, valamint Nagy-
megyer község-házánál megtekinthetők és az árverezni szándékozók által az
eljárás megkezdése előtt aláírandók.

A komárom-csicsói uradalom tisztartósága.

GLORIOSETER
BUSHATO
MAGAZALLO

ÁLLAMDÍJ
AZ ELSŐRENŐ KÖZTARTÁSÁÉRT

ÉLES ÉS KÖLCS
MAGAZALLOK
LÉTSZÁMAK SZÜZ

PEE

PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

mázoláshoz teljesen készen vakolatra, fára és vasra
Ezre udvar 1000i stn

LUTZ EDE és TÁRSA
FESTÉKGYÁRAK
BUDAPEST, VII.
ÓRNAGY-UTCA 8.

„AUTOMAX“

a legjobb önműködő
élőfa-fecskendő

A 177. számú prospectus kívánatra megküldetik.

KRÁSA RUDOLF
WIEN, VII., KIRCHENGASSE 29.

1034

Aranyérem
Budapest, 1902.
Alapítástól 1876.

UNZEITIG FERENCZ

osász. és kir. udv. szállító
különlegességi gyára
teljes növényházak
épitésére és
melegvízfűtő-
sek berende-
zésére.

BUDAPEST = WIEN,
VIII., Gyöngytyúk-u. 7: XIII/2, Reinigasse 32-34,
Terv- és költségvetést díjtalanul készítik. Helyszíni
megbeszélés nem lesz felszámítva. 758

LEGJOBBAN BEVALT
legolcsóbb hajtóerő gazdaságok és iparosok részére

BERNHARDT-féle Petrolin-lokomobilok és motorok,
felével olcsóbban dolgoznak, mint a gőzgépek és nem kell vizsgázott gépész, engedélymentesen felállíthatók, teljesen üzembiztos, nem csinálnak sem füstöt sem szagot sem szagot. Szívógázberendezések 5-100 lóerőig. A jelenkor legolcsóbb hajtóerője!

G. Bernhardt's Söhne motor és gépgyárától,
Wien, XII., Schönbrunnerstrasse 173/5.
Vezérképviselő: **RÓNAI GYULA és TÁRSA**
Budapest, VII., Barsay-utca II. 942
Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

BENZIN-ÉPÍTŐKÉSZLETEK

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET-ÉS GÉPGYÁR
PODVINECZ és HEISLER
Budapest, Gyár: VI. Váci-út 141.
ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

:: Birtok-eladás. ::

Bereg megye déli részén, Csonkapapi községhez tartozó **1800 magyar holdas**, teljesen sík, búzatermő, szikmentes talaju, **urilakkal és 2 majossal ellátott birtok**, akár egészben, akár nagyobb részletekben **eladó** vagy **haszonbérbe** kiadó. Közlelbi felvilágosítást ad **Geréby Pál** földbirtokos, Debreczenben. 966

A baromfi-tenyésztés

összes eszközei nagy választékban a legolcsóbb árakon.
Allandóan újdoncságok. 718
Kérje a 177. számú ingyen katalógust.

KRÁSA RUDOLF, WIEN, VII., Kirchengasse 29.

Takarmánykamrák és szivattyúk hajtására
a legjobb és legolcsóbb gép

a REKORD BENZINMOTOR

2, 3, 4 és 5 1/2 lóerő nagyságban.
Arjegyzzékkel és árajánlattal szívesen szolgálunk.

Fehér Miklos Gépgyár R.-T. Budapest, Váci-út 80.

Mérnöki iroda

FEKETE BÉLA, okl. mérnök
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 30. sz.
Telefon 37-35. Telefon 37-35.

Parcellázások teljes (műszaki, jogi és pénzügyi) lebonyolítása, birtokrendezések, földmérések, gazdasági vasutak, csatornázások, belvízlevezetés, öntözés, vasuti nyomjelzés, kisajátítások keresztülvitele, mindennemű mérnöki munkálatok. 6114

Az orvosok százai tanúsítják, hogy **REUMA, CSUZ, KÖSZVÉNY, ISHIAS** ellen a legjobb gyógyszer a **HÖFÜRDŐK** használata. Ily höfűrdőket otthon bármely szobában készíthetünk a

„Sanitas“ szoba-, gőz- és höfűrdő-készülékkel megtakarítván a költséges nyári fürdőzést.

A „SANITAS“ hatásáról, kényelmes volta, valamint tartósságáról fogva az ideálisa minden nyemű fürdőkészüléknek. Kapható havi részletfizetésre, vagy a 12 napos próbahasználatra is.

- Ezernyi elismerő és köszönőlevelet tartalmazó ismertető
- könyveimet kérsre ingyen és bérmentve megküldöm.

FÖRSTNER ALADÁR „SANITAS“ szoba- és höfűrdők gyára
Budapest, VII., Alsó-Erdőssor 30/A.
A legrégebbi és legnagyobb magyar cég e szakmában. Névre ügyeljünk! Soha az utánzatot. 1018

Tanulmány a berni szarvasmarháról.

Hazai berni tenyészetek ismertetése.
Írta: Sacci dr. Kukuljevič József m. k. állatorvos.
Előszóval ellátta: Monostori Károly.
39 ábrával. **Ára: 2 korona.**
(Bérmentes küldéssel 2 korona 10 fill.)

Ezen fontos forrásmunka, a hazánkban lévő berni tenyészeteket ismerteti s így vásárló gazdáknak a legjobb útmutatással szolgál. Összesen 19 tenyésztő berni tenyészetét ismerteti és 39 képen mutatja be azok érdekességeit és szob egyedeit. A könyv négy fejezetre oszlik a következő tartalommal: I. Tanulmány a berni szarvasmarháról. II. Történeti áttekintés. III. A tenyészetek ismertetése. IV. Viszapiantás és vezérelvek a berniek tenyésztése terén a jövőre nézve.

Megrendelhető a **„PÁTRIA“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében,** Budapest, IX., Üllői-út 25. szám.

DRÓT-KERITÉS

LEGOLCSÓBB AZ 1872. ÉVBEN ALAPÍTOTT

STADLER MIHÁLY SZABÓNY-FORRAT-SZITA-ÁRU-ÉS KERITÉS-GYÁRNÁL

BUDAPEST
VI. VÁCI-KÖRÚT 43

ARJEGYZÉK DIJMENTES.

MEGBIZHATÓ PONTOS KISZÖLGÁLÁS!

Száritott répaszeletet melasszét és műtrágyát

jutányos feltételek mellett szállít: 105

Sebők Emil és Társa
Budapest, V., Lipót-körút 2. szám.

24 lóerős gőzgéppel felszerelt önjáró motor. Motor kifogástalanul jár. Csakis azért szerzem el, mert kezeltém alatt 1500 holdnyi erdő volt és vasút pályában nem tudom kihasználni. Úradalmi tisztartáság Magyarlajos, Szolnok-Doboka megye. 5221

Gazdász és bankbeoszló

Legjobb referenciákkal bíró, ajánkozik a t. földművelőknek és eladónak mint szakértő beoszló, tanácsadó és üzentervező. Meghívomaján részére az ország többféle helyen képez és nagyot birtokbirtoklás és eladó birtoknal keresek. Szíves megítást kér.

Szántó Henrik, Budapest, IX., Üllői-ut 91. 5143

FAKULT BŐRKABÁTOK

Bőrtől színekre tartóan festetnek 4550

HALTENBERGER BÉLA

Buhafestőgyárban, Kassa. ALAPÍTOTT 1. 10.

Eladás

Kastély (Biharmegyében) győ nyörven berendezve, két melléképülettel, parkkal, hozzá egy 7000 koronát jövedelmező szőlői eladó. Cím meg tudható Mosse Rudolfinál, Budapest, Nádor-utca 11. 789

Vadászfegyver, Rika st. Több kattanó, fém vadász-fegyver potom szon eladó. Köztük Toplever-kelet Lancaster 20 ftt. Előtekvő lakatszerkezeti modern Hammer-les 35 ftt. Grener-áru Bücks-flinte 40 ftt. Snelter-áru Manlicher, Drilling, Winchester, Vágott, szőlő kassz. tüdőgy Hammerles, töltéskészítő és (ejektoros); angol vadász-fegyver, különféle íveltől és több más jó puska. Lez olcson eladó Radó A. Egyetem-ter 5. Ugyasint néhány Ham-mer-revolver, ugyanitt fényképezőgépek félfőző kaphatók. 4736

Gyümölcsfa-eladás. Legjobb, nemesített Isajalma és költeta, erdei, disz gyökerezeti, 3-4 éves darabja 60 fill. 2-3 éves darabja 50 fill. Többel vasúti-állomásra szállítva. 100 darabon felül vételnél 10% engedmény. Megrendelhető: **onepelszigotti kertésznél, Hermina-major, u. p. Tózó.** 999

Eladó jutányos áron használt, jókarban levő 1 db kéve-kötőgép, 1 db marokkötőgép és 3 db fűkaszó gép. Buchwald Odon gazdasága Lunka, Pa-Körösénya 5203

Eladó Bácskában egy 1417 holdas 10000 birtok prima fekete szántóföld, 134 hold kaszáló van benne. Kifügő gazdasági épületek és úri lakka. Bővebbet **Gross Bernátnál Felső-Szentiván via Bács-Bokod.** 5174

Széna. Van még 25 vagon igen jó minőségű szép gyepszénát eladó. Reflektánsok forduljanak bővebbert Jankovic M. Lázárhoz Tittre, Bács-Bodrog megye. 5219

Másodrendű korpa, birkaet-ésre nagyon alkalmas, hét koronért 100 kíló-ant kapható zsákkal együtt sz Budapest vasúthoz szállítva. Zuekermann Ede Budapest, Tavaszmező-utca 12. Telefon: 59 00. 5239

Vadgasztonyefák 6-8 évesek, Bignonlak 6-8 évesek, száza 120 K-ért kaphatók ujnepi uradalomban u. p. Nagykanizsa. 5218

Akác, juhar és szofora 1-2 méteres, 3-4 éves csemé, sokfajta alkalmas, 2-3 méter magas **jegenye-nyer és gí-dics-fák.** Bor- és csemegé-szőlő-veneszó. Asztali és pesénye o-és úborokat kisebb és na-gyobb mennyiségben állandóan eladó Lipay Jenő pazonyi (Szabócs vm.) szőlőtelepe. Nyiregy-házán. 5235

Széna prima 1000 métermázsas első Somogyi Béla gazdaságában Alattán, J. K. Szolnok megye. 5236

Minden gazdának saját magáiránt való kötelessége eselőd it hasznos olvas-mánnyal látni. Ren-delje meg tehát nagyobb példányszámban

A Nép Barátja

1908 ik évre szóló, azda-sági népnaptárt és ossza ki ajándékképpen eselődei között. E naptár kiadá-sával az OMGE. ellen-súlyozni kívánja a népet megmételvező szocialista népiratok hatását.

Bótti ára 50 fillér, 12 példány 5 korona.

Megrendelhető a **"PATRIA" részv.-társ.-nál Budapest, IX., Üllői-ut 25.**

Gazdák figyelmébe!! 50% olcsóbb mint bármely más világitó anyaga

pyroleum világitása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már több ezer uradalomban bevezettetett.

Számos elismeréssel nálam be-tékinthető. — Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett — ki-vánatra prospektus ingyen és béményve. 1407

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Közraktár-utca 23.

Maier Rikárd és Félix kincstári szállítók Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.

vesz és eladna minden állomásról bármily mennyiségű szénát, szalmát, burgonyát.

Préselt szajt és legmodernebb gőzpresekkel. — A legnagyobb szőlőoltóképeségű cég. 426

Prima, száraz és tengeri-moslék száraz répaszelet foszforsavas takar-mánycsontmész 40-42%, különféle olajpogósa jutá-nyosan kapható: 343

Neubauer Adolf gyári meghatalmazottnál Győr.

Lovak kelessége

(Chromiusz ködögés és teher megterhelés) biztos eredménnyel gyógyítható. Szántalan elismerés bizonyítja. Felvilágosítást díjmentesen küld Ripp Irvin, Drezda-A. 785 14

tejhűtőkés tejgazdasági eszközök kaphatók **Első magyar tejgazdasági gép és eszköz-gyár FUCHS és SCHLICHTER Budapest, VI., Jász-utca 7. ARJEGYZEK INGYENES BÉRMENTVE**

100 kalapjának nem kaphatók, kérje be ingyen és béményve legújabbban megjelent nagy képes árjegyzékünket. 1010

Josef Pichler & Söhne cs. és ktr. udvari kalapgyár-osok Graz, III., Körösisstrasse 7.

Stádel-Torkos földmérő-taliga

Számos elismeréssel nálam be-tékinthető. — Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett — ki-vánatra prospektus ingyen és béményve. 1407

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz

nyers lenkórót szál-nyeréshez, va-lamint kaszált és géppel csépe lt lenszalmát,

tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pornaui) orosz lenmagot.

Szénát Szalmát

muhart, zabosbúkkönyrt bár-mily mennyiségben **veszek és eladok.**

Felprésléshez modern gőz-és lópréslővel bocsátom eladó rendelkezésére.

SCHREIER BÉLA takarmánygyártó Budapest, VII., Népszínház-utca 22. Telefon 20-52

!!! Ujdonság!!! Magyarország gyomnövényei

Kiadja: **Darányi Ignác, Irtá: Wagner János.** 262 ábrával.

3 korona 30 fillér előleges beutódése es-tén béményve szállítja a "Patria" r.-t. gazda-sági szakönykereske-de, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek)

700 holdas birtok

úrtak és gazdasági épületekkel kelően ellátva. Dunán túl, jó buzatermő földdel 165.000 ftt.ért, komoly reális reflektánsnak eladó. **ÖSTERREICHER BERNAT Nagykanizsa.** 901b

MOST JELENT MEG! MÉHÉSZET.

Irtá: **SZILÁRD GYULA.** 19 ábrával.

TARTALMA: A méhcsalád. A rajzásról. Méhlekások. A méh. A méhek gondozása mozgatható belső szerkezettel. Kapitárlakban. Méhészkedés. Szalma-kaszókban. Ara 1 kor 10 fillér, mely öszszeg-nek előleges beutódése (ellenében béményve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakönykereskedése Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.)

Használt FOWLER-féle gőzeke

2 képes HP. hat testű ké. Vél és egy gépész-hűdével sür-kösen eladó. Ara 15 ezer ko-rona. Cím a kiadóhivataltban. 5229

Szőlőművelés és borszárda-kés Harnadik bővített és teljesen átútolgott ki-dás. Irtá Szilárd Gyula, a gróf Esterházy-féle esküvői földművelé-skola tanára. Ara 10 kor. Meg-rendelhető a "Patria" r.-t. gazd. szakönykereskedésében Buda-pest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Szártott répaszeletet

október-november-decem-ber szállításra, valamint **chi-isalétromot** tavaszi szállításra ajánl:

DUKES és HERZOG Galgóc - Budapest, V., VÁCZI-KÖRUT 74. Telefon sz. 83-09, 730

KALLAI LAJOS motorgyárban Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz., legkisebb benzínmotorok készítői **Készítők** **Teljes jótállás kifizető cséplésért** **Rész motorokat minden garda hatóság engedély nélkül maga kezelheti szakmáfőleles hátra lézött is.** **Kollai Lajos motoroséplőkészletel kifügő sikerrel működnek az ország minden részében** **1000k közötti háro Komény József urnal Maros-Nemem. Zsigárdi Zsig. Dáplai v. főispán urnal Nagynyad stb. Olcsó árak részletek. Árjegyzék ingyen.**

A ló és tenyésztése

600 képpel, 14 műmelléklettel, 3-ik kiadás. Irták Kocsy Béla és Monostori Károly. Ara füve 12 kor., tartós díszkötésben 15 kor. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönykereskedésében, Buda-pest, IX., Üllői-ut 25.

Kölcson és vétel új és egyszer használt kartellen kívüli mag-, gabona-, burgonya-, lisztes-, gyapju-

zsák

behordási, kazal-, repce-, rostaltj-, waggon-

ponyva

"HUNGARIA" kettős, kézi, favegés, vagy manilla-aratógép kéveköztűzők. Szőlő-kötöző fonalak, kőte-tek, zsákzsinetek, lópokrócok.

NAGEL ADOLF

zsák- és ponyvagyár, kölcsonintézet. Vétel, eladás és carrálás. **BUDAPEST, Arany-János-utca 10.**

Sürgőnyozim: **NAGELA BUDAPEST.** Vidéki telefon: 35-92.

A gőzlokomobilok szerke-kezelés. Irtá Naszály József, okl. gépészmérnök, m. kir. ker. ipartelügyelő. 107 ábrával. Ezen minden gazdaságban nélkülözhe-telen szakkönyv a lokomobilok szerkezetéről és kezeléséről szük-séges összes tudnivalókat köny-nyen elsajátítható módon tartal-mazza. Ara 3 korona 20 fillér, mely öszszegnek előleges beutódése ellenében béményve szállítatik. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazd. szakönykereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Préselt buzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban **Ehrenreich Béla Bajmok (Bácska). 6806**

Talajismeret. Irtá Cserháti előleges beutódése ellenében béményve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25

Vétel BIRTOKVÉTEL.

Magyarországban vagy Auszália-ban 500-1000 hektáros birtok keresetnek nem egészen sik vidé-ken, erdővel és épületekkel, a főváros közelében. Thokartás biztosítva. Ajánlatok "W D. 2371" jel alatt **MOSSÉ RUODLF,** WIEN, I. körzetek. 107

Szavatolt valódi hatsoros árpát

nagyobb mennyiségben **veszek.** Mintazott ajátlatok **"Gazda"** jelleg alatt a legyűző ár meg-jelölésével a "Köztelek" ki-adóhivataltba kéretnek. 5129

Lenmagot

minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett **vasárol** 775

KRAUSZ HUGO

terménykiváltó üzlete Budapest, V. Szabadág-ter 6. Csakis árakkal megjelölt követelésekkéllátott aján-latokat veszek tekintetbe

Birtokot keresek

100-150 holdat, jó minőségű, vasúthoz közel, lehetőleg Fehér megyében. Kérjégyzők díjazva. 5217

ORSZÁG PÁL BUDAPEST, IX., Soroksári-ut 70. sz.

Bérlet

Bérbeadó 450 magyar hold birtok Zalamegyé-ben, 6 km. a vasúttól. Janár 1-én átvehető, vétel s telarmány-gyal együtt. Cím a kiadóhiva-talban. 5175

500-1000 kat. holdas birtok vidéken bérbe, esetleg keresek. Teljes ajánlatokat Bácska gazda 5238 jelleg alatt a kiadóhivatalt továbbít. 5228

Keresek szonali átvételre 600-1000 holdas ter-jeső telek et. Ugyanok díjazatik. Cím: Blau Béla Felső-Gialla 5238

Bérbeadó birtok. Szolnok megyébe 276 hold-das kényelmes, szép úrtakkal, kerttel, gazdasági épületekkel, vasuti állomás. Ajánlatok "Első-rendű föld" jellegre a kiadó-hivataltba címzendők. 5337

VILÁGREKORD!
A világon a legelső
szabadalmazott

VILÁGREKORD!

Kétgéprendszerű forrógőzeke

300 fokot meghaladó
gőztulhevítéssel. ::::

Schmidt Vilmos mérnökdoktor szabad. fűsteső-tulhevítője.
Gőzekre egyedül jogosított gyártója **Kemna J. gőzekegyára.**
Egyetlen gőztulhevítő, melyről a gőzekegyártásban egyszerűségéről és szoliditásától fogva — a gép súlyának emelkedése nélkül — egyáltalán szó lehet.

50%-kal nagyobb munkateljesítés, 30% szén- és 40% vizmegtakarítás mellett.

3400-nál több dr. Schmidt-féle szabadalmazott gőztulhevítő van üzemben vasúti mozdonyokon.

E G jegyű gép, mindegyik:
200 lóerő folytonos munkateljesítéssel,
300 lóerő legnagyobb munkateljesítéssel.

E K jegyű gép, mindegyik:
170 lóerő folytonos munkateljesítéssel,
250 lóerő legnagyobb munkateljesítéssel.

Kétgéprendszer, sodronykötélátvitel. Ugy nedves, mint egészen száraz esztendőkből egyedül biztos munkateljesítés.

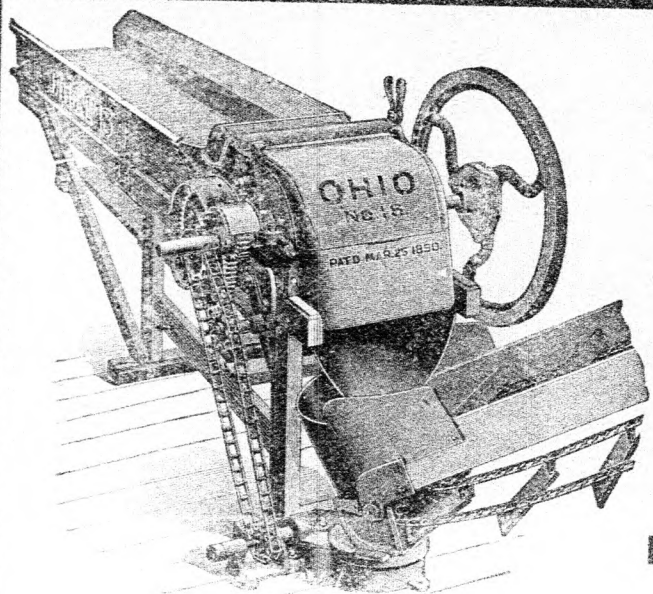
Szakprofesszorok által szántóföldeken végzett kísérletek eredményéről értesítéssel, kimérítő felvilágosítással, prospektusokkal és költségtáblával érdeklődőknek díjmentesen,

KEMNA J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága
Interurbán telefon 91-21. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. Sürgőnyezim: Kemna Budapestf.

Melyik tőkepénzes, uraság vagy bank

Volna hajlandó Magyarországon egy textilgyárat, melynek gyártmányai 30—40%-ot hoznak és Magyarországra statisztikai kimutatás szerint több mint 40.000.000 kor. értékű a behozatal, berendezni, vagy azt finanszírozni. Érdekelte esetleg megveszni a gyárat és rendszeresen törlesztené. Szíves megkeresések „W. S. 2161” alatt kéretnek Mosse Rudolf, Wien I.

1072

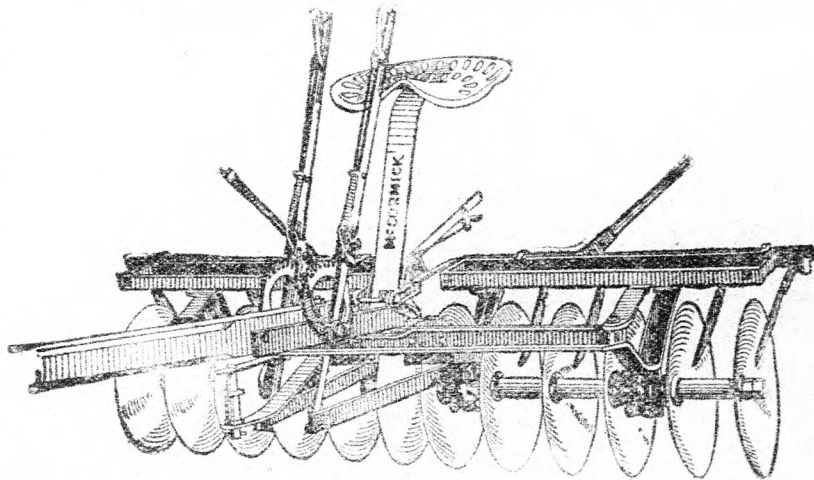
„OHIO” EREDETI AMERIKAI tengeriszár-tépő,

zöldtakarmányaprító- és szalmaszecskázógép
a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona
tarlóhántásra,
vetőszántásra,
rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmivelő eszköze.

Mc CORMICK Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A.
Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12. szám.
J. E. KNECHT, igazgató.

Ispán...
Gép...
Gazd...
Önáll...
Ispán...
Ispán...
Hertel...
Tisztav...
Eladó...
Erényi...

Ispán, 25 éves, r. kath., 4 nyelvet bír, 5 évi gyakorlattal állást kér. Czim: Dórr Rezső, Cságoz, Nyitra m. 5244

Gépezskovács vagy mint külön gazdasági gépezskovács állást keresek január 1-ére. Gyakorlattal bírok, 1 év óta 3 pár gép kezelésem mellett mint gépezskovács, 2 éven pedig mint gazdasági gépezskovács alkalmazva vagyok 5 pár cseplő- és egy egyes rendszerű magánjáró szántógép és 2 benzinnemű motor mellett, a vas- és szerszámgyártásban és a kovácsmunkákban gyakorlatom van 34 éves, józanéletű és szakértelem bizonnyalva leszek. Czimem: Kovács Kálmán főgépész csi uradalom, Veszprém m., Pa-Lepsény. 5247

Gazdatiszti állást keres földmívelésiskolát végzett, 14 évi praxisú 34 éves, r. kath. nős, gyermektelen, a gazdasági összes ágazatban járatos, erélyes, józanéletű, fáradságot nem ismerő, január 1-i belépésre. Czim a kiadónálban 1. P. jelleg alatt. 5249

Önálló ispán, ki 1000 holdas birtokot már 11 éven keresztül önállóan kezel, izr. nős, családtalan, állást keres azonnal, esetleg január 1-ére. Czim a kiadónálban. 5250

Ispáni vagy ehhez hasonló állást keres újévi belépéssel földmívelésiskolát végzett, 31 éves, nős, keresztény, 6 és fél évi gyakorlati nagyobb belterjes uradalomból, a gazdaság minden ágában járatos. Gondár György 1. sz. 5251

Ispán, földmívelésiskolát és tejjel- és gazdasági szakiskolát végzett, 30 éves, nős, 12 évi gyakorlati, a szőlőművelésben és az összes gazdasági dolgokban szakember, állást keres bármikor belépésre. Megkeresések a kiadónálban. Erélyes 5242 jelleg alatt kéremek. 5242

Állatok

Sovány és h:ott sertéseket legjobban értékesít és beszeres - BAUER B. GYULA sertésbízományos Bpest, VIII., Rákóczi-ut 73. TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás díjtalanul készséggel adatik.

Herte/andy Ferenoz ömeltő-ságának lesonozottjai gazdaságában eladó: nori-ardoni keresztű 4 éves, 16 markos, sötétpej fedező mén 1200 korona, - 10 db tisztá borni bika 600-800 korona, - badaosonyi hegyvidéki borok Rizling 50 korona, Muskotály 80 korona, - eredeti Hanna vetőárpa 20 korona hektoliterenként. Rédey Andor, gazdatiszt. 5169

Tisztavérű, orsz. törzskönyvezett berni tehénzetemből 10 db tehén, 2 db hasas üsző, 3 db egyéves borjú - mind kiváló példányok - eladó. Kralovszky Kálmán Sepső, Arad m. 5113

Eladó mén. Odenburgi telidízióban, sötét gesztenye-pej, 17 markos, teljesen hágokepes, szelid, vértetőző rokonyenyésztés elkerülése végett eladó. Megtekinthető Levélen (Magyar-Ovár mellett). Posta, vasúti állomás helyben. Szives megkereséseket alulirt egyesülethez kérjük intézni: Levéllé Lótenyésztő Egyesület. 5211

Erényi Ignác koloni bér-gazdasága letelte folytán eladásra kerül 32 drb fiatal, szép, erős, magyarfajú jármos ökrök, 10 drb muraközi igás kanca, 10 drb muraközi különféle évjáratu szép csikó, 6 drb felvér 2 és 3 éves csikó, 25 drb 2 éves mangolicza, erősen kitejődött, szép egyforma anyakocczák, jelenleg bebúgatva. Továbbá 100 g eredeti Pernaui orosz lenmag első utárvetése, tetszés szerinti mennyiségben, vevőszámban, komárvárosi állomásnál, számlitva 100 kgknt 30 koronáért, kívánatra minta küldetik. Jó karban levő gazd. felszerelések jutányos árban kaphatók. Megkeresések Wolf Adám intézőnél Kolon pusztán, posta Kis-Komárom, Állomás Komárvaros. DV. Ugyanitt orosz- és érszt-fajnyulák kaphatók. Kiféldött szép példányok darabonként 3 koronáért. 5210

Eladó sülők. Meltóságos ur birtai gazdaságában október végéni átadásra eladó 164 darab 10 hónapos sülők. A sülők jelenlegi sulya páronként 98 kg, 70% vészelt herétek, miskaroltak, orbáncz ellen beoltva, ki-rindó hízekony faj. Komoly vevők forduljanak az intézőséghez Buzs (Szolnok-Doboka m.). 5229

Muraközi mén 3 1/2 éves, 178 cm. magas, pejzós, teljesen jegytelen és hibátlan, eladó Neumann Valérnál Hattelek, u. p. Szalánta, Baranya m. 5212

80 darab 1 és fél éves magyar fajta ökrörborjú eladó az esztári gazdaságban. Bövebbet Möriz Pál, Eszár, u. p. Pocsaj. 5118

64 drb kecske, Saamenhali félévűek, teller hákokkal, jutányosan eladó. Bronzpujlykák is. Torkos Két-Bodony. 5214

Eladó 40 db 2 1/2 éves magyar-fajú erdélyi ökrörborjú; körülbelül 650-700 kiló páronként és nem kövérek. Átlagár 350 korona páronként. Értekezhetni: Klein Jakab birtokosnál, Szinye, u. p. Alparé, Dés mellett, Erdély. 5233

Eladó 15 db borjas és erősen emhes simmenthali, fiatal, egészséges tehén. Átlagár 400 korona darabonként. Értekezhetni: Klein Jakab földbirtokosnál, Szinye, u. p. Alparé, Dés mellett, Erdély. 5234

ELADÓ

hibátlan sárga kanca hátas paripa, 8 éves, apja Bojtár, anyja Sárkány, 164 cm., 1000 koronáért. 2 kocsiló, szürke, pej, 160 cm., 7 évesek, sipiczai félv. amerikai gyors lovak, 2000 koronáért. 5252

Fráter Zoltán Ungvár, Ung megye.

Szenttamási gazdaságban (Pestmegye), vasuti állomás: Kunszentmiklós-Tass, levél- és sürgőnyezim: Kunszentmiklós, jutányos áron eladó legelsőrendű hasas és szopós-borjas

bonyhádi tájfajta tehének és tarka jármos-ökrök. "

Az idei tenyészállatkiállítás tenenek el-állami díjjal lettek kitünő tetve. Előzetes megkeresésre Kunszentmiklós-Tass állomásán saját kocsink áll rendelkezésre. 588

Elsőrendű magyarfajú erdélyi jármosökrök, ugyszintén 1 éves magyarfajú erdélyi ökrörborjúk minden időben nagy válaez-tékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt Szolnok-Doboka megye. 317

Eladó egyenkint vagy párban 4 fiatal 1600 markos fekete orosz-arabs kanca, egyben és kettőben pártlan gyorsak, rendkívül szelidek és figuránsak. Rójtóki Bauer Antal Bódé, u. p. Ajka. 5215

Muraközi hidegvérű (nori) igás tenyészlovak

választott csikók

vásárlásánál közvetlen a tenyésztektől, segédkezésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szivesen küldöm. Elsőrendű referenziák rendelkezésre állnak! Czimem: idősb Heinrich Mór lóvásárló ügynöksége Csáktornya (Muraköz) Sürgőnyezim: Heinrich Senior, Csáktornya. 5720

Welsz Lajos lókereskedő és lóbizományos Nagykanizsa. Vesz és elad 1/3, 1, 2, 3 éves CSIKÓKAT és jól behajtott LOVAKAT. 4998

ÖKÖRELADÁS.

Néhai Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes birtokosnál, mindig fiatal prima erdélyi jármosökrök és 2 éves ökrörborjú kapható. Levélczim: NAGY DÉNES birtokos, TORDA. 1017

Elsőrendű fajjellegű vöröstarka ökrök és üszőborjúkat 1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra v. járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas v. friss fejős teheneke a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozunk 269

Spitzer és Weller Kis-Czell

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

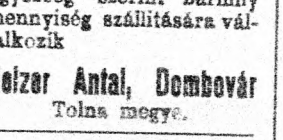
megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik. Czim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvar, Szentegyház-utca 2-ik szám. Telefon 311. 451

Bonyhádi faj vöröstarka ökrök és üszőborjúkat

1-2-3 éves korban, továbbá hizlalásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyszintén hasas vagy friss fejős teheneke a legjutányosabb árban egyezség szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozik. Neizer Antal, Dombóvár Tolna megye.

Bonyhádi friss fejős-tehének és tenyész-bikák jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten, Ulói-ut 24. Telefon: Kispeszt 1. Levél- és sürgőnyezim: Flaschner Sándor 4743 tehénkereskedő Bpest, Ferencz-kört 40.

Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves növendék-ökrök és üszőborjúkat ugyszintén legprimább lekötni való és jármosökreit legjutányosabb árakon ajánlanak! Klein Testvérek kereskedők CZELLDÖMÖK. Megrendelések egyezség szerint bármikorra is elfogadjatnak. 882

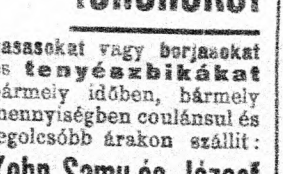
Hizlalásra

való és mindenféle fajta jármos ökröket, valamint szép 1-3 éves vöröstarka növendék ökrörborjúkat bármely mennyiségben és szerződéses szállítás mellett eladásra ajánlanak sso Récsey és Dukász szarvasmarha-kereskedők NAGYKANIZSA.

Legelsőrendű eredeti bonyhádi teheneke

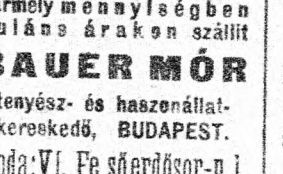
hasasokat vagy borjásokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben coulánsul és legolcsóbb áron szállít: Kohn Samu és József tenyész- és haszonállatkereskedők, Budapest, VII. Rottenhiller-utca 60. Telefon 91-25. Fiók: Ujpest, Árpád-ut 99.

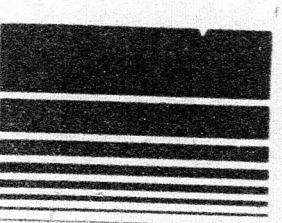
Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneke hasasokat vagy borjásokat, bármely időben, bármely mennyiségben kuláns árakon szállít BAUER MÓR tenyész- és haszonállatkereskedő, BUDAPEST. Iroda: VI. Fe.sőerdősor-n.1 Istálló Ujpest, Károlyi-u.11. Telefon 92-95.

Vöröstarka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olasz áron. Későbbi, ugyszintén jármos és beállítás ökrök szállítására vállalkozom. Kitünő friss fejős teheneke előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthetőek közteltőztőz nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 4735

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.). Vegyesek Találattetésre elfogad teheneke s növendékeket a városhodási gazdaság. Megkeresések Rupprecht Lajos Városhodász, Vas m. per Szombathely intézendők. 5200

A Sárdi Tógazdaság

LEVÉLCZIM: TÓGAZDASÁG, SÁRD. SÜRGŐNYEZIM: TÓGAZDASÁG Kiskorpd., Vasutállomás: Kiskorpd.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1-2-3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1-3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higói) aranyorfát, náphalat, amerikai törpeharsát, 1-4-nyaras tavi czipót, fogassüllöt, megtermékenyített fogassüllökrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel Árjgyezekkel szolgál a Tógazdasági Intézőség, Sárd, és Dr. Hirsch Alfréd Budapest, Klotildpalota. 1937

JOHN FOWLER & Co.

John Fowler & Co. cégnek ujonnan szerkesztett eszközei tömegteljesítésre egészen sekély mivelésnél, mint tarlóhántás és vetőszántás, eszközök sekélyszántásra egyidejű altalajporhanyítással. Külön eszközök répaemelésre és hanttörésre; rigólekék szőlő- és komlóültetvények, faiskolák és erdőtelepítés számára, valamint sok másféle eszköz.

John Fowler & Co. cégnek eredeti gözekekészletei az országnak több száz kiváló és vezető gazdaságában 38 év óta a legjobb eredménnyel vannak használatban. **John Fowlernek kétgéprendszere** sodronykötéltvitellel az **egyetlen,** amely **ugy a nedves, mint a nagyon száraz években** egyaránt **teljesen megállja a helyét** és amelynél csalódások és veszteségek ki vannak zárva.

John Fowler & Co. cégnek eredeti gözekekészletei gyakorlatilag kipróbált szerkezetük és a legjobb anyaguk következtében az üzemben igen tartósak és olcsók.

John Fowler & Co. cég kész olyan gazdákat, kik a gépüzemű talajmivelés iránt érdeklődnek, szakértők által a cég költségére felkerestetni, hogy az érdeklődőkkel azok kívánságait megbeszéljék, valamint a helyi viszonyokat megvizsgálják és aszerint adjanak tanácsot, miáltal a megrendelőknek **a legjobb siker biztosítottatik.**

JOHN FOWLER & Co.
BUDAPEST-KELENFÖLD.

Hirdet
mind
...
A leg

Es
bir

Föld

Dijma

A Mag

on E

IX. C

hirtok

gyeimé

állást

hol gar

zobb áll

gyerve.

Az áll

dijma

esetén

gatószá

lára m

tot a

az illet

seintái

súkra

magkül

Tiszte

telje

ket, ho

szok bo

iratt a

köze

gyöny

kedjón

A R. Sz

Orszá

Betöl

Gépsz

etik 1800

Megkiván

nagyobb

Különb

lára. Ujg

és egy

Bizonyít

szertel k

nem küld

Fülpné,

Üllő, Pest

Kulesár

nya-gaz

újsztend

kor. és k

mes, er

bizható

eg

beszélnek,

pályázatuk

lom, posta

Önálló

in

mezőgazd

szertel, int

ságom rész

pályázatára

részt meg

részt a gar

való képe

jobb bizo

kal rende

tok a királ

ponti irod

Váci-utca

lt egy becs

kovács-gépe

Nőtlen,

er

való belép

dendők biz

kal, személye

ben részest

mező. Eszter

Szakkápz

re, esete

u

fizetéssel,

fűtőanyag

küldjék bizo

a Hungári

gének Nagy

Január

h

szabb prak

és német lev

könyvelésben

mérlegképe

irodai teend

nézetet, ma

örzini kötel

korona és

nyitványmás

ajánlatok,

küldjék,

szállási urad

hoz Sárosp.

Keresletik

eisejére egy

és a gazdas

teljesen jár

december el

a magtírke

kulcsár

egyének kül

másolatokat

dalom szá

Csabacsüdre,

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér betűtáronként ... A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér betűtáronként ... A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaadó birtokos vagy bérlet címének kitételével közölünk. Kis HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válastra szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásajánlatok

A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdák Országos Egyesülete (Budapest, Ulló-ut 23.) felhívja a t. birtokos és bérlet urak figyelmét

állást közvetítő esztályára, hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vanunk jeveve

állást közvetítő esztályára, hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vanunk jeveve

A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdák Országos Egyesülete elnöke.

Betöltendő állás

Gépszakmócs

azonnali belépésre keresünk 1800 holdas uradalomba. Megküldendő az inas tartása és nagyobb uradalmakból gyakorlat. Különös súly fektetjük a lövásra. Újvíz belépésre egy bogár és egy létező gépezet. Bizonyítványokkal fel szerelt kérvények — melyek vissza nem küldetnek — öv. Wegner Fülöpé, Pa-Tornyosi utca, u. p. Ulló, Pest m. küldendők. 5114

Kulcsári állás

tej-gazdasági képzéssel és tanúsított állás betöltendő üzemeltetőre. Javadalmazás 490 kor. és konvenzió. Csakis értelem, erélyes, fáradhatlan, megbízható egyének, kik románul is beszélnek, küldjék be sajtókező pályázatukat. Lapusnaki uradalom, posta: Hunyadodóra. 5164

Önálló

intézőt keresek körülbelül 4000 hold területű, mezőgazdasági szeszgyárral felszerelt, intenzív tenyésztésű gazdaságom részére. Csak is olyan urak pályázatára reflektáljak akik egy-egy megbízhatóságukat, másrészt a gazdaság önálló vezetésére való képességüket igazolják legjobb bizonyítványokkal rendelkeznek. Írásbeli ajánlatok a királykúti uradalom körüli újonnan épült Budapest, IV., Váci-utca 4. intézendők. Ugyanitt egy becsületes, józan, ügyes kovács-gépezés is felfogadtatik. 5163

Nőtlen

erélyes notospán kérem, resteltek november 1-én való belépésre. Ajánlatok küldendők bizonyítványokkal, személyesen jelentkező előnyves részesei. Intézőség Kenyermező. Esztergommege. 5199

Szakképzett gépszakmócs

azonnali belépésre, esztelle újvára, 1000 K évi fizetéssel, szabad lakással és tüdőnyaggal fölvetetik. Pályázók küldjék bizonyítványok másolatát a Hungaria-szőlőtelep kezelő-géneke Nagykáttán. 5161

Január

hó 1-ei belépésre keresestek nőtlen, hosszabb praktissal bír, magyar és német levelezésben és kétfős könyvtelésben tökéletesen jártas, mérlegképes számvevő, aki az irdóli teendőkhöz kivül a tehén-tenyésztés, magánt és majort ellenőrzési köteles. Fizetés évi 1000 korona és teljes ellátás. Bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok, melyek vissza nem küldetnek, kéretnek a Jakab-szállás uradalom tisztartóságához Sárosp. 5162

Keresetetik

a Csabacsüdi uradalom részére január elsőjére egy a cukoripatermelés és a gazdaság minden ágában teljesen jártas ispán. Ugyanott december elsőjére felvetetik egy a magrétekezésben gyakorlatos kulcsár. Nő, íz. vallás egyének küldjék bizonyítvány-másolatokat a Csabacsüdi uradalom számtartói hivatalának Csabacsüdre, Békés m. 5209

Mérlegképes gazdasági

könyvelő keresek, ki a góstoni béruradalomba. Szerény igényű, nős fiatal pályázók kéretnek bizonyítvány-másolatok beküldésére. Csikvádi Ernő, Agosta pa. u. p. Lepény. 5159

1000 holdas

gazdaságomban ispán keresek, ki hosszabb időt töltött belterjesben kezelet gazdaságban. Fizetés 1000 korona készpénz és megfelelő természetbeni járandóságok, szép lakás és kert. Bizonyítvány-másolatokat kérek, melyeket vissza nem küldök, Honig-Albert Bonyhárd, Tolna m. 5188

Kertész,

kiscsaládú, ki konyha- és virágkerteshez ért, szerény igényű, kunbajai gazdaságba felvétetik. Rosenberg Jakab Kunbaja (Bácska). 5208

Gépszakmócs és kerék-

gártó. Kerestetik kétezer holdas gazdaságba egy gépszakmócs magán-járó gézekhez, két cséplő-garmentűrához és egy gazdaságban előforduló mindenféle kovácsmunkához. Ugyanott egy kovács-gártó is alkalmazható. Csengeri gazdaság, u. p. Pithány, Tarcal, Szabolcs megye. 5207

Gazda,

gyakorlott, erélyes, rendszeres, szorgalmas, megbízható, józan, szeszgyár, románul beszélő, kisebb gazdaságba felvétetik, magányos élelműzésre, nős konvenzióra. Bizonyítványok másolatát igény megjelölésével küldendők Herbst Gyula birtokosát a Cseszora, u. p. Magyar-Cseke, Bihar m. 5332

Kertészre

tanuló tin felvétetik jankatfalvi kasznári hivatal, Jankefalva u. p. Biharidőszeg. 5230

Gazdasági

gyakorlatos keres Sz. Kovácsi gazdasága, Izraelita, szerény igényű, nőtlen egyént. Megküldendő jártás gazdaságban és teljes ellátás. Kérvények vagy bizonyítványok Goldmann József intézőségének, Sz. Köcski, u. p. Hugyag, Nógrád m. címzendők. 5231

Állást Keresők

Intézői,

kezelőtszti állást keresek január hó 1-re, esetleg korábban betöltésre 39 éves, íz. vallású, nős, családtalan, intenzív gazdaságokból 14 évről kitűnő bizonyítványokkal rendelkező, gyakorlati vizsgát tett, önálló gazdatiszt. Jártas a gazdaság-összes ágában és irdóli teendők. Szives megkeresések, S. 4828 jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5109

Majors gazda

január 1-ére állást keresek jó bizonyítványokkal rendelkező és a tehén-tenyésztésben is alaposan értő, 40 éves, családtalan, 40 éves egyén, ki a sárvári tejjárási tanfolyamot végezte. Szives megkeresések józan, becsületes és szorgalmas" alatt a kiadóhivatalba kéretnek, hol a cím is megadható. 5158

Egy

középkorú, francia származású kertész, aki a kerteszt minden ágában jártas és a szőlőültetést vagy kezelet is tökéletesen érti, okt. 1-re állást keres, nős, gyermektelen, beszél franczia, magyar, német, tót és oláh nyelveken; a legkötönybb bizonyítványokkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. "Főkörtész" 4824" jelleg alatt 4824

Béresgazda,

ki jelenleg is ilyen állásban van, minőségben van vállalkozó és azelőtt saját birtokán gazdálkodott, a gazdaság minden ágában jártas, 34 éves, nős, gyermektelen, október 1-re állást keres. Cím: "D. Gy." jel alatt a kiadóhivatalban.

Gazdatiszti

állást keresek azonnal belépésre 14 évi gyakorlati bír, 31 éves, kiscsaládú, erélyes, szorgalmas, megbízható, a gazdaság önálló vezetésében szakképzett, kaulcióképes, okleveles gazdatiszt. Beszél magyarul, románul, szerbül, horvátul. Szives megkeresések "Megbízható" 5189" jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5186

Földmivésiskolát

kitűnően végzett, 32 éves, keresztény egyén, kiscsaládú, szerény igényű, mindenben teljesen megbízható, 6 évi gyakorlati, a gazdaság összes ágában jártas, a birtok eladásra végett újvára (vagy előbb) megfelelő állást keres. Szives megkereséseket kér. Kalotaszent-kerály, vagy Bánty-Hunyád. 5134

Gőzeke-gépezés

sajánlók nős, gyermektelen, nagy uradalmakba. Fiatal, nős, ügyes, megbízható ember, többévi gyakorlati. Tudakozódók forduljanak Wolf Géza-hoz Csemernye, Zemplén megye.

Intéző

gazdatiszti és stabilizált, kezelő szakvizsgát tett, gazdasági, tejjárási, szeszgyári iskolát végzett, szőlőtszti tanfolyamot hallgatott, 41 éves, nős, gyermektelen, nagy uradalmakba. Fiatal, nős, ügyes, megbízható ember, többévi gyakorlati. Tudakozódók forduljanak Wolf Géza-hoz Csemernye, Zemplén megye.

Műkertész,

ki a kertészt ösztönözni szeretné, jó bizonyítványokkal rendelkezik, több nyelven beszél, Európa legnagyobb mű- és kereskedelmi kertészetében mikódott, 5000 mívvel, gyümölcsfa, konyhakert, díszkert és délkelet növényeknek támaszkodját kiűnően érti, megfelelő állást keres. Szives megkereséseket "Gyakorlatos" 5105" jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Intézői

állást keresek hármikori belépésre 28 éves, nős, családtalan, keresztény, akadémiát végzett, belterjes gazdaságokban szerzett 8 évi gyakorlati, a gazdasági számvitelben jártas, német nyelvet is bír, szerény igényű egyént. Kivánára saját költségén eredeti okmányokkal járhat megjelenik Címre a kiadóhivatalban megadható. 5135

Segédtszti

állást keresek jól képzett nagyobb uradalomban azonnal belépésre, az idén akadémiát végzett, katonavészt, román, káth., 23 éves egyént. Szives megkereséseket "Gyakorlatos" 1905" jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5145

Ispáni

állást keresek 37 éves, román, erélyes, fáradhatlan, nős, 10 évi praktissal, a gazdaság minden ágában jártas, január hó 1-én belépésre. Cím a kiadóhivatalban D. B. jelleg alatt. 5146

Önálló gazdatiszti

állást keresek 42 éves, íz. tisz. szakvizsgát felmentett, a gazdaság minden ágában teljesen jártas, beszél magyarul, németül és tótul, azonnal vagy későbbi belépésre. Ajánlatok Agilis gazdaságba a kiadóhivatalba. 5144

Kezelő-gazdatiszti

alkalmazást keresek 24 éves, felsőbb gazdasági tanterzetet végzett, 28 évi magán- és szőlőtszti gyakorlati, 15000 korona övédekkel rendelkező egyén, ki az öntvényszőlő kezeletében is jártas. Cím a kiadóhivatalban. 5148

Földmivésiskolát

végzett, 24 éves, nőtlen, 6 évi gyakorlati bír, erélyes, a gazdaság minden ágában jártas, fiatal ember, felmondatlan állásban, lehetőleg önálló állást keres. Szives megkereséseket közzétartó rokona, W. S. Budapest, VIII., Pál-utca 6. III. 37. 5180

Uradalmi kertész,

nős, gyermektelen, körültekintő, szorgalmas, németül, tótul is beszél, több évi gyakorlati és tapasztalattal bír a tej-, virág-, gyümölcs-, zöldség- és szőlő-kerteszetekben; az egyszerű méhészt és baromfi-tenyésztőt, állást keres. Címre a kiadóhivatalban. 5187

Gazdatiszti

állást keres azonnal belépésre 14 évi gyakorlati bír, 31 éves, kiscsaládú, erélyes, szorgalmas, megbízható, a gazdaság önálló vezetésében szakképzett, kaulcióképes, okleveles gazdatiszt. Beszél magyarul, románul, szerbül, horvátul. Szives megkereséseket "Megbízható" 5189" jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5186

Hosszabb gyakorlati bír,

30 éves, íz. gazdaságtiszt, ispáni vagy kulcsári állást keres január 1-ei belépésre. Balla, Budapest, Teréz-körút 19., butorszallító üzletben. 5190

Gazdatiszti

állást keres egy 30 éves, nős, kiscsaládú, református vallású egyén. Földmivésiskolát és Kassán gyakorlati vizsgát tett. Gyakorlati évekből cukoripatermelésben 17/2 évet töltött. Jelenleg 1200 k. h. birtokot önállóan kezelet. Birtokon tehénészt és juhászt. Állása felmondatlan. Megkereséseket kér "Gazdatiszt" jellegre Kuhlts Károly, Pászto. 5182

Állást keres

39 éves, román, káth. nős, kezdetben gazdasági tanterzetet jó sikerrel végzett okt. gazdasz, 18 évi gyakorlati, amelyből 7 1/2 évig mint főtsztt mikódott 10.000 holdas területen, amelyen szeszgyár, gőztermelés, 16 seres és jantenyésztés, cukoripatermelés stb. üzret. Szóval a gazdaság minden ágában tökéletesen jártas. Állását azonnal elfogadhatja, esetlegesen bemutakozásra saját költségén kész ösztönöz. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba továbbítseket "Tapasztalt gazda" címre. 5183

37 éves

okleveles állatorvos végzett gazdasági tanterzetet végzett gazda, ki az állattenyésztés és tejjárási terén kiváló jártással, valamint az összes gazdasági teendőkben megfelelő gyakorlati bír, nagyobb uradalomban megfelelő állást keres. Nagyobb gazdaság perzentális vezetését is elvállalja. Cím a kiadóhivatalban. 5176

Állást

keresek január 1-re készített havi gazdasági tanterzetet 2 éven át mint vendég-hallgatót végzett, 22 évi gyakorlati, román, káth. vallású, nőtlen, tiszt, beszél magyarul, tótul és keveset románul. Jelenleg is drassói uradalomban mint ispán van alkalmazva. Szabó Géza Drassó, u. p. Koncz. 5179

Jászberényi

földmivésiskolát végzett, kevés gyakorlati bír, román, káth., nőtlen ifjú megfelelő állást keres. Cím: Iványi János M.-Szentgyörgy, u. p. M.-Vásárhely. 5191

Gazdatiszti

33 éves, jó megadatlan állásban, nőtlen, izraelita fiatal ember, 10 évi kitűnő gyakorlati, oly állást keres, hol megönlőhetne. Protekcióhoz szőlők lényűt állás elnyerése után azonnal nőlni venné. Ajánlatok P. F. Nyír-Vaja kéretnek. 5189

Mérlegképes

számartó, 28 éves, nőtlen, felső keresek. Érettségivel és 8 évi kitűnő gyakorlati január esetleg április 1-ére oly állást keres, hol a legpraktissabb kezeletkönyvtelési is magá vegenő esetleg ilyen nem lehetne azt bevezetné. Szives megkereséseket "Állandó" 5018" jelleg a kiadóhivatal továbbít. 5193

Kezelőtszti

vagy számtartói állást keresek egy földmivésiskolát jó sikerrel végzett és gazdatiszti gyakorlati vizsgát tett, 33 éves gazdatiszt, ki 14 évi hi gyakorlati 3 intenzív kezelt uradalomban szerette Hajlandó %-os kezeletre is állást foglalni. Megkereséseket "Megbízható" 5194" jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 5194

Intelligens

családtól való, 3 gimnaziumot földmivésiskolát végzett, 25 éves, hadmentes, román, káth. fiatal ember, 4 évi nagyobb belterjesen kezelt gazdaságban szerzett gyakorlati mint segédtszti vagy közgazdaságban mint kezelő alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5197

Szerény igényű,

szorgalmas, földmivésiskolát jeles sikerrel végzett és négy évi gyakorlati van nagyobb gazdaságokból, az összes gazdasági növények, dohány- és cukoripatermelésben ménes, tehénészt és tejjárási kezeletében, valamint az egyszerű és kétfős könyvtelésben teljesen jártas, ispáni, segédtszti vagy nagyobb gazdaságban kulcsári állást keres január 1-ei belépésre. Szives megkeresést "Gazda" jellegre a kiadóhivatalba. 5195

Bognár

mester, ki segédrel rendelkezik, uradalomba mint bognár vagy mint gazdasági tanterzetet. Több évi gyakorlati bír. Címre a kiadóhivatalban. 5223

Gépezés-géplakatos

12 évi uradalmi gyakorlati, vizsgázott okmóbil, kondenzátoros, stabil-, telefon- és villanygépekről, gazdaságban előforduló munkagépek javítását, újraszerelést teljes szakképzettséggel érti, miről jó gyakorlati bizonyítványai tanuskodnak, január 1-ére uradalmi éves állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5222

Kertész

állást keres, ki a konyha- és virágkerteszetben teljes jártással bír. Szives megkereséseket kér Huber Kálmán Budapest, Amerikai-út 2. sz. 5236

Gépezés

állást keres kondenzátoros stabil vizsgával január 1-re. Egy grófi uradalomban 13 évig volt. Cím: Buskai Gézomalon gépezés Huska, u. p. Felső-Zsolca. 5225

35 éves,

nős, gyermektelen, földmivésiskolát jeles végző bizonyítványokkal, gazdasági tanterzetet vizsgával, 17 évi kitűnő gyakorlati rendelkezik, állást keres. Jártas a gazdaság minden ágában, tejjárási-, cukoripatermelés-, dohány- stb. kezeletében. Jelenleg 1500 holdas gazdaság intézője. De kezelet már 4000 holdat. Címre a kiadóhivatalban. 5227

Szőlő-

vagy pinceszőlő állást keres, mezőgazdasággal kapcsolatban is, megfelelő gyakorlati rendelkező oly három egyén, kik kivéves vinészellősköztelési tevékenységben a szőlő- kert- és pinceszőlő- gazdaságban előforduló mindenben nevezendő munkálatok elméleti és gyakorlati vezetését. A pinceszőlő tanfolyam ötvenéves mesteri képzésben van végzik. Szives megkeresésekre küldendő felvilágosítást küldenek személyenként. Cím: "Tanulmányok" Budapest, Kossuth-Lajos-utca 71. sz. 5254

Szakképzett

okmóbil gépezés-kovács újvára állást keres jó bizonyítványokkal gazdaságba. Szives megkeresést fizetés megjelölésével kér Fábán László gépezés, Pa-Dura. 5240

29 éves,

nős, családta'an, szerény igényű, ki nagyobb gazdaságban nevelkedett, s csendőrséghő mint csendőrcz. örsvezető szabadságolta lett, október 24-én pusztagazda szolgálatból kilépett, megfelelő szolgálat rögönti belépésre keres. Cím: Melis János Uj-Zichyfalva, Torontál m. 5243

Okleveles

gazdatiszt, 30 éves, nőtlen, káth. vallású, intenzív gazdaságoknál szerzett gyakorlati, tejjárási-, tejjárási-, tejjárási- nyelvet teljesen szó és írásban tótul némleg beszél. Nagyobb uradalomba mielőbbi belépésre állást keres biztos jövővel. Cím: Gazdatiszt, Pozsony "Pressburger Zeitung". 5241

Gyakorlati

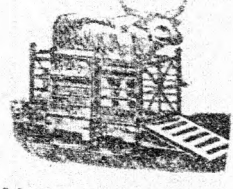
vizgát van, 28 éves, nőtlen ember, a kúró és belső gazdasági teendőkben kellő jártással bír, beszél magyarul és románul. Kulcsári vagy felügyelő állást keres január 1-ére. Cím: Boer Jenő, Apa, Szatmár megye. 5246

Negy es fél

évi gyakorlati, nőtlen ember, a kúró és belső gazdasági teendőkben kellő jártással bír, beszél magyarul és románul. Kulcsári vagy felügyelő állást keres január 1-ére. Cím: Boer Jenő, Apa, Szatmár megye. 5246

Házvezetőnőnek

sajánlók nőtlen fiatal ember, ki a gazdasági teendőkben kellő jártással bír, beszél magyarul és románul. Kulcsári vagy felügyelő állást keres január 1-ére. Cím: Boer Jenő, Apa, Szatmár megye. 5246

Ajánlom az országban kintűnőknek elismert

marhamérlegeket

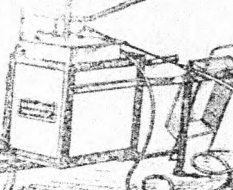
Erős vaskorlátal 1500 kgr. hordereőre a legerősebb szerkezettel.

Szekér-hidmérlegeket

szekerek és állatok mérlegelésére 4000 vagy 3000 kgr. hordereőre, a legerősebb kivitelben.

Raktári mérlegeket

pontos kivitelben, minden mérleg örv, hitelesítve, 2 évi jókarbantartás mellett. Javítások czélljából szerelőt azonnal küldök.

Amer. rendszerű legjobb és legkötönyebben kezelhető

meszélő- és fertőtlenítő-gépek

tehenistállók és házfalak

meszélésére, sertés- és baromfióllak fertőtlenítésére, háztetők karbonizálására, gyümölcsfák különféle oldattal való permetezésére.

Árjegyzékkel, bővebb leírásokal és elsőrendű referenziákkal szolgálók.

DÉNES MANÓ

Hidmérleg- és marhamérleg-gyáros. Alapítva 1889. évben.

Iroda és raktár: VII., Dohány-utca 92. Gyártelep: Gizella-ut 53-55. sz.

Budapest.

Telefon és listarubá 88-30

A "KIS HIRDETÉSEK" folytatása a 2371. és 2369. oldalon van.

GÖZMIVELÉS.
Nagyobb területek szántását gőzekével
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak.
WOLFF ERNŐ, gőzsántási vállalkozó BUDAPEST-KELENFÖLD.

= Eladó birtok! =

Fejér megyében, gyorsvonátállomás mentén, 2985 magyar hold
prima sik gazdaság, házikezelés alatt, kitűnő épületekkel, kedvező
fizetési feltételekkel, **árán** eladó.

Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-u. 5. sz.
Telefon 12-85. Telefon 12-85.

Lenkórót rostnyéréshez bármily mennyiségben, a leg-
magasabb árban vesz, bejelentéseket
lentermelésre a legkedvezőbb fel-
tételek mellett elfogad a

Magyar Kender- és Lenipar Részv.-Társ.

Előbb SALZMANN és TSA (Budapest, V., Szabadság-tér 15.) Szeged-Érsekújvár.
Megkeresések kizárólag fentl. címhez intézendők. 820

**Minden-
nemű zsák és ponyva**

szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsonzó intézet. Waggentakaró-ponyvák**
natra ingyen és bérmentve küldetnek.

a legjobb minőségben **FISCHER-féle zsák- és ponyvagár-**
és legjutányosabban a **FISCHER-féle zsákban, Budapest, Nádor-u.**
31-33. szerezhetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt
tisztá lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltar-
tanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyva-
gyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója. Pontos
bármily nagy mennyiségben kaphatók. Arjegyék, minták kivá-
5018 Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélozlm: Vermes Lipót, Kolozsvár

Budapest utczáiról
összegyűjtött **lóhulladék,** dusan fekáliakkal compostirozva,
:: :: valamint egyéb minőségű
Cséry-féle természetes (szemét) trágya

legolcsóbb és legjobb, nem egyoldalú trágyanem, mely majdnem egyenlő arányban tartalmaz kálit,
phosphorsavat és nitrogén t. Részletes felvilágosítással és szakismertetéssel szolgál

Bayerthal és Lévy trágyaosztály Bpest, V., Bálvány-u. 26.

Telefon: 31-79.

Telefon: 31-79.

SANGERHAUSENI GÉPGYÁR R.-T.

vasöntőde, gép- és rézműgyár. BUDAPEST, V., Csáklya-u. 3.

**SPECZIAL-
GÉPGYÁR:** szeszgyárak és szeszfinomítók

élesztőgyárak

keményítő-syrup- és dextrin-gyárak

teljes gépészeti berendezése.

Atalakit meglevő gyártelepeket és szállít minden egyes gépet és készüléket külön-külön is.

Nemzetközi szeszértékesítő- és erjesztőipar-kiállítás Bécs 1904.

Nagy állami érem.

Legnagyobb kitüntetés.

Gőzeke-sodronykötél

legjobb angol aczélsodronyból, legelőnyöseb-
ben beszerezhető a

Szegedi kenderfonógyár r.-t.-nél Szegeden

Számos nagy uradalom elismerő nyilatkozata
bizonyítja a kötelek kitűnő minőségét.

Mindennemű **GAZDASÁGI KÖTÉLÁRUK,**
KENDERZSÁKOK stb. stb. legelőnyösebb beszerzési
forrása. 918

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **ordályi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat
eszközölhetem **fármos és beállítani való ökrökben,** ugyszintén
1-2 éves ökr-tinókban és mindenféle sulyu sovány **sertésekben**
mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismereteggemmel fogva
ugy vásárokra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélozlm: Vermes Lipót, Kolozsvár

A gőzi
haladást az
által érték e

A gőztu
mazására a
Schmidt Viln
lag uttörök,
nagyobb sike
gőzgépépítész

A gőztu
gőzmozdonyu
zseniális talál
annak kiváló
az utolsó 4
szereltek fel.

A vasuti
eredmények i
hatóbban fog
nál leendő al
mint munkáj
vannak a vas

Az első
tek épp oly m
mozdonyokná
tésnek a gőze

Miután p
zésnek a gőze
költséget, hog
mely itt épp
lehet kérdés
szerezze s en
forrógőz lény
immár ezzel

immár ezzel

A tulhevi

A tulhevi
melytől meleg
nélkül, hogy
A kazánban n
mely a kazán
magában a be

E sűrűsöd
magával ragad
és pedig mint

Ha a ned
rekben felhasz
lom is gőzzé v
gőz, melynek
lehülés mellett
tisztá gáz s ig
ségét kihaszná

A tulhevi
fokos gőzhőség
32-60/0-ot tesz.
állapotban 217
lett ellenben 2
a nedves gőzn
áll elő s így l
holott a forróg

Ezzel be
vel nagyobb s
téséhez, mint

KEMNA-féle szabadalmazott forrógőz-ekemozdonyok.

A gőzmozdonyépítés keletkezése óta a legnagyobb haladást az utolsó 10 évben a gőztulhevítés alkalmazása által érték el.

A gőztulhevítésnek a gőzmozdonyépítésben való alkalmazására a Kas-el melletti wilhelmshöhe magánmérnök, Schmidt Vilmos mérnökdoktor találmányai voltak kizárólag uttörők, aki is már a kilenczvenes évek elején a legnagyobb sikerrel használt forrógőzt a helyhez kötött (stabil) gőzgépépítésben.

A gőztulhevítés legmagasabb tökéletességét és ezzel a gőzmozdonyüzemben való általános alkalmazását Schmidt dr. zseniális találmánya a füstcső-tulhevítőben érte el és annak kiváló sajátosságaiért az a tény kezeskedik, hogy vele az utolsó 4-5 évben 3400-nál több vasúti gőzmozdonyt szereltek fel.

A vasúti gőzmozdonyoknál elért, meglepően kedvező eredmények indították a Kemna J. céget arra, hogy behatóbban foglalkozzék annak a gőzeke-mozdony-kazánoknál leendő alkalmazásával is, melyek ugy szerkezetükre, mint munkájuk módjára nézve legközelebbi rokonságban vannak a vasúti gőzmozdonyokkal.

Az első ilyen kivitelű mozdonyokkal végzett kísérletek épp oly meglepően kedvezők voltak, mint a vasúti gőzmozdonyoknál és teljesen kétségtelenné tették a tulhevítésnek a gőzekemozdonyoknál való előnyös alkalmazását.

Miután pedig a Kemna J. cég felismerte e berendezésnek a gőzekre nézve nagy becsét, nem sajnált semmi költséget, hogy a vonatkozó szabadalomra a gyártás jogát, mely itt épp ugy, mint a vasúti gőzmozdonyoknál, egyedül lehet kérdés tárgya, mint annak kizárólagos gyártója megszerezze s ennek megtörténte után összes gőzekegépeit a forrógőz lényének megfelelőleg újból szerkesztve, azokat immár ezzel a tulhevítő-szerkezettel szereli fel.

A tulhevített, vagyis forrógőz általános magyarázata.

A tulhevített gőz, vagyis a forrógőz egy szintelen gáz, melytől meleget lehet elvonni, míg telített gőzzé válik a nélkül, hogy e mellett csak részben is sűrűsödés állna be. A kazánban nyert gőz „nedvesgőz”, viz és gőz keveréke, mely a kazántól a hengerhez vezető útján, főleg azonban magában a hengerben, vízzé sűrűsödik.

E sűrűsödéstől és ama víztől, melyet a nedvesgőz magával ragad, a gőz munkabírásának igen tetemes részét, és pedig mintegy 25—50%-át elveszti.

Ha a nedvesgőzt ismét hevítjük, mielőtt az a hengerben felhasználják, akkor még a benne levő víztartalom is gőzzé változik. Az ekként nyert ugynevezett forrógőz, melynek hőisége legalább 300 fok, többé még tetemes lehűlés mellett sem sűrűsödhet. Ugy hat tehát, mint a tiszta gáz s így a hengerben annak teljes kiterjeszhetőségét kihasználjuk.

A tulhevítés térfogatnagybodást okoz, mely 300 fokos gőzhőség és 8 légköri nyomás mellett mintegy 32,6%-ot tesz, vagyis 1 kg. 8 légköri nyomásu gőz telített állapotban 217 litert tölt meg, 300 fokos tulhevítés mellett ellenben 288 litert. Ezenkívül, mint már megjegyeztük, a nedves gőznél a sűrűsödés folytán ismét 25% veszteség áll elő s így 1 kg. nedvesgőz csak 163 litert tölt meg, holott a forrógőz 288 litert.

Ezzel be van bizonyítva, hogy nedvesgőzből mennyivel nagyobb súlymennyiség szükséges a henger megtöltéséhez, mint a forrógőzből.

A fennírt körülmény folytán a tulhevítőkészülékkel ellátott kazánnak 40—60%-kal magasabb lesz a munkabírása, tehát képes egy 40—60%-kal erősebb gépet táplálni. Éppen ebben van a mozgógépeknél a forrógőz sok s rendkívül nagy, jelentőséges kitünőbb voltának egyike, mert súlynagybodás nélkül a munkateljesítés tetemesen emelkedik, nem tekintve a nagy szén- és vízmegtakarítást.

A Kemna-féle szabadalmazott forrógőzekegépeknél 40—50 százaléknyi szén- és vízmegtakarítást értek el.

A Kemna-féle szabadalmazott forrógőzekegépek különös előnyei.

A forrógőz használata a gőzekegépek eddigi szerkezetét teljesen megváltoztatta. A sokoldalú tapasztalatok alapján, melyeket a forrógőz feltalálása és értékesítése körül szereztek, a Kemna J. cég semmi költséget és fáradságot nem kímélt, hogy gépeit a forrógőz igényeinek megfelelőleg szerkesztesse. Éppen ebben következtek el sokan lényeges hibákat, amennyiben forrógőz-berendezéseket oly gépekben építettek, melyek nedvesgőz számára voltak szerkesztve. A kedvezőtlen eredmények, melyeknek így szükségkép be kellett következniök, éveken át hátráltatták a forrógőz további elterjedését.

Továbbá kezdettől fogva azt a célt tartotta a Kemna J. cég szem előtt, hogy a forrógőz alkalmazásánál csakis oly szerkezetet válasszon, mely a gőzekegépekhez valóban igen alkalmas és amely lehetővé teszi a gőznek tényleg magas tulhevítését.

Több cég nevezi gőzekegépeit ugyancsak forrógőzekegépeknek, holott ama gépek csak ugynevezett gőzsáritóval bírnak. Ez képes ugyan a nedvesgőzt, mely 10 légköri nyomásnál 183 fokot ér el, 20—30%-kal, tehát legfeljebb 210 fokra felmelegíteni, de hiájával van azoknak a gazdaságos előnyöknek, melyeket a forrógőz 300 fokot meghaladó hőiség mellett nyújt.

Miután a Kemna J. cég forrógőzekegépeit egészen újra szerkesztette, lehetőleg alkalmazkodott ama messzemenő tapasztalatokhoz, melyeket a tulhevítőrendszerű vasúti gőzmozdonyoknál az utolsó évek folyamán szereztek. Ezenkívül első sorban felhasználta azokat a több évtizedes gyakorlati tapasztalatokat, melyekre a gőzekeüzemben támaszkodik, hogy a legelőnyösebb módon megjavítsa azokat a többi alkatrészeket is, melyek nincsenek közvetlen összefüggésben a forrógőz-rendszerrel.

A legfontosabb e nemű javításokat röviden megvillágitják a következők:

Ami a gép külső építését illeti, különös figyelem fordított arra, hogy a tüzszekevény és a kazán magasan fekdjék a föld feletti. Nagy előny ez nedves talajon, árkokon, hidakon stb. való átkelésnél, mert előfordulható súlyedések esetén a gépet sok sérüléstől menti meg.

A kormánykészüléket, mely minden más rendszernél eddig a tüzszekevény alatt van, a Kemna cég a hossz-kazán előoldalára vitte át magasan a föld feletti, minek folytán a talaj a kormányesigát többé még nedves talajviszonyok mellett sem vájhatja át.

A kerékméreteket rendkívül nagyok, azért, hogy specziális felületnyomás legyen elérhető.

Fontosnak tartotta továbbá a Kemna J. cég a gőzmozdonyoknak lehető legnagyobb egyensúlyát. Így pl. a kötélidő szigorúan központilag a kazán közepe alatt fekszik. A hátsó kerekek a tüzszekevénytől egyenlő távolságban vannak. Ezen egyenlő teherelosztás által a gépnek

a szántóföldön nedves talajviszonyok melletti ferde állása ki van zárva, amely ferde állás viszont a kötélgombolyítást kell hogy kedvezőtlenül befolyásolja.

Annak dacára, hogy a kerekék igen magasak, a gép összmagasságát úgy számította a Kemna J. czég, hogy még a legnagyobb típusu gép is vasuti szállítás alkalomával keresztülér a rakmintán anélkül, hogy a lendítő-kereket le kellene venni.

A magasan túlhevített gőz alkalmazása lehetővé teszi a kazánban a gőzfeszültség alászállását 10 légkörre. Ez a csekély gőznyomás — szemben a nedvesgőzekegépéknél újabb időben használt 12—14 légköri gőznyomással — megfelelőleg fokozza a kazán és a tüszekrény tartósságát.

A kazán táplálókészüléke két gőzsugárszivattyuból áll s így a gyorsan mozgó és ezért hamar romló körhagyós szivattyú mellőzhető.

A dr. Schmidt Vilmos-féle szabadalmazott füstesültulhevitőt azért választotta a Kemna J. czég, mert az felette egyszerű és csekély javításra szorul. E túlhevitő választásánál a modern gyorsvonati gőzmozdonyokat vette a czég mintaképül, melyeknél a különféle rendszerű túlhevitőkkel hosszú éveken át végzett próbák után újabb időben kizárólag csakis dr. Schmidt Vilmos-féle szabadalmazott füstesültulhevitőket használnak.

Csak eddig is 3400-nál több ilyen gőzmozdony van használatban, ezenkívül majd minden művelt államban gőzmozdonyépítésre egyedül ezt a gőztulhevitőt használják, minthogy az önjáró gőzgépeket illetőleg minden más rendszerről bebizonyult, hogy azok nem elég gazdaságosak, nem elég biztosak és nem elég egyszerűek. Az egyszerűség abban van, hogy minden egyes gőztulhevitőelemet csupán egyetlen csavar meglazítása után önmagában egyedül ki lehet huzni és ki lehet cserélni, továbbá a gőznek a túlhevitőelemeken keresztül a forrcsővekhez való eljutását mi sem befolyásolja károsan.

A gőztulhevitő gazdaságossága abban áll, hogy aránylag nem drága s minthogy rendkívül egyszerű, könnyen előállít egy a célnak megfelelő hőemelkedést mintegy 300—350 fokra.

A fentebb említett **gőzszáritó, melyet más czégek újabb időben gőzekegépéknél is alkalmaznak**, csak mintegy 20—30 foknyi hőemelkedést állít elő, minek folytán ismét takarékoskodni nem lehet, minthogy a gőzszáritó költségei nincsenek arányban az esetleges megtakarítás emelkedésével.

A régebbi gőzekegépéknél használt összetett henger-rendszert (compound) a forrógőzekegépéknél kiszorítja az ikerrendszer. Az összetett gőzhenger-rendszert azért használták a nedvesgőzekegépéknél, hogy valamivel nagyobb megtakarítást érjenek el. Magasan túlhevített gőznél két egyenlő nagyságu henger alkalmazása minden tekintetben előnyösebbnek bizonyul a megszakított üzemre. Ez a nézet, melyet dr. Schmidt feltaláló már eleve képviselt, azáltal is helyesnek bizonyult, hogy a porosz államvasutak modern gyorsvonati forrógőzmozdonyait majdnem kizárólag ikerrendszerrel építik. Előkelő szakértők, mint **Garbe** titkos tanácsos, már kezdetől fogva határozottan e nézetet fogadták el.

Az előnyök, melyekkel az ikerrendszer éppen a gőzekegépéknél bír, a következők:

1. Az összes alkatrészeknek, mint hengernek, dugattyúnak, dugattyurudnak, keresztfejnek stb. abszolút egyenlő méretezése.

2. Főleg s mindenekelőtt az, a hogy **holt pont**, mely többé-kevésbé minden összetett gépnél megvan, teljesen ki van zárva s így a Kemna-féle szabadalmazott forrógőz-gép minden állásban a legnagyobb könnyűséggel indulni s azonnal teljes erejét kifejteni képes, mely körülmény gőzekemozdonyoknál ugyszólván nélkülözhetetlen szükség.

Az összetett gép, önjáró gépeknél a hengerek nagy-

sága és a gép szerkezete miatt, csak egy bizonyos normális munkateljesítésre alkalmas, melyet a géberendezés hátránya nélkül tullepni nem lehet.

Az ikergépet ellenben fokozatosan, sőt szükség esetén a normális teljesítésnek majd kétszeresére is meg lehet terhelni a gép sérelme nélkül.

A dugattyú szabadon fut, minthogy a dugattyurud úgy az első, mint a hátsó hengerfedélen átmege.

A tömszelenczék fémtömítéssel vannak ellátva, melyek önműködő tömitést végeznek s így a körülményes és egyúttal költséges tömités, mely a nedves gőzekegépéknél szükséges, itt elesik.

A hengerfedelek nincsenek tömitéssel tömitve, hanem fel vannak tusirozva, mi által a fedelek esetleges levételénél megtakaríthatjuk a tömitési anyagot.

A **Kemna**-rendszerű vezénymű (szabadalmak bejelentve) a képzelhető legegyszerűbb. Ez a vezénymű a Kemna J. czég által használt rendszer szerint vezérivek (kulisszák) nélkül van szerkesztve és a teljesen tehermentes dugattyus, vagyis gömbölyű tolattyúk folytán oly könnyen kezelhető, hogy a tartósan 200 lóerő birképességű legerősebb Kemna-féle gépeket 2 ujjal játszva megindítani, előre és hátra kormányozni lehet.

Ez a különben jelentékeny javítási költségek tetemes csökkentését jelenti a lapos tolattyuknál, vezér-iv (kulissza-) köveknél stb. és főleg lényeges könnyítés a gépészeknek.

A keresztfejvezető, ép úgy mint sok más alkatrész, ugyanoly elvek szerint készült, mint a modern gyorsvonati mozdonyoknál a hibák legmesszebbmenő kizárása végett.

A forgattyus tengely bőségesen van méretezve, az összes csapágycsukló és egyéb hajtótengelyek, fogaskerek, oldalállványok (Främe) stb., szóval az egész hajtómű oly túlerősen készült, hogy törések ugyszólván teljesen kizárva, minek folytán a Kemna J. czég teljes kezességet vállalni képes.

További előnyöket a gép kiszolgálására, könnyű kezelésére és áttekinthetőségére nézve a központi kenőkészülékek, a legfontosabb csapágycsuklóknak a por behatolása ellen nemezlappokkal való tömitése stb. nyujtanak.

Régi tapasztalat, hogy a gőzekegépészek, amennyiben egyes kenőkészülékekhez nem férhetnek könnyen, egyik-másik csapágycsuklót nem olajozzák eléggé. A központilag elhelyezett kenőkészülékek, melyeket a gépvezetőállásról lehet működésbe hozni, az eféle bajokat elhárítják.

Az állótengely kicsatoló készüléke nem az állótengelyen, hanem a forgattyus tengelyen van s így az állótengely egy darabban osztatlanul szalad keresztül, minek folytán a horogkapcsolás időelőtti elkopása vagy a tengely törése lehetetlen.

A kötélidő 500 méter kötélhosszuságra készült, hogy a kötelet nagy szántóföldterületeken is megfelelő hosszúra ki lehessen huzni.

Súlymegtakarítás és tartósság végett, az összes alkatrészek, tehát még a csapágycsuklóknak stb. is, kivétel nélkül aczélból készültek.

A fentebb megvilágított előnyökből, melyekkel a Kemna-féle szabadalmazott forrógőzekegépék bírnak, eléggé kitünik az a roppant nagy gazdaságosság, melyet e gépekkel elérni lehet.

A Kemna J. czég annak is módját tudta ejteni, hogy e gépek árait a közönséges nedves gőzeke-compound-gépek régi áraihoz hasonlóan mérsékeltten állapítsa meg, így tehát **a roppant nagy szén- és vízmegtakarítás és a tetemesen nagyobb teljesítés mellett oly takarékoság érhető el, aminőt semmiféle más gyártmány kimutatni nem képes.**

Egyebekben mindennemű felvilágosítással díjmentesen szolgál Kemna J. gőzekegyára magyarországi igazgatósága, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

K

AZ ORSZ

Az Országos Magyar

ing

Nem tagok

Egész évre 24 korona,

AZ OMGE.

Ülésnapo

1908 nov. 4. d. u.

ülése.

" " 5. d. u.

növény

az „Országos Mag

földmívelési és növény

1908. évi november

4 órákor a Köztelk

Tárgyak:

1. Szakosztály m

2. Hegyi Dezső,

és kőbányászati áll

előadása: A burg

egyéb veszélyes bet

Adóüg

Felhívjuk a gaz

hogy a folyó évi

október hó 1-én vál

november hó 15-ig,

napra esik, novem

kamatmentesen fize

adóösszegekre szin

vénynyel.

Ez alkalommal is

közönség figyelmét

üzemi szakosztályán

díjazás mel ett az a

vizsgálatát elvállalj

ügyi osztályunk a l

teljesíti s nemcsak

ME

V. KER., A